

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

AVRUPA BİRLİĞİNE ÜYELİK SÜRECİNDE
TÜRK SPOR YÖNETİMİNDE DESANTRALİZASYON

Enes İŞIKGÖZ

Kocaeli Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetmeliğinin
Doktora Programı İçin Öngördüğü
DOKTORA TEZİ Olarak Hazırlanmıştır

KOCAELİ
2012

**T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**AVRUPA BİRLİĞİNE ÜYELİK SÜRECİNDE
TÜRK SPOR YÖNETİMİNDE DESANTRALİZASYON**

Enes IŞIKGÖZ

**Kocaeli Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetmeliğinin
Doktora Programı için Öngördüğü
DOKTORA TEZİ Olarak Hazırlanmıştır**

Danışman: Prof. Dr. Yavuz TAŞKIRAN

**KOCAELİ
2012**

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

(Tez Onay Sayfası)

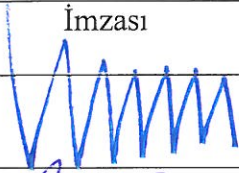

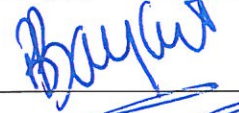
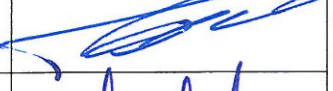

Tez adı: "AB'ye üyelik sürecinde Türk spor yönetiminde desantralizasyon"

Tez yazarı: Enes IŞIKGÖZ

Tez savunma tarihi: 27.04.2012

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Yavuz Taşkiran

İş bu çalışma Jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Spor Bilimleri doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Sınavı Jüri Üyeleri Unvanı Adı Soyadı		İmzası
Başkan (Danışman)	Prof. Dr. Yavuz TAŞKIRAN	
Üye	Yard. Doç. Dr. Aydın YILMAZER	
Üye	Yard. Doç. Dr. Betül BAYAZIT	
Üye	Yard. Doç. Dr. Turgay ÖZGÜR	
Üye	Yard. Doç. Dr. Cem ÇETİN	

ONAY

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

...../05./2012

Prof. Dr. Ümit Biçer
Enstitü Müdürü

ÖZET

Avrupa Birliğine Üyelik Sürecinde Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyon

Bu araştırmanın amacı, Avrupa Birliğine üyelik sürecinde Türk spor yönetiminde merkezi biçimde örgütlenen Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğünün, kamusal yönetim sisteminin desantralizasyonuna ilişkin olarak, yerel yönetici konumundaki Belediye Başkanları ile Gençlik ve Spor Bakanlığının taşra teşkilatı yöneticisi olan İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerinin görüşlerinin neler olduğunu ve yönetici görüşleri arasında cinsiyet, görev, eğitim ve kıdem durumuna göre anlamlı bir farkın olup olmadığını incelemektir.

Araştırmanın evrenini toplam 2950 Belediye Başkanı (yerel yönetici), 728 İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürü (spor yöneticisi) oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 16 Büyükşehirde görev yapan 326 Belediye Başkanı ile 252 İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürleri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket, kişisel özellikleri belirlemeye yönelik 4, araştırma konusuna ilişkin 23 adet soru olmak üzere toplam 27 sorudan oluşmaktadır. Anketin güvenilirliğini belirlemek amacıyla yapılan Cronbach's Alpha ise 0,85 ($p>0.05$) bulunmuştur.

Araştırmanın sonucunda; Belediye Başkanları ile İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerinin; Yerelleşme, politika, planlama ve finansman alt boyutlarında Türk spor yönetiminin desantralizasyonuna ilişkin olarak görüş birliği içerisinde oldukları görülmüştür. Belediye Başkanları ile İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerinin, görüşleri arasında; Cinsiyete göre anlamlı bir fark görülmemiştir. Eğitim durumuna göre ise yönetici görüşleri arasında politika, planlama ve finansman alt boyutlarında ($p=0,01$, $p<0,05$) kıdeme göre ise sadece planlama alt boyutunda anlamlı bir fark görülmüştür ($p=0,04$, $p<0,05$). Eğitim durumuna göre lise ve üstü öğrenim durumuna sahip yöneticilerin ilköğretim mezunu yöneticilere göre finansman boyutunda, Kıdeme göre 6-10 yıl arasında olan yöneticilerin 10 yıl ve üstü kıdeme sahip yöneticilere göre planlama boyutunda Türk spor yönetiminde desantralizasyona daha olumlu yaklaşıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Yönetişim, Desantralizasyon, Spor Yönetimi, Yerelleşme.

ABSTRACT

In The Process of The European Union Membership, Decentralization in The Turkish Sports Management.

The aim of this research is ,during the process of the European Union Membership, depending on the decentralization of public management system of centerally organised Sports Management of the Youth and Sports Ministry, to analyse what are the opinions of the Mayors as the local administrators, The Youth Services of the Provinces as the Youth and the Sports Ministry and the Sports Managers, and also whether there exist vivid differences among the administrators based on their gender, mission, education and the length of service.

In the research area, there exist 2950 Mayors (local managers), 728 Sports Managers of the Provinces and the Districts from Turkey. As for the samples of the research, there are 326 mayors and 252 sports managers of towns and provinces who work for the 16 Metropolitan Municipalities. As data collecting instrument, surveys have been applied. There are 4 questions to identify personal characteristics, 23 close questions and 1 open ended question about the research subject. Cronbach Alpha applied to find out the reliability of the survey was found as 8,5.

As a result of the research, it is noted that both the Mayors and Sports Managers of the Provinces and the Districts have the same opinion about decentralization of the Turkish Sports administration in facets of localisation, policy, planning and financing. Among their opinions, there is not seen a clear difference according to their gender. It is seen that as for their education levels, high school and university graduated administrators compared with primary school gratuated administrators in the facet of financing, according to their length of services, the administrators between 6-10 years compared with the ones having 10 years or over length of services in the facet of planning approach the matter of decentralization more positive.

Keywords: European Union, Governance, Decentralization, Sports Management, Localization,

TEŞEKKÜR

Doktora öğrenciliğimin tüm aşamalarında yardımlarını benden hiçbir zaman esirgemeyen değerli hocam ve tez danışmanım Prof. Dr. Yavuz TAŞKIRAN'a, aynı şekilde destekleri ile hep yanımda olan Yrd. Doç. Dr. Cem ÇETİN'e, Yrd. Doç. Dr. Turgay ÖZGÜR'e, Öğrt. Gör. Ayla TAŞKIRAN'a ve diğer tüm hocalarıma,

Çalışmamdaki istatistiksel analizlerdeki yardımları için Yrd. Doç. Dr. Cavit Işık YAVUZ ve Şeniz KASAP'a,

Başta Enstitü Müdürü Prof. Dr. Ümit BİÇER olmak üzere tüm Sağlık Bilimleri Enstitüsü çalışanlarına,

Akademik yaşantım ve tez çalışmam süresince destekleri ile beni yalnız bırakmayan eşim Nurşen ve sevgisi ile bana moral kaynağı olan biricik kızım Elif Ecem'e,

Teşekkür ediyorum.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
SİMGELER ve KISALTMALAR	ix
ÇİZELGELER DİZİNİ	x
ŞEKİLLER DİZİNİ	xi
1. GİRİŞ	1
1.1. Amaç ve Kapsam	8
1.2. Sınırlılıklar	8
2. GENEL BİLGİLER	9
2.1. Yönetim Bilimi	9
2.2. Kamu Yönetimi Bilimi	11
2.2.1. Merkezi Yönetim	15
2.2.2. Yerel Yönetim	16
2.3. Türkiye'nin AB'ye Üyelik Süreci	17
2.4. AB ve Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı	22
2.4.1. Yönetişim	24
2.4.2. Subsidiarite İlkesi	25
2.4.3. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı	27
2.5. Desantralizasyon	28
2.6. Türk Spor Yönetiminin İdari Teşkilatlanması	32
2.6.1 Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (TİCİ)	33
2.6.2. Türk Spor Kurumu (TSK)	34
2.6.3. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü (BTGM)	34
2.6.4. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (GSGM)	34
2.6.5. Gençlik ve Spor Bakanlığı	35
2.6.6. Spor Genel Müdürlüğü (SGM)	36
2.7. AB Ülkelerinde Spor Yönetimi	38
2.7.1. Fransa'da Spor Yönetimi	38
2.7.2. Almanya'da Spor Yönetimi	39
2.7.3. Diğer Bazı Avrupa Ülkelerinde Spor Yönetimi	39

3. GEREÇ – YÖNTEM	42
3.1 Araştırmanın Grubu	42
3.2. Veri Toplama Aracı	42
3.3. Verilerin Toplanması	43
3.4. Verilerin Analizi	43
4. BULGULAR	48
5. TARTIŞMA	61
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	77
6.1. Sonuç	77
6.2. Öneriler	78
7. KAYNAKLAR	79
EKLER	88
EK-1 GSB'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	88
EK-2 Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	102
EK-3 Spor Genel Müdürlüğünün Bilgi Edinme Yazısı	127
EK-4 Yararlanılan Anket	128
EK-5 Uygulanan Anket	131
EK-6 Anket İzin Onayları	135
EK-7 Evren ve Örneklem Haritası	137
8. ÖZGEMİŞ	138

SİMGELER ve KISALTMALAR

AB	:Avrupa Birliği
ADNKS	:Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
AİA	:Avrupa İdari Alanı
BTGM	:Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü
DPT	:Devlet Planlama Teşkilatı
GSB	:Gençlik ve Spor Bakanlığı
ISC	:İrlanda Spor Konseyi
İFB	:İstanbul Futbol Birliği
İFKL	:İstanbul Futbol Ligi
KAYA	:Kamu Yönetimi Araştırma Projesi
KHK	:Kanun Hükmünde Kararname
MEHTAP	:Merkezi Hükümet Teşkilatı Araştırma Projesi
MİGM	:Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü
NGB	:İrlanda Spor Ulusal Yönetim Organı
NPM	:New Public Management
SGM	:Spor Genel Müdürlüğü
TİCİ	:Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı
TMOK	:Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi
TSK	:Türk Spor Kurumu
TODAİE	:Türkiye Ortadoğu ve Amme İdaresi Enstitüsü

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 3.1. Uygulanan ve Geri Alınan Anket Sayıları	43
Çizelge 3.2. Verilerin Faktör Analizine Uygunluğuna İlişkin Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Testleri Sonuçları	44
Çizelge 3.3. Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyon Anketine İlişkin Faktörlerin Güvenirlilik Katsayıları	44
Çizelge 3.4. Faktör Analizi ile Açıklanan Toplam Varyans Toplam Varyans	45
Çizelge 3.5. Faktör Analizi Varimax Rotasyon Sonucu	46
Çizelge 3.6. Faktör Analizi Sonucu Elde Edilen Alt Boyutların Ortalama Puanları	47
Çizelge 4.1. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Kişisel Durumuna Göre Dağılımları	48
Çizelge 4.2. Yerelleşme Faktörü Açısından Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşleri	51
Çizelge 4.3. Politika Faktörü Açısından Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşleri	53
Çizelge 4.4. Planlama Boyutu Açısından Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşleri	54
Çizelge 4.5. Finansman Boyutu Açısından Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşleri	55
Çizelge 4.6. Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşlerinin Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları	56
Çizelge 4.7. Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşlerinin Eğitim Durumuna Göre ANOVA Sonuçları	56
Çizelge 4.8. Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşlerinin Kıdeme Göre ANOVA Sonuçları	58
Çizelge 4.9. Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Görüş ve Önerileri	59

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 3.1. Faktör Analizi Scree Grafiği	46
Şekil 3.2. Faktör Analizi Sonucu Elde Edilen Alt Boyutların Grafiği	47
Şekil 3.3. Cinsiyete Göre Yönetici Dağılım Grafiği	49
Şekil 3.4. Göreve Göre Yönetici Dağılım Grafiği	49
Şekil 3.5. Eğitim Durumuna Göre Yönetici Dağılım Grafiği	50
Şekil 3.6. Kıdem Durumuna Göre Yönetici Dağılım Grafiği	50

1. GİRİŞ

Çeşitli evrelerden geçen insanların tabii ve biyolojik ihtiyaçları sonucu birlikte yaşamak zorunda kalmaları, örgütlü yaşamı doğurmuştur. Örgütlü yaşam içerisinde insan ilişkilerinin karmaşıklaşması, bireysel ihtiyaçların ve beklentilerin farklılaşması, zaman içerisinde devletlerin örgütsel görevlerinde de değişimlere yol açmıştır. Tarihsel bir perspektif içerisinde toplumların sosyo ekonomik devinimine bakıldığında, tarım toplumundan sanayi toplumuna ve sanayi toplumundan da bilgi toplumuna geçişte yaşanan gelişmelerin her biri kendi içerisinde köklü devrimsel kopuşlar yaratmış, en önemli kopuş bilgi toplumu ile yaşanan değişimlerdir. Çünkü bu değişim küresel ölçekte beraberinde bir takım tarihsel kırılmaları meydana getirmiştir (Eşki 2003, s.1).

İnsanoğlunun varoluşu birlikte başlayan yöneten yönetilen ilişkisi, zaman içerisinde toplumsal yaşayışla birlikte gelişen ve değişen gereksinimler sonucu bu ilişkilerin biçimsel olarak organize edilmesi ile yeni biçimsel örgütlerin doğmasına sebep olmuştur. Spor örgütleri de bunlardan biridir. Yaşam döngüsü içerisinde insanların belirli bir amaca yönelik olmayan kinetiksel eylemleri, ruhani düşüncülerine yönelik ritüelleri, her çağda en ilgi çekici olgular olmuşlardır. İformel anlamda sporun başlangıcı olarak insanların doğadaki saldırma ve savunma amaçlı bu hareketleri, aynı zamanda insan bedeninin eğitilmesinin de temel aracı olmuştur. Sporun ilk yapılış şekilleriyle, formal bir nitelik kazanarak örgülerce yaptırılması arasında yüzyıllar geçmiş, spor özünde oyun olmasına karşın birçok kullanım alanı bulmasıyla birikimler oluşmuştur. Örgütsel olarak bu birikimin bir boyutu da yönetim bilimi disiplininin yararlanarak oluşan spor yönetimi bilimidir (Fişek 2003, s.69).

Tarihsel süreçten günümüze kadar çeşitli evrelerden geçen sporun, günümüzde halen en popüler ve evrensel anlamda insanlar arasında ortak bağ kuran bir araç olduğu kuşkusuzdur. Günümüz anlayışına göre spor, ilk başta çok önemli bir toplumsal eğitim aracı olarak insan bedenini fiziki yönüyle geliştirdiği gibi, oyunlar, hareketler ve yarışmalar yoluyla da aynı zamanda insanın bilişsel, duyuşsal ve psikomotor yapısını belirleyen bir bilim dalıdır. Bütün insanların sağlıklı yaşamaları için spor en çok ihtiyaç duyulan araçlardan birisidir. Çünkü spor, bedene ve ruha hitap eden sosyal bir davranıştır (Balçioğlu 2003, s.126). Sosyal bir varlık olan insanın toplumla bütünleşmesi ve iyi ilişkiler kurabilmesi, sağlıklı ve dürüst davranabilmesi, bilişsel gelişiminin yanında bedensel gelişimine de bağlıdır. Spor insanın gelişim özelliklerini doğrudan etkilediği gibi, barış, sevgi, saygı, kardeşlik, özveri gibi hususları da beraberinde getirmektedir. Spor

ülkeler arasında ki ilişkilerin daha iyi sürdürülmesiyle de önemli bir araçtır (Ülker 1997, s.181). Nitekim Anayasamızın 59. maddesinde, devlet her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder ve başarılı olan sporcuyla "korur" hükmü yer almaktadır. Toplumsal değişim ve dönüşümler her alanda olduğu gibi spor yönetimi alanında da kendini göstermektedir. Spor hizmetini sunan örgütlerin, ortaya çıkan yeni ihtiyaçları karşılayabilmesi için, sporun hem girdisini hem çıktısını oluşturan insanların ihtiyaç ve isteklerini dikkate alan, demokratik, gelişmeye açık, verimliliği önemseyen, hizmetlerde ve yönetimde kaliteyi eksenine alan bir spor yönetimi yaklaşımını benimsenmesini zorunlu kılmaktadır (Bilir 2005, s.5).

Küreselleşme süreci ile 1980'lerden itibaren devletin rolü ve işlevi üzerinde büyük baskılar oluşmuş ve bu baskılar devletin yeniden biçimlenmesinde belirleyici olmuştur (Köse 2003, s.19). Özellikle SSCB' nin yıkılışı, soğuk savaş döneminin sona ermesi, çeşitli sosyal olgularda kırılmayı beraberinde getirmiştir. 21. yüzyılda enformasyon ve finans devrimi, ulus üstü nitelik kazanan değer ve kurumların varlığı ve değişen ulusal öncelikler, yeni anlamlar kazanan bireysel ve ulusal güvenlik, yerelleşme ve serbest piyasa ekonomisinin işlerliği, küresel kamusal malların varlığı ve finansman sorunları küreselleşmenin yarattığı sonuçlardan bazıları olmuştur. Bu sonuçlarla birlikte küreselleşme, kamu yönetimi anlayışında da önemli bazı değişikliklere konu olmuştur. Sosyo-politik ve yönetsel paradigmaları derinden etkileyen küreselleşme süreci, devletlerin özellikle yönetsel yapılarında değişimi ve dönüşümü zorunlu kılmıştır. Liberal düşünce tarzı, bireysel hak ve özgürlükler, yönetimde hesap verilebilirlik vb. olgular ışığında, devlet örgütlenmesinde yeniden yapılanma reformları başlamış, vatandaş odaklı kamu yönetimi biçimi benimsenmeye başlamıştır (Ener ve Demircan 2008, s.57-82).

Hizmette verimlilik ve kalite, yönetimin her basamağına bireyin katılımı ve demokratikleşme, yönetimde şeffaflık ve sorumluluk, insan hakları ve özgürlükler, sivil toplumun geliştirilmesi gibi evrensel değerler, günümüz modern ulus devletlerin en önemli görevlerinden birisi olmuştur. Bu devletler vatandaşlarına kamu hizmetlerini sunarken, kamu yararı ve vatandaşların beklentilerini ön plana almışlardır. Kamusal hizmetlerin merkezi veya yerel yönetimler aracılığıyla vatandaşlara sunulması noktasında ülkeler arasında çeşitli farklılıklar bulunmakta, gelişmeler bu farklılıklara göre şekil almaktadır (Sezer ve Vural 2010, s.204-205). AB ile uyum sürecinde ülkenin yönetim yapısının değiştirilmesi bir şart olarak dayatılmamasına rağmen küresel eğilimlere koşut yerel ve bölgesel yönetimlerin yetkilerinin artırılması yoluna gidilmektedir (Keser 2004, s.124).

Kamu yönetimini değişime zorlayan şartlar arasında, halkın yönetimlerden beklentisinin, nicel ölçütlerden kalite ölçütlerine yönelmiş olması, hizmetlere ilişkin karar alma süreçlerine katılım taleplerinin yoğunlaşmasıdır. Bu talepler karşısında verimli bir hizmet sunumu yapamayan, sürekli büyüyen, bütçe açıkları veren ve enflasyon üreten kamu kesimine dönük olarak eleştirel yaklaşımlar toplumlarda yaygınlaşmaya başlamış, bu baskı altında kamu bürokrasileri ve siyaset yeniden yapılanmaya yönelmiştir. Artık toplumun taleplerine karşı daha duyarlı, katılımcılığa önem veren, hedef ve önceliklerini netleştirmiş, hesap veren, şeffaf, vatandaş memnuniyetini önde tutan, vatandaş merkeze yerleştiren, vatandaş odaklı yönetim anlayışına sahip daha etkin bir kamu yönetimi talebi dile getirilmekte, kamunun üretimden çekilmesi, düzenleyici işlevinin güçlendirilmesi, özel sektör ve toplum ile paydaşlık ilişkisi geliştirmesi öngörülmüştür. Bu çerçevede, sanayi döneminin düşünce yapısına, bürokratik modelin örgütlenme ilkelerine dayalı kalkınmacı, modernleşmeci, planlamacı, müdahaleci, düzenleyici, üretim odaklı ve kamusal alan merkezli refah devleti anlayışında, postmodern dönemin yeni liberal değerleri ve düşünce yapısı üzerinde gelişen, esnek örgütlenmeye ve yerelleşmeye eğilimli, bürokrasinin küçültülmesini, devletin işlevlerinin azaltılmasını ve vatandaş memnuniyetini maksimize etmeyi amaçlayan, işlev ve yapı itibarıyla temel ve zorunlu görevlerini esnek ve dinamik bir şekilde ifade edecek sınırlara çekilmiş, verimlilik, etkinlik ve kalite ilkelerinin ön plana çıktığı, vatandaş odaklı bir devlet anlayışına geçilmektedir (Karataş 2007, s.86-87).

Tartışılan ve uygulamaya konulan değişik yaklaşım ve uygulamalar içerisinde son yirmi-otuz yıldır kamu bürokrasilerinin etkisi altında kaldığı en büyük baskıların başlıcası küresel standartlarda verimliliği ve üretkenliği elde edebilme konusudur. Bu hedeflere ulaşamaması durumunda kamu hizmetlerinden memnun olmayan vatandaşların ve kamu kaynaklarının israfı gibi olumsuz gelişmelerin ortaya çıkması her zaman için muhtemel olacaktır. Daha önce kalkınmanın itici gücü olarak görülen devlet, günümüzde artık sorunun kaynağı olarak görülmeye başlanmış, devletin küçültülmesi gerektiği savunulmuş ve devleti küçültülecek ve düzenleyici bir hale getirecek sorusuna verilecek cevaplar şu üç anahtar sözcük ile ifade edilmektedir. Küreselleşme, yerelleşme, yönetim. Ulus devletler, bir yandan ulus üstü kurumların etkisi ile diğer yandan yetkilerin yerel yönetimlere devrini ifade eden desantralizasyon (yerelleşme) ile ve en son olarak da iktidarın özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla paylaşılmasını ifade eden yönetim ile uluslararası arenada kamusal görevini minimal ve düzenleyici bir devlet haline getirmenin çabası içerisinde olmuşlardır (Kayıkçı 2009, s.168).

Günümüzde bu çabalar daha çok sosyo politik alanda devletlerin merkezi yönetimden yerel yönetimlere doğru yetki aktarımını konu almaktadır. Nitekim merkezi yönetim yerine yerel yönetimler konusu son dönemin en önemli yönetim modellerinden birisi olarak görülmektedir. Yerelleşme diğer adıyla desantralizasyon modeli; Merkezi yönetimin yetkilerinin desantralize edilerek kamusal mal ve hizmetlerin yerinden üretilmesi, kararların yerinden alınması, merkezi bürokratik işleyişinde kaybolan hizmet noktalarının etkinleştirilmesi, aşırı bürokrasinin rolünü azaltması ve daha etkin, benimsenmiş kalkınma projelerini gerçekleştirme amacıyla başvurulan bir uygulamadır. Çağdaş sosyal hukuk devletinin amacı kamu hizmetlerini yerine getirmektir. Kamu hizmetlerini yerine getirmek ise değişik şekillerde olup, merkezden yönetim ve yerinden yönetim anlayışına göre değişmektedir. Merkezi olarak sunulan bir takım kamusal hizmetlerin verimsizliği nedeniyle, yönetimde desantralizasyon modeline başvurulmaktadır. Desantralizasyon merkezi yönetimin gücünü azaltırken yerel yönetimlerin sorumluluklarında da bir artışa yol açmaktadır. Merkezi yönetimin sorumluluklarını azaltma amacı güden desantralizasyon olgusu, kalkınmanın gerçekleştirilmesi için özel sektör ve hükümet dışı örgütler tarafından serbest katılımı esas alan bir kamu yönetimi biçimidir. Bazı kamusal hizmetlerin sunumunda desantralizasyon, çağımızın demokrasi anlayışının da kaçınılmaz bir gereğidir. Çünkü bireylerin yaşama koşulları ile ilgili kararların alınmasına katılmaları, toplumsal gelişmenin hızlandırılması konusunda bilgi ve yeteneklerini seferber edebilmeleri aynı zamanda demokrasinin özünü de oluşturmaktadır (Acar ve Kitapçı 2009, s.86).

Desantralizasyon genel anlamda ülkemizde adem-i merkezîyetçilik veya yerelleşme kavramlarıyla anlam bulurken, evrensel anlamda merkezi yönetimden yerel yönetimlere yetki aktarımıdır. Desantralizasyon yerinden yönetimi bir anlayışın ürünüdür. Avrupa Birliği ülkelerinde ön plana çıkan "yönetimde ve hizmette halka yakınlık" şeklinde ifade edilen ve üye ülkelere şart olarak kabul edilen "Subsidiarite" ilkesiyle kavram olarak belirginleşen "yönetişim" terimi de, desantralizasyon kavramıyla birlikte anlam kazanmaktadır. Desantralizasyon ve yönetişim, Avrupa ülkelerinin yönetim biçimi gibi görünse de, günümüzde değişen ve gelişen dünya şartlarında yönetim biçimi olarak yerini almaktadır. Gerek merkezi otoritenin yürüttüğü kamusal hizmet fonksiyonlarının giderek karmaşık hale gelmesi ve gerekse kamusal hizmetlerdeki etkinliği sağlamada yaşanan zorluklar nedeniyle, bu süreçteki enformasyon kanallarının ve karar alma sorumluluğunun alt birimlere aktarılması zorunluluğunu ortaya çıkmaktadır. Bu tür sorumlulukları en hızlı ve en sağlıklı şekilde yerine getirmek isteyen üst yöneticiler, yerel yönetimleri geliştirmek

için yoğunlaşan bireysel talepleri de dikkate alarak desantralizasyon düşüncesine giderek daha fazla önem vermektedirler.

AB'nin desantralizasyona yönelik politikalar geliştirmesinde, hesap verebilirlik ilkesinden hareketle daha demokratik bir yönetsel organizasyonun oluşumu için Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşların özendirici ve cesaretlendirici çalışmaları etkili olmuştur. Kamu yönetimi alanında desantralizasyon uygulamasının yaygınlaştırılması için AB, Birleşmiş Milletler, Ekonomik İşbirliği ve Gelişme Örgütü ve Uluslararası Para Fonu gibi kuruluşlar çalışmalar yapmakta ve uygulama sonuçlarına göre kararlar alınmaktadır. Özellikle AB, özü itibari ile bir ekonomik ortaklık yapılanmasından kendisini sıyrarak, üye ve aday devletlerin idari yapılanmalarında demokratik kuralların hâkim olmasını ve halkın yönetimde daha fazla söz sahibi olarak kendi adına yapılanları sorgulayabilmesini sağlayacak bir idari yapıyı ısrarla tavsiye etmektedir. AB'nin kamu yönetimi alanında istediği reformlar ile etkinlik, verimlilik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve daha demokratik olma hedeflenmekte ve bu değerler ile kamusal hizmetlerde desantralizasyon arasında bir paralellik olduğu sürekli vurgulanmaktadır.

Türkiye, 2000'li yıllarda iç ve dış dinamiklerin etkisiyle siyasal, sosyal, ekonomik ve yönetsel alanlarda yoğun bir değişim sürecine girmiştir. Şüphesiz, yaşanmakta olan bu değişimin en önemli nedenlerinden birisi, Aralık 1999 tarihinde Helsinki'de gerçekleştirilen Avrupa Konseyi Zirve toplantısında Türkiye'ye aday ülke statüsü verilmesi ile başlayan Avrupa Birliği'ne (AB) üyelik sürecidir. Türkiye ile AB ilişkilerinde yaşanan yeni dönem ile birlikte Türkiye, üyelik kriterlerini yerine getirmek, AB normlarına uyum sağlamak için birçok alanda olduğu gibi kamu yönetiminde de geniş kapsamlı reformlar gerçekleştirmiştir. Esasen, ülkemizde kamu yönetiminde reform çabaları uzun bir tarihi geçmişe sahiptir. Bu alanda yapılan çalışmalar sonucu hazırlanandan raporlar kısaca özetlenecek olursa:

1. 1949 yılında İstanbul Üniversitesi öğretim görevlilerinden Fritz Neumark tarafından hazırlanan "Devlet Dairelerinin ve Müesseselerinin Rasyonel Çalışması" konulu rapor,
2. 1951 yılında Dünya Bankası desteği ile James M. Barker'in başkanlığında bir kurul tarafından hazırlanan Devlet Personeli Rejimi konulu rapor,
3. 1958 yılında TODAİE tarafından hazırlanan "Türkiye'de Devlet Personeli Hakkında Rapor,"
4. DPT ve TODAİE tarafından 1962 yılında hazırlanan ve 1963 yılında Başbakanlığa sunulan, personel rejimi konusunda yoğunlaşan "Merkezi Hükümet Teşkilatı Araştırma Projesi" (MEHTAP),
5. 1972 yılında yapılan "İdarenin Yeniden Düzenlenmesi: İlkeler ve Öneriler" adlı rapor,
6. 6. Plan hazırlıkları kapsamında, 1988 yılında TODAİE tarafından yürütülen ve 1991 yılında yayımlanan, ilk kez AB'ye uyumu ve vatandaş odaklı olmayı gündeme getiren Kamu Yönetimi Araştırması (KAYA) Projesi,

7. 8. Plan kapsamında 2001 yılında ülkemizde saydamlığın artırılması ve etkin yönetimin geliştirilmesi amacıyla bir Yönlendirme Komitesi ve Çalışma Grubu kurulması ve bu kapsamda hazırlanarak, Ocak 2002'de Bakanlar Kurulu'na sunulan Eylem Planı,
8. 2003 yılından itibaren mevcut AK Parti Hükümeti tarafından hazırlanan Hükümet Programı ve Acil Eylem Planı çerçevesinde yapılan Kamu Yönetimini Yeniden Düzenleme Çalışmalarıdır.

Hükümet ve parti programında ve hazırlanan Acil Eylem Planı'nda yer aldığı şekilde kamuda küçülme ve yeniden yapılanma hedef alınmıştır. Bu doğrultuda bir çalışma grubu oluşturulmuş ve yoğun bir çalışma döneminin arkasından Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı hazırlanmıştır. Adı geçen tasarı TBMM de yasallaşarak, 5227 sayılı Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun adını almış ancak Cumhurbaşkanınca veto edilmiştir. Bu tasarıda, merkezi idare ve taşra teşkilatı yeniden düzenlenmiş, tasarının ilk bölümlerinde kamu yönetiminin kuruluş ve işleyişinin temel ilkelerine yer verildikten sonra, merkezi idare ile mahalli idarelerin yetki, görev ve sorumlulukları belirlenmiş, merkez teşkilatı temel politikaları belirleyecek, taşra ise her konuda hizmetin yürütücüsü durumuna getirilmiştir. Türkiye'de 1990'lı yılların sonuna doğru, kamu yönetiminde yaşanan olumsuzlukların giderek artması ve daha belirgin hale gelmesi, dünyada meydana gelen gelişmeler, Avrupa Birliğine üyelik sürecinin daha somut nitelik kazanması ve yaşanan ağır ekonomik kriz gibi faktörler, sadece kamu yönetimini değil, politik alanı da kapsar biçimde yeniden yapılanmayı Türkiye'nin gündemine taşımıştır. Aynı zamanda kamu yönetimi sisteminin iyi çalışmayıp kaynakları tükettiği, bundan dolayı ekonomik olumsuzluklara yol açtığı görüşü yaygınlık kazanmıştır.

Özellikle 2002 yılından itibaren kurulan hükümetler kamu yönetimini yeniden yapılandırma konusunda reformların gerçekleşmesi yönünde güçlü bir siyasal irade ve liderlik sergilemiş, iş dünyası ve STK'lar başta olmak üzere toplumun değişik kesimlerinin, kamu hizmetlerinin daha hızlı, kaliteli ve şeffaf biçimde sunulması yönündeki artan istek ve beklentileri de bu gelişmelere önemli katkı sağlamıştır. Son dönem kamu yönetimi reformlarının içeriğine bakıldığında ise, iyi yönetim anlayışının ana unsurları olan şeffaflığa, hesap verebilirliğe ve katılımcılığa vurgu yapıldığı görülmektedir. Dolayısıyla, dünya genelinde etkili olan iyi yönetim yaklaşımının Türkiye'de de kendini ağırlıklı olarak hissettirmesi, geleneksel yönetim anlayışında önemli değişikliklere yol açmıştır (Sözen ve Algan 2009, s.9). Bu bağlamda Türkiye'de kamu yönetimi sistemine yönelik değişiklikler, AB süreci ile birlikte hız kazanmış görünmektedir. Ancak bu değişikliklerin yasal düzenlemeler olarak kalmayıp, uygulamaya

da yansması gerekir. Bu nedenle reform sürecinde tüm kurum ve kuruluşlar üzerlerine düşeni yerine getirmeli ve sadece AB üyeliği için değil, kamu yönetiminin çağdaş norm ve ilkeler doğrultusunda bir yapıya kavuşabilmesi için de bunun kaçınılmazlığının bilincinde olunması gerekmektedir (Canan 2008, s.5).

İnsanlık tarihi boyunca birey ve toplum üzerinde etkili olan spor günümüzde de bireylerin sağlıklı gelişiminin yanında, ülkelerin tanıtımı, her yönüyle kalkınmışlığının göstergesi, turizm ve sağlık boyutuyla endüstrileşmesi ile önemli bir özellik taşımaktadır. Bu nedenle spor hizmetlerini sunan örgütler, her ülkede gelişi güzel değil, çağın gerekleri doğrultusunda sürekli kendisini geliştirip ve yenileyerek hizmet veren kurumlar olmuştur. Dünya ile entegrasyonu ve AB' ye tam üyeliği hedef edinen ülkemizde de yürütülen kamu yönetimi alanındaki idari reformlarda, yerinden yönetim kuruluşlarına büyük önem verilmekte, yapısal değişim ve dönüşümler yerleşme eksenine oturtulmaktadır. Bu süreçte kamusal hizmetler sunan merkezi örgütlerin yetki ve görevlerini desantralize ederek yerinden yönetimlere devredilmesi süreci, AB' ne uyum programı ile birlikte başlayan kamu idarelerinin yeniden yapılandırılması süreci ile hızla devam etmektedir. Ülkemizde kamusal hizmet sunum örgütlerinden biri olan Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Spor Genel Müdürlüğü, hiyerarşik olarak Türk Spor Yönetiminde söz sahibi merkezi tek devlet teşkilatıdır.

Sporun da sürekli değişen ve gelişen şartlar çerçevesinde değişime uyum sağlaması gerekir. Bu uyumun sağlanabilmesinin en önemli yolu, kurumun kendini sürekli yenilemesi, değişim fırsatlarını analiz edip ortaya çıkan potansiyeli değerlendirmesi ve en uygun stratejinin belirlenip bunun uygulanması için yeniden örgütlenme ve yapılanması zorunluluk olduğu görülmektedir. Bu anlamda, spor kurumu ve fonksiyonlarının, çağdaş yönetim ilkelerine uygun, etkin ve tüm bireylerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir anlayışla işletilmesi, sportif eğilim ve beklentilerin en uygun düzeyde karşılanarak sporun toplumun tüm kesimlerince yapılır olması, sosyal devlet ilkesinin asıl amacı olan bireylerin refah seviyelerinin yükselmesine de yardımcı olacaktır. Bunun için devlet, spor faaliyetlerini yürütmek, geliştirmek ve yurt geneline yaymak görevini merkezi idareye bağlı Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı olarak Spor Genel Müdürlüğü aracılığıyla bizzat üstlenmiştir. Ancak devlet, anayasa hükümleri ile üzerine aldığı bu görevi, başta finansal kaynak problemi olmak üzere çeşitli nedenlerle istenilen düzeyde yerine getirememektedir (Bayansalduz 2003, s.51). Spor, sahip olduğu her kurumda çeşitli sorunlar yaşamaktadır. Yerelden genele hemen her kulüp, federasyon ve diğer oluşumlarda sıkıntıların boyutları büyümüş vaziyettedir. Spor yönetimi, işi bilmeyenlerin ağzından çıkacak birkaç sözcüğe

kalmış durumdadır. Eğitim, bilim, yönetim, iletişim, insan kaynakları gibi konular spordan çok uzaklarda kalmıştır. Bu alanların önemi küçümsemiş ve “Ben yaptım oldu!” görüşü yaygın biçimde taraftar toplamıştır (Taşkiran, 2011).

Avrupa topluluğu ile bütünleşmeyi hedef edinmiş ülkemizde, bireylerin yönetimin her alanında söz sahibi olarak yönetime katılmak istemesi, demokratik ilkeler çerçevesinde istek ve ihtiyaçları doğrultusunda kamusal hizmeti talep etme hakkının giderek artması, merkezi idarelerin verimli hizmet üretme yerine bürokrasiye dayalı işlevsiz hizmet üretmesi sonucu, bireylere en yakın yerden hizmetlerin sunulması, hizmetlerde kalite ve verimlilik, yönetimde katılımcılık ve şeffaflık gibi küresel olguların hızla hizmet sunan örgütlerin gündemlerine alınmış olması bu araştırmanın hareket noktasını oluşturmaktadır.

1.1.Amaç ve Kapsam

Araştırma ile Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü'nün spor yönetimindeki yetki ve görevlerinin desantralizasyonu konusunda yerel yönetimlerden sorumlu Belediye Başkanları ile İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerinin görüşlerinin alınması ve yönetici görüşleri arasında cinsiyet, görev durumu, eğitim düzeyi ve kıdem süresine göre anlamlı bir farkın olup olmadığının saptanması amaçlanmıştır. Araştırma kapsamına Büyükşehir Belediyesi bulunan 16 ilin büyükşehir, merkez ilçe ve ilçe Belediye Başkanları ile bu şehirlerde görevli İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürleri alınmıştır.

Araştırma; Avrupa Birliği ile bütünleşme sürecinde, Avrupa Birliğine üye ülkelere oranla, daha fazla genç nüfusa ve coğrafi spor alt yapısına sahip ülkemizde, Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü'nün taşra teşkilatında görevli İl ve İlçe Spor Müdürleri ile yerel yönetimlerden sorumlu Belediye Başkanlarının, Türk spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin görüşlerinin belirlenmesi, yerel ve spor yöneticilerinin görüşleri arasında; Cinsiyet, eğitim durumu ve kıdeme göre anlamlı bir farkın olup olmadığının incelenerek, AB' ne üyelik sürecinde Türk spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin var olan durumu ortaya koyması ve geleceğe ışık tutması açısından önemli görülmektedir.

1.2.Sınırlılıklar

1-Araştırma, Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü'nün spor yönetimine ilişkin idari yetkileri ile sınırlıdır.

2-Araştırma 16 Büyükşehir'in; Belediye Başkanı, merkez ilçe Belediye Başkanı, ilçe Belediye Başkanı ve bu şehirlerin İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerinin görüşleri ile sınırlıdır.

2.GENEL BİLGİLER

2.1. Yönetim Bilimi

İnsanlık tarihi ile başlayan yöneten yönetilen ilişkisi ilkel kabilelerden başlayarak çeşitli evrelerden geçiş yaptıktan sonra örgütlü yaşamın biçimsel nitelik kazanması ile yönetim olgusu örgütsel anlam kazanmaya başlamıştır. Örgütlü yaşamla birlikte insanlar arasındaki ilişkilerin karmaşıklaşması, bu ilişkileri düzenleyecek kuralların varlığını zorunlu kılmıştır. Bu kurallar; tekdüze değil, çoğulcu bir biçimde insanların yaşayış biçimlerine göre şekil almıştır. Bu süreçle birlikte yönetsel eylemlerin de başladığı söylenebilir. Örgütlenen insanların bir amaca ulaşma çabasının olduğu her yerde yönetim söz konusu olmuştur. Yönetimi, belli amaçlar etrafında bir araya gelmiş insanları bu amaçlar doğrultusunda aralarındaki işbirliği ve koordinasyonu sağlama çabalarının bütünü olarak tanımlanabilir (Kaya, 1993).

Yönetim bilimcileri bu bilim dalı için farklı sözcükler kullanmışlardır. Yönetim Bilimi (Sciences Administrative), Kamu Yönetimi Bilimi, Yönetim Sosyolojisi bunlardan birkaçıdır. Yönetim bilimi; İdarenin iyi biçimde yönetilmesi ve en iyi biçimde örgütlenme usullerinin incelenmesidir. Diğer bir ifadeyle idarenin kuruluş ve işleyişini inceleyen politika biliminin bir koludur. Konuları idare hukukunun konuları ile benzerlik gösterir. Fakat yönetim bilimi konuyu bir başka açıdan inceler. İdarenin hukuki statüsünü incelemekle yetinmek yerine, fiilen nasıl işlediğini inceler (Tortop ve ark.1993, s.13).

Bilimsel anlamda yönetim kavramı bir asırdan daha uzun bir süredir geliştirilmekte olan bir kavramdır. Yönetim kavramının yeni olmasının temel nedeni, sanayi devrimine kadar olan süreçte üretime dayalı örgütlü kuruluşların yok oluşudur. Sanayi devrimi öncesi yönetsel eylemler kast sistemine dayalı otokratik bir biçimde gerçekleştirilmiştir. Bu dönem Çağdaş Yönetim Öncesi ya da Endüstri Öncesi Dönem olarak adlandırılmaktadır. 1880' li yıllardan başlayıp günümüze kadar devam Çağdaş yönetim dönemi genel olarak; Klasik Yönetim Yaklaşımı, Neo-Klasik (Davranışsal) Yönetim Yaklaşımı, Modern Yönetim Yaklaşımı biçimlerini içermektedir. Yönetim bilimi içerisinde Frederic W. Taylor, Henri Fayol ve Max Weber tarafından geliştirilen yönetim teorileri genel olarak "klasik yönetim teorileri" olarak bilinmektedir. Her üç teorinin belirgin özelliği, organizasyon ve yönetimde insan boyutunun yeterince dikkate alınmamış olmasıdır. Klasik yönetim teorisinin öncülüğünü; Bilimsel Yönetim teorisini geliştiren Frederic W. Taylor, yapmıştır. Bilimsel yönetim düşüncesinde üretim en önemli faktör olarak görülmüş, parça

başına ücret, zaman etüdü çalışmasıyla bir işçinin en iyi işi kısa zamanda nasıl yapabileceği ele alınmıştır.

Klasik yaklaşıma göre insan, maddi unsurlarla motive edilebilen ekonomik bir varlıktır. Taylor ve arkadaşlarının, insan sorunlarına bakış açıları daha çok teknik yönden olması nedeniyle, rutin ve alışılmış işlerin etkin bir biçimde örgütlendirilmesi ve yürütülmesi için yönetim geliştirme çabalarından öteye geçememiştir. Buna rağmen klasik yönetim anlayışının etkili olduğu dönem, yönetimin bir bilim olarak gelişmesi, zenginleşmesi ve yöneticiliğin bir meslek olarak ele alınması açısından yönetim bilimine oldukça önemli katkılar sağlamıştır (Ertürk 2000, s.8-19).

Klasik yönetim düşüncesinin zirve yaptığı 1930'lu yıllarda yönetimde insan ilişkileri adıyla yeni bir akım oluşmaya başlamıştır. II. Dünya Savaşından sonra yönetsel eylemlere insan unsuru açısından bakan bu yaklaşım aslında klasik yönetim düşüncesinin kavram ve ilkelerine dayanır. Ancak Neoklasik diğer bir adı ile Davranışsal Yönetim Yaklaşımı olarak adlandırılan bu dönemde insan teknik unsur olarak bir makine gibi görülmeyle beşeri özellikleri kısmı, davranışsal yönleri vurgulanmıştır. Klasik yönetim düşüncesinin temelini bilimsel yönetim oluşturmaya karşılık Neoklasik yönetim düşüncesinin temelini beşeri ilişkiler oluşturmaktadır. Bu yaklaşımda her bireyin insani özellik olarak farklı şekilde güdülenip harekete geçirilebileceği, insanların her zaman akılcı davranamayacakları, iş ortamında resmi olmayan ilişkilerin varlığının iş ortamını etkileyeceği hususlar ön plana çıkmaktadır. Örgüt ortamında çalışanların hisleri, moral ve motivasyon düzeyleri üretimde etken olarak görülerek klasik yönetim anlayışında makine olarak görülen insanın önemine vurgu yapılmıştır. Beşeri ilişkiler yaklaşımının öncüleri olarak, Endüstriyel Psikolojinin kurucusu Hugo Munsterberg, Sosyal İnsanı keşfi ile Elton Mayo sayılabilir. Beşeri ilişkiler akımı tarafından insan unsuruna verilen değer, modern teoriye yapılmış önemli bir katkı olarak halen devam etmektedir (Dalay, 2001).

Hızlı bilimsel gelişmeler, toplumsal istek ve beklentilerdeki değişimler gerek klasik gerekse beşeri ilişkiler dönemi olarak adlandırılan Neoklasik yönetim yaklaşımlarının yeterli verimliliği sağlayamadığı öne sürülerek yönetim biliminde yeni birleştirici bir teori olarak Moderne Yönetim Yaklaşımı geliştirilmiştir. Bu yaklaşımın temelini oluşturan akımlar Sistem yaklaşımı, durumsallık yaklaşımı, toplam kalite yönetimi, sinerjik yönetim ve amaçlarına göre yönetim yaklaşımlarıdır. Örgüt yapılarının giderek karmaşık hal alması, teknolojik gelişmelere, örgüt ile çevre arasında artan ilişkiler, yönetsel eylemlerde geliştirilmiş karar verme süreci ve yönetim bilimindeki teknik gelişmeler yönetime yeni bir bakış açısı kazandırarak teori olarak yönetim bilimi sistem kuramı ile irdelenmiştir. İki

veya daha fazla mekanik, biyolojik ve dūşünsel varlıklar arasında devamlı ilişkiler şeklinde açıklanan sistem kavramı, objeleri, parametreleri ve öğeleri ile yönetim sürecinde bir düşünce şeklini almıştır.

Yönetimde sistem yaklaşımı, yönetim konusunda belli bir düşüncenin ortaya çıkışını beslemek ve onu geliştirmek suretiyle yönetimin karmaşık çevresinin ve problemlerinin açığa çıkartılmasında yöneticiye yardımcı olmak olarak açıklanabilir. Sistem yaklaşımının yanı sıra yönetimin içinde bulunduğu duruma ve şartlara ağırlık veren durumsallık yaklaşımı ile örgütün içinde bulunduğu duruma göre en uygun olan yönetim biçiminin uygulanması amaçlanmaktadır. Toplam kalite yönetimi anlayışında, yönetimde kalite, sonuçlara odaklı denetimlerle değil, süreçlerin sürekli sorgulanarak geliştirilmesiyle oluşur. Sinerjik yönetim anlayışı ise kaynakların daha optimal kullanım sonucu ortaya çıkmıştır. Fiziksel varlıklar; üretim imkânları, marka, müşteri bilgisi, teknolojik uzmanlık ve şirket kültürü gibi varlıklarını daha iyi kullanılarak benzersiz kaynakların ortaya çıkarılabilmesi yönetimde sinerji etkisi yaratmış demektir. Amaçlara göre yönetimde örgütte üst ve astların örgütsel amaçlarını birlikte belirledikleri, sorumluluk alanlarını ve ulaşacakları hedefleri birlikte kararlaştırdıkları ve belirli dönemlerde bu amaçların ve sonuçların gerçekleşip gerçekleşmediğini birlikte inceledikleri bir süreçtir. Klasik ve neo-klasik yönetim kuramlarının örgütü birer kapalı sistem olarak ele almalarına karşılık, modern yönetim kuramı, örgütü çevresiyle etkileşim içinde olan bir açık sistem olarak ele almıştır (Ertürk 2000, s.33-42).

2.2. Kamu Yönetimi Bilimi

“Kamu” sözlük anlamı itibarıyla, bütün, halk ve amme gibi anlamlara gelmektedir. En kısa ve en geniş anlamıyla halkın yönetimi olarak tanımlanabilecek olan kamu yönetiminin, işlevsel ve yapısal olmak üzere iki boyutu bulunmaktadır. İşlevsel anlamda kamu yönetimi, genel kuralları (yasaları) ve kamu politikası kararlarını uygulama sürecidir. Genel kurallar, bu süreç vasıtasıyla ferdi olayların çözümüne ilişkin özel kurallara dönüşmekte ve somutlaşmaktadır. Söz konusu uygulama sürecinde kamu yönetimi birtakım yönetsel işlevler gerçekleştirmektedir. Yasama ve yürütmenin saptadığı yönde, hukuki sınırlar içinde toplumun yaşamını sürdürmesi için yürütülen kamusal etkinlikler olarak tanımlanan ve hukuki işlem ya da eylem olarak beliren yönetsel işlevin amacı, kamu yararının sağlanmasıdır. Kısaca kamu yönetimi, işlevsel anlamda kamu politikalarının belirlenmesi ve yürütülmesi sürecidir (Canan 2008, s.7).

Kamu yönetiminin bilimsel incelemelere konu olması oldukça yenidir. Türkiye’de kamu yönetiminin ayrı bir ilgi alanı olarak incelenmesi 1950’ li yıllarla birlikte başlamıştır.

Kamu yönetimi, yönetim bilimi içinde ayrı bir disiplin alanını oluşturmaktadır. Yönetimi işbirliği yaparak bir arada çalışan kişilerin davranışları ile ilgili bir alan olarak görülürken, kamu yönetimi ise devlette ya da ona bağlı kamusal kuruluşlarda eylemde bulunan kişilerin ve grupların davranışları ile ilgili bir alan olarak görülmektedir. Bu yönüyle kamu yönetiminin alanına yerel yönetim, ulusal (merkezi) yönetim ve uluslararası örgütlerin yönetimi girmektedir. Devlet kuruluşlarının yönetilmesi, devletin siyasal organlarının belirlediği amaçları en verimli biçimde ve amacına uygun olarak yerine getirmek için gerekli olan kamu idaresinin kurulması ve işleyişinin sağlanması ile ilgilenen disiplin olarak kamu siyasetinin alanı içindeki tüm eylemler kamu yönetimi çerçevesinde düşünülebilir. Kamu yönetiminin uygulamaya dönük yanı işlerin yapılması, kuramsal yanı ise değerlerle ilgilidir. Bilim alanı olarak kamu yönetimi, devletin yürütmeyle ilgili yapısını, bunları eylem sistemleri olarak sürdürmek açısından inceleyen bir bilim alanıdır (Ergun ve Polatoğlu 1992, s.5-8).

Bilim dalı olarak Kamu Yönetimi, Amerika'da, "Public Administration" Avrupa'da ise "Administrative Science" olarak adlandırılmaktadır. Kavramlardaki bu farklılık, nitelikten ziyade dilsel alışkanlıklardan kaynaklanmaktadır. Kamu yönetimi, disiplinler arası köprü görevini yapan ve böylece çeşitli disiplinlerden yararlanan ve bunları kamusal sorunların çözümüne uygulayan bir akademik bir disiplin olarak aynı zamanda, süregelen bir faaliyet ve meslektir. Bir olgu olarak kamu yönetiminin tarihi Yunan site devletlerine ve daha öncesine kadar uzanmaktadır (Eren 1996, s.21-22).

İlk ilkel organizasyon olan Klanlarda yönetim, ihtiyarlar kurulunun elinde idi. Yaygın ve dağınık bir durumda olan otorite zamanla şef adını alan insanda toplanmıştır. Nüfus ve dini faktörlerin etkisiyle Klanlardan daha ileri bir örgütlenme biçimi olan Firariler (Boylar) ortaya çıkmıştır. Yöneten ekseninde yönetilenlerin ilişkilerinin belirginleşmesi özlere (Aşiretlere) dayanmaktadır. Kronolojik açıdan bu sürecin devamında ortaya çıkan Yunan site devletlerinin ortaya çıkmasıyla, toplumdaki insanların nasıl bir arada yaşayacağı ve nasıl idare edilecekleri soruları eşzamanlı olarak ortaya çıkmış bununla birlikte, kamu yönetimi bir disiplin olarak ortaya çıkışı, 16. ve 17. yüzyılda Almanya ve Fransa'da mutlakiyetçi devletlerin ortaya çıkması ile olmuştur (Şaylan, 2000, s.17). 16. yüzyıldan başlayarak 18. Yüzyıla kadar uzanan dönemde hâkim olan Merkantilizm düşüncesiyle gerçekleştirilmek istenen, ekonomik iyileşmeye devlet eliyle ulaşmak hedefi, bu hedefi sağlama amacını bilimsel yönden destekleyen toplumsal ve ekonomik bilimler toplamından oluşan Kameralizm denilen araçla sağlanmak istenmiştir. Kameral bilim yönetim bilimi olarak 1729 yılında Prusya'da öğretilmeye başlanmıştır.

Kameral bilim yönetim konusunu bilimsel olarak incelemenin temellerini atmanın yanı sıra, daha çok yönetimin sanat yanına ağırlık vermiş, bazı örgüt ve personel sorunlarıyla iktisat, maliye, muhasebe konuları işlenmiştir. Buradan amaç yönetimde rasyonelliği sağlamaktır (Ergun ve Polatoğlu 1992, s.9).

Kameralizm, aslında, devlet bilgisinin ortaya konulması çabasıdır. Kameralizm, güçlü devletin nasıl ortaya çıkarılabileceği ve bu devletin gücü ile neleri nasıl gerçekleştirebileceği sorularından yola çıkarak devlet kurumunun işlevlerini belirlenmesi amacını taşımaktadır. Ekonomik refahın ancak güçlü bir devlet kurumunun eliyle gerçekleşebileceğini savunan Kameralistler, devletin siyasal, mali ve ekonomik alanlardaki fonksiyonlarını ve görevlerini ortaya koymaya çalışmışlardır. Yönetimsel alanda en önemli kırılma noktası olan Fransız Devrimi ile yaşanan gelişmeler, kamu yönetimi alanını da etkilemiş, yönetim bilimlerinin Kıta Avrupa'sında yerini almasına yardımcı olmuştur. Fransa da ve İngiltere de yaşanan devrimler sonrası liberal anayasalar ve devlet biçimlerinin yaygınlaşması ile birlikte birey ekseninde temel hak ve özgürlüklerin korunması, devletin temel görevlerinden biri haline gelmiştir. Kişi hak ve özgürlüklerin anayasal güvence altına alınması ile yasaların ve devlet yönetiminde hukuka bağlılık yaklaşımının ağırlığı artmıştır. Bu durum Kıta Avrupa'sında ve onun etkisinde kalan ülkelerde kamu yönetimi, hukuksal düzlemin etkisi altında kalarak yönetim bir hukuk sorunu olarak incelenmektedir (Güzelsarı, 2000).

19. yüzyıl sonlarına doğru kamu hukukunun bir parçası olarak görülen kamu yönetimi W.Wilson'nun 1887 yılında Political Science Quarterly dergisinde yayınlanan "İdarenin İncelenmesi" adlı makalesi kamu yönetiminin bir bilim dalı olarak ortaya çıkışının belgesi olarak genel kabul görmektedir. Wilson kamu yönetimini, kamu hukukunun sistemli olarak yürütülmesi olarak tanımlamaktadır. Wilson'a göre yönetim bilimi, siyaset ve hukuk alanlarından ayrı bir bilim dalı olarak incelenmelidir. Çünkü yönetim yeteneğini en iyi biçimde kullanarak yasaları yürütecek ve siyasal etkileneceğinin dışında kalacaktır. Bir başka kamu yönetimi bilimcisi Frank Goodnow ise, siyaset ve yönetimin kesin biçimde ayrılması gerektiğini savunarak, siyasetin devletin isteklerinin bir açıklama yolu, yönetimin ise bu isteklerin yürütülmesi işi olarak görmektedir (Ergun ve Polatoğlu 1992, s.10-11).

Yönetim biliminin siyasetten ayrı bilim dalı olarak ayrışmasını savunan Goodnow'un bu yaklaşımı, giderek Kıta Avrupa'sı kaynaklı genel kamu hukuku yaklaşımına karşı alternatif bir yönetim biçimi olarak ortaya çıkmış ve Amerika dışında da giderek egemen olmuştur. Kamu yönetimi 1950' li yıllara kadar ki tarihsel sürecini, yönetim bilimi

yaklaşımlarıyla iç içe sürdürmüştür. 1950'li yılları ile birlikte kamu yönetimi bilimi alanında "karşılaştırmalı kamu yönetimi" aracılığıyla yürütülen araştırma ve incelemelerde, kamu yönetimi alanında evrensel ve kültürel farklılıkların öneminin anlaşılması sağlanmıştır. Aynı zamanda karşılaştırmalı kamu yönetimi ile birlikte doğan "kalkınma yönetimi" yaklaşımı 1955-1965 yılları arasında en çok ilgi çeken inceleme alanı haline gelmiştir (Eren 1996, s.22-26). Kamu yönetiminin disiplin olarak şekil alması 1960'lı yıllarda ABD' de yaşanan toplumsal gelişmelerle ilişkilidir. Bu yıllarda ABD kamu bilimi yönetimcilerinin "örgüt yönetimi geliştirme" kavramı etrafında yoğunlaşmışlardır. Watergate skandalı ve Vietnam Savaşı'nın etkisi ile toplumda yönetime karşı oluşan güvensizlik devleti oluşturan mekanizmaların kamuoyu gözünde güven kaybına uğraması, "yönetimde etik" ve "yönetimin sorumluluğu" gibi ilkeleri ön plana çıkartmıştır. Bu dönemde ayrıca dikkat çeken bir gelişmede kamu yönetimcileri arasında "kamu siyaseti" adı verilen yaklaşım olmuştur (Güler 1994, s3-19).

1980'li yıllarda Keynesyen ekonomik politikaların yol açtığı iddia edilen ekonomik kriz ile birlikte başta ABD'de olmak üzere yönetimde "kamu işletmeciliği" yaklaşımı yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu yaklaşım, derin bir biçimde yaşandığı ve sosyal devlet politikalarının tüm biçimleriyle sorgulandığı bir sürecin sonucunda ortaya atılmıştır. Krize çare arayışında neo-liberal politikaların gündeme gelmesi sonucunda klasik "küçük devlet, güçlü piyasa" anlayışına geri dönüş yaşanmıştır. Bu anlayışa uygun olarak devletin rolünü yeniden tanımlama çabaları da yoğunluk kazanmıştır.

Küreselleşme veya globalleşme olarak adlandırılan uluslar üstü erklerin ulus devletler üzerinde oynadıkları ve sermayenin yeryüzünde rahatça dolaşabilmesinin önündeki engellerin kaldırılmasını öngören düzenleme çabaları da bu sürece eklenince, kamu yönetimleri çok yönlü etkileşim ve baskılara maruz kalmış bulunmaktadır. Ayrıca, bütün bunlara ek olarak, klasik anlamda kamunun tekelinde kabul edilen birçok kamusal hizmetinin değişik yöntem ve mekanizmalarla da sunulabileceği örneklerle ortaya konulunca devletin olabildiğince küçültülerek reorganizasyonu ile bazı işlevlerinin özel sektöre transfer edilmesinin de yolu açılmış olmaktadır. Seksenli yıllarla birlikte başlayan bu süreçte aynı zamanda dünya ölçeğinde devletin rolü ve işlevleri sorgulanmaya başlanmıştır. Alternatif hizmet sunum mekanizmalarının gündeme getirilmesi, özelleştirme uygulamalarının gerçekleştirilmesi, bireylerin istek ve beklentilerinin dikkate alınması, yönetimde hesap verebilir bir anlayışa geçilmesi, yerinden yönetim anlayışına ağırlık verilmesi, katılımcılığın teşvik edilmesi ve kamu yöneticilerinin daha fazla yetkiye sahip kılınması gibi belli başlı adımlarla kamu yönetimlerini derinden etkileyen politikalar

güdülmüştür (Nohutçu ve ark. 2008). Küreselleşme olgusunun etkisiyle özellikle karşılaştırmalı kamu yönetimi alanında ve uluslararası boyutlarında büyük bir gelişme ile birlikte önemli yazın birikimi yaratılmıştır (Farazmand 2000, s.277).

2.2.1. Merkezi Yönetim

Merkezi yönetim, kamu hizmetlerinde birliği ve bütünlüğü sağlamak amacıyla söz konusu hizmetlere ilişkin karar ve faaliyetlerin merkezi yönetim ve onun hiyerarşik yapısı içinde yer alan kurumlar tarafından yürütülmesi demektir. Merkezden yönetim ilkesi (Centralisation), vatandaşlara sunulacak kamu hizmetlerinin, belediye, köy, üniversite, KİT, TRT gibi devletten ayrı kamu tüzel kişileri tarafından değil, doğrudan doğruya devlet tarafından yürütülmesini öngören bir ilkedir. Merkezden yönetimde tüzel kişilik tektir ve merkezi idare, devlet tüzel kişiliğini kullanan bakanlıklardan meydana gelmektedir. Kamu hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin politikalar merkezi yönetim tarafından oluşturulmakta ve mali kaynaklar merkezi yönetim tarafından karşılanmaktadır. Merkezi yönetimin taşradaki görevlerini yerine getiren ve yetki genişliği ilkesine göre örgütlenmiş olan taşra teşkilatı bulunmaktadır. Merkezden yönetim ilkesi, "siyasi" ve "idari" olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Siyasi bakımdan merkezden yönetim, bir ülkede yasama organının ve hükümetin tek olmasını ve dolayısıyla siyasi otoritenin tamamen merkezdeki iktidarda toplanmasını ve hukuki birliğin mevcut bulunmasını ifade eder. Böyle bir örgütlenme biçiminde kanun yapan ulusal meclisin dışında başka bir yasama organı bulunmaz. Dolayısıyla, farklı bölgelere ve yerleşme birimlerine göre değişen değişik kanunlar da söz konusu olmaz. Siyasi merkezîyetçiliğe göre örgütlenmiş devlete "üniter devlet" (tekçi devlet) denilir. Türkiye, Fransa ve Japonya üniter devlet biçimine birer örnektir (Sencer,1986).

İdari bakımdan merkezden yönetim ise, daha dar bir anlamı ifade eder. İdari merkezîyetçilik, kamu otoritesinin merkezileştirilmesini gerektirir. Kamu hizmetlerine ilişkin politikaların belirlenmesi ve kararların alınması yetkisi merkezi organlarda toplandığı gibi bunların yürütülmesine ilişkin üstünlük de bu organların eline verilmiştir. Merkezin hiyerarşik yapısı içinde yer alan alt birimlere, bölge ve il kuruluşlarına geniş takdir yetkisi tanınmaz. İdari merkezîyetçilik, siyasi merkezîyetçiliğin bir sonucudur. Çünkü siyasi bakımdan merkezîyetçi yönetim olmayan bir devlette, idari merkezîyetçilik gerçekleşmez. Ancak, siyasi merkezîyetçiliğin varlığı, her zaman idari merkezîyetçiliği de ortaya çıkarmaz. Örneğin siyasi merkezîyetçiliğe sahip İngiltere'de geniş bir idari yerinden yönetim uygulanmaktadır. Türkiye'de hem siyasi merkezîyet, hem de idari merkezîyet söz konusudur. Merkezi yönetimde kararların merkez tarafından alınması esastır. Ayrıca, bu

sistemde kaynakların tahsisi ve kullanılması ve kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi ile ilgili işlemler merkezi yönetim veya merkezi yönetime bağlı kurumlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu sistemde merkez çok güçlü bir yapıya sahiptir. Özellikle kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi sürecinde merkezi yönetim, son ve kesin karar merciidir (Çevik, 2004).

2.2.2. Yerel Yönetim

Eski Yunan (cite) ve Roma (municipe) şehir tarzı bugünkü belediyeçilik anlayışının temellerini teşkil eder. Roma şehrini ifade eden "*Municipe*" terimi bugünkü İngilizce'deki "*municipality*" (belediye) teriminin kökenidir. Ortaçağ boyunca ve Yeni Çağ'a kadar geçen süre içerisinde, Avrupa'da belediyeçilik alanında kayda değer gelişmeler olduğu söylenemez. En önemli gelişme ve gerçek dönüşüm, Avrupa'nın Fransız ve Endüstri Devrimi ile tarım toplumundan sanayi toplumuna geçmeye başlamasıyla yaşanmıştır. Kentlerin sanayinin merkezi olarak ortaya çıkması ve buralara köylerden yoğun göç olması yeni bir dönemin başlangıcıydı. 19. yüzyılda kentler önceki dönemlerden farklı olarak, yoğun nüfus, çarpık kentleşme, hava kirliliği, alt yapı yetersizliği gibi sorunlarla karşılaştılar. Bu sorunların çözümüne yönelik arayışlar ve çabalar, Avrupa belediyeçiliğini derinden etkileyerek yerel yönetimlere yeni bir anlam kazandırmıştır (Uyar 2004, s.8).

Yerel yönetimler devlet sınırları içinde yerleşmiş irili ufaklı insan topluluklarının (köy, kasaba, şehir vb.) ortak ve yerel nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla belirli bir hukuk düzeni içinde oluşturulmuş anayasal kuruluşlardır. Devletin merkezi örgütünün yanı sıra, bölgesel nitelikteki bazı kamusal ve yarı kamusal malların üretimini yerel yönetimler üstlenmiştir. Yerel Yönetimler kavram olarak; merkezi yönetimin dışında, yerel bir topluluğun ortak bir gereksinmesini karşılamak amacı ile oluşturulan, karar organlarını doğrudan halkın seçtiği, demokratik ve özerk bir yönetim kademesi, bir kamusal örgütlenme modeli olarak tanımlanmaktadır (Bozkurt ve ark. 1998, s.282).

Söz konusu bu örgütlenmeler, belli amaçlara ulaşmak ve belli gereksinmelere cevap vermek üzere, toplumların tarihsel gelişmelerine paralel olarak ortaya çıkmışlardır (Keleş 1994, s.25). Küçük toplulukların yönetiminde ilk olarak ortaya çıkan bu birimler, ortaçağda özellikle Avrupa'da merkezi devletlerin zayıflaması sonucu, önce piskoposlar yönetiminde, sonra halktan veya senyörlerden mücadele sonucu alınan beratlarla, kendi kendini yöneten birimler haline dönüşmüşlerdi. Yerel yönetimlerin var oluş sebebi olarak bürokrasiyi azaltmak ve işlerin aksamasını önlemek, merkezi yönetimin kimi anti demokratik özelliklerini gidermek, halka yakın yönetimler kurmak amaçlarıyla oluşturulmuşlardır. Ayrıca yerel yönetimler, kamusal hizmetlerin etkin bir şekilde yerine

getirilmesi ve toplumsal kalkınmayı gerçekleştirmede de etkin role sahiptir. Diğer taraftan yerel yönetimler merkezi yönetimin yükünü hafifletebileceği, kısmen de farklılıklara izin vererek ulusal düzeyde çalışmalarını azaltarak demokratik yönetime ülke genelinde ve sistemin tamamında yarar sağlayacağı, sistem içinde özerk güç merkezlerini ortaya çıkararak dengeli bir siyasal çoğulculuk oluşturabileceği söylenebilir. (Görmez 1989, s.45).

2000'li yılların başında, dünyanın birçok ülkesinde yerel yönetimler, kökleri, 1970'li yılların ortalarında gündeme gelen neo-liberal politikalara kadar dayanan değişiklikler dizisi neticesinde, artan bir şekilde karmaşa ve belirsizlik ile karşı karşıya kalmıştır. Son on beş yıl içinde dünya çapında, ulusal ve bölgesel düzeydeki politik, ekonomik ve demografik değişiklikler yerel yönetimlerin, yönetim biçimini ve kamu hizmetlerinin sağlanmasındaki rolünü yeniden şekillendirmiştir (Ersöz 2000, s.128).

Son dönem kamu yönetimi reformlarında öne çıkan olgulardan bir tanesi de yerinden yönetime ağırlık verilmesidir. Çünkü merkeziyetçi bürokratik yapı, yurttaşların ihtiyaçlarına duyarlı olmaktan uzak olduğu, karar alma ve kaynakları tahsis etmede yavaş kaldığı gerekçesiyle eleştirilmiş ve 'iyi yönetim, halka daha yakın olan yönetimdir' düşüncesinden hareketle merkeziyetçiliğin yerine yerinden yönetime ağırlık verilmiştir. Bu bağlamda, yerel yönetimleri düzenleyen eski yasalar tümünden değiştirilmiş, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ile yerel yönetimlerin görev, yetki ve sorumlulukları genişletilmiştir (Sözen ve Algan 2009, s.44). Türkiye'de yerel yönetimlerin katılımcılık ve demokrasi açısından bugünkü durumunun asıl belirleyicisinin geçmişte yaşanmış olan olayların sistemimiz üzerindeki kalıcı etkisi olduğu gerçeğidir. Özellikle Avrupa Birliğine Uyum Süreci'nin de katkısıyla girişilen yerelleşme reformları yeni fırsatlar yaratarak, yerel düzeyde oluşturulacak olan yönetime halkın katılımı ile demokratik kültürün gelişmesine önemli katkılar sağlayarak demokrasi ve katılımcılık standardını yükseltecektir. Demokratikleşmiş yerel yönetimler, toplumun ve devletin de demokratikleşmesini sağlayacaktır (Koçak ve Ekşi 2010, s.305).

2.3. Türkiye'nin AB'ye Üyelik Süreci

1959'da yaptığı başvuru Avrupa Birliği-Türkiye ilişkilerinin resmi başlangıcı olarak kabul edilmektedir. AET Bakanlar Konseyi'nin Türkiye'nin ortaklık başvurusunu kabul etmesi ve yapılan hazırlık görüşmeleriyle 12 Eylül 1963 tarihinde 'Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında Ankara Antlaşması imzalanmıştır. Antlaşmada, hazırlık dönemi (5 yıl), geçiş dönemi (1973 itibarıyla 12 ve 22 yıllık iki ayrı dönem) ve nihai dönem olarak üç devre öngörülmüştür. Geçiş döneminin sonunda ise gümrük birliğinin

tamamlanması planlanmıştır. Anlaşmada öngörülen Hazırlık döneminin sona ermesiyle birlikte, 13 Kasım 1970 tarihinde imzalanan ve 1973 yılında yürürlüğe giren Katma Protokol 'de, geçiş döneminin hükümleri ve tarafların üstleneceği yükümlülükler belirlenmiştir. Buna göre Katma Protokolde malların serbest dolaşımı, Türkiye'nin AT'nin Ortak Tarım Politikasına uyumu, kişilerin ve hizmetlerin serbest dolaşımı ve ulaştırma ve ekonomi gibi konuların AT mevzuatına uyumlaştırılması öngörülmüştür. Ankara Anlaşması ile ayrıca periyodik olarak toplanan ve ortaklıkla ilgili konuları görüşen bir Ortaklık Konseyi oluşturulmuştur. Söz konusu kurumsal çerçeve, gümrük birliğinin nihai aşamasının uygulamaya konulması ile birlikte genişletilmiştir.

1973'te imzalanan Katma Protokol ile Türkiye AB'ye yönelik gümrük vergilerinin sanayi ürünleri için tamamen kaldırılması ve üçüncü ülkelere karşı ise AT ülkelerinin uyguladığı vergilerin uygulanmasını kabul etmiştir. Buna göre sanayi ürünleri için 12 yıllık vergi indirimi geçiş süresi ve rekabet gücü zayıf olan sanayi dalları içinse 22 yıllık vergi indirimi takvimi öngörülmüştür. Ancak, Türkiye geçiş dönemindeki yükümlülüklerini yerine getirememiş, 1978-1988 yılları arasında gümrük indirimleri durdurulmuştur. 1980 askeri darbesiyle kesintiye uğrayan ilişkiler, Türkiye'nin 14 Nisan 1987'de yılında yaptığı tam üyelik başvurusuyla ivme kazanmıştır. Komisyon 1989 yılında verdiği cevapta, kendi iç pazarı tamamlama sürecinden önce yeni bir üye kabul edemeyeceğini bildirmiş, öncelikle Gümrük Birliği'nin tamamlanması önerilmiştir. AB-Türkiye ilişkileri, 1993 tarihinde Gümrük Birliği müzakerelerinin başlaması ile yeni bir boyut kazanmıştır. İki yıllık müzakerelerden sonra Ortaklık Konseyi'nin 1/95 sayılı kararıyla Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği 1 Ocak 1996'da yürürlüğe girmiştir.

AB Komisyonu tarafından 13 Ekim 1999 tarihinde açıklanan Türkiye için ikinci İlerleme Raporu'nda Türkiye'ye üyelik perspektifi verilmesi önerilmiş ve bunun sonucunda Aralık 1999'da toplanan Helsinki Zirvesi'yle Türkiye, AB'ye üyeliğe aday ülke olarak kabul edilmiştir. Helsinki'deki AB Konseyi'nde şöyle bir karar alınmıştır: 'Konsey, Türkiye'de son zamanlarda yaşanan olumlu gelişmeleri ve ayrıca Türkiye'nin Kopenhag kriterlerine uyum yönündeki reformlarını sürdürme niyetini memnuniyetle karşılar. Türkiye, diğer aday devletlere uygulanan aynı kriterler temelinde Birliğe katılmaya yönelmiş bir aday devlettir.' Helsinki'de alınan kararlar AB-Türkiye ilişkilerinde bir dönüm noktasıdır. Helsinki Zirvesi sonrasında, diğer aday ülkeler gibi Türkiye de, reformlarını teşvik etmeye ve desteklemeye yönelik bir katılım öncesi stratejiden yararlanmaya başlamıştır. Üç yıl aradan sonra Ortaklık Konseyi ilk defa Nisan 2000'de Türkiye başkanlığında toplanmıştır. Konsey'de iki önemli siyasi karar alınmıştır; birincisi Ortaklık

Komitesi kapsamında sekiz alt-komitenin oluşturulması, ikincisi de AB ve Türk satın alma piyasalarının karşılıklı olarak birbirlerine açılması ve hizmetlerin serbestleştirilmesi amacıyla yapılacak anlaşma müzakerelerinin başlatılmasıdır. Müzakerelerin ilk turu gerçekleştirilmiştir.

AB Konseyi tarafından resmen 8 Mart 2001 tarihinde kabul edilen Katılım Ortaklığı Belgesi, AB'nin katılım kriterlerinin karşılanması yönünde ilerleme kaydedilmesi amacıyla Türkiye için önceliklerin belirlendiği bir yol haritasıdır. Katılım Ortaklığı Belgesi'nin amacı, Komisyon'un Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği yolunda kaydettiği ilerlemeye ilişkin 2000 yılı Düzenli Raporu'nda tanımlanan çalışma gerektiren öncelikli alanları, bu öncelikleri hayata geçirmek için Türkiye'ye sağlanmış olan mali olanakları ve bu yardımların tabi olacağı şartları tek bir çerçeve altında bir araya getirmektir. Türk hükümeti bu Katılım Ortaklığı Belgesi ışığında 19 Mart 2001'de Müktesebatın Üstlenilmesi için Ulusal Programı(UP) kabul etmiştir. Program geniş çaplı bir siyasi ve ekonomik reform gündemi ortaya koymaktadır. Eş zamanlı olarak UP' in uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine ilişkin bir kararname de kabul edilmiştir. 15 ve 16 Haziran 2001'de Göteborg'da yapılan Avrupa Konseyi'nde Ulusal Program 'olumlu bir gelişme' olarak tanımlanmış ve Türkiye, katılım öncesi stratejisinin mihenk noktası olan Katılım Ortaklığı'nın önceliklerini hayata geçirmek için somut adımlar atmaya teşvik edilmiştir.

2002 yılındaki Kopenhag Zirvesi'nde Türkiye ile ilgili olarak; Gözden geçirilmiş Katılım Ortaklığı Belgesi'nin hazırlanması Müktesebat uyum çalışmalarının yoğunlaştırılması Gümrük Birliğinin geliştirilip, derinleştirilmesi Mali işbirliğinin önemli miktarda artırılması Türkiye'ye verilecek mali yardımların katılım başlıklı bütçe kalemine alınması yönünde karar alınmıştır. Bu gelişmeler ışığında Avrupa Komisyonu Türkiye ile ilgili olarak gözden geçirilmiş Katılım Ortaklığı Belgesi'ni 25 Mart 2003'te yayımlanmıştır. Türk hükümeti de Ulusal Programı yeniden güncellenerek 24 Temmuz 2003'te Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Kamuoyuna açıklanan gözden geçirilmiş Ulusal Program'da, kısa vadeli ve orta vadeli hedefler net bir şekilde belirtilmiştir. 2004 yılının Aralık ayında Brüksel'deki AB Konseyi Zirvesi'nde, Avrupa Komisyonu'nun 6 Ekim 2004'te hazırladığı rapor ve tavsiye kararı doğrultusunda, 3 Ekim 2005 tarihinde Lüksemburg'da yapılan Hükümetler arası Konferans ile Türkiye resmen AB'ye katılım müzakerelerine başlamıştır. Yine aynı gün bir basın toplantısı düzenlenerek Türkiye için Müzakere Çerçeve Belgesi yayımlanmıştır. Böylece, Türkiye ile AB arasındaki inişli çıkışlı ilişki, çok önemli bir dönüm noktasını aşarak yepyeni bir sürece girmiştir (<http://www.ankara.gov.tr/Portal.asp?X=AB15>).

Dokuzuncu Kalkınma Planında, Avrupa Birliğine katılım süreci şöyle değerlendirilmektedir (9.Kalkınma Planı, RG. Mükerrer Sayı: 26215, 01.07.2006, s.11-100); 3 Ekim 2005 tarihinde tam üyelik müzakerelerinin başlamasıyla birlikte, ülkemiz ile AB arasındaki ilişkilerde yeni bir döneme girilmiştir. Plan dönemi sonunda, AB'ye üyelik hedefi doğrultusunda, Kopenhag siyasi kriterlerine uyum düzeyinin yükseltilmesi, ekonomik kriterlere uyum sağlanması ve 35 fasıl altında toplanan AB müktesebatına ilişkin müzakerelerin sonuçlandırılarak katılım sürecinin tamamlanması amaçlanmaktadır. Katılım süreci, ülkemizin gelişmesinin hızlandığı ve hem ülke içinde hem de AB ortalamalarına göre gelişmişlik farklılıklarının azaldığı kapsamlı bir yenilenme ve reform sürecinin yaşanacağı bir dönem olarak değerlendirilecektir. Bu sürecin sonunda, AB'nin ekonomik ve sosyal standartlarına yakınsama sağlanmış olacaktır. AB'ye üyelik, ülkemizin sahip olduğu tarihsel birikim, ekonomik potansiyel, kültürel zenginlik, genç nüfus yapısı ve enerji terminali konumu gibi nedenlerle, hem Birliğin hem de Türkiye'nin gelişmesi yolunda önemli bir görevdeşlik yaratacaktır. Üyelik süreci, ülkemizin ekonomik, sosyal ve siyasi yaşamında köklü dönüşümlere yol açarken, demokrasi, hukuk devleti, insan hakları, sağlık, gıda güvenliği, tüketici hakları, rekabet kuralları, kurumsal iyileşme ve çevrenin korunması gibi birçok alanda AB norm ve standartlarına ulaşılması, halkımızın yaşam kalitesini yükseltecektir.

Toplumsal bir gelişim ve dönüşümü amaçlayan ve tüm toplumu etkileyecek olan üyelik süreci, şeffaf ve katılımcı bir anlayış içinde yürütülecektir. Bu kapsamda, işçi ve işveren kuruluşları ile diğer STK'ların, kamu kesimiyle çok yönlü iletişim ve işbirliği içinde üyelik sürecine aktif olarak katılmaları ve katkıda bulunmaları sağlanacaktır. Kısa bir zaman içinde çok sayıda hukuki düzenlemenin yapılmasını gerektirecek olan katılım sürecinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin etkin bir şekilde bilgilendirilmesi ve uyumun gerektirdiği hızda karar alabilmesi için gerekli tedbirler alınacaktır. Uyum amacıyla yapılan yasal düzenlemelerin etkili bir şekilde uygulanması için gerekli idari kapasite oluşturulacak, uygulamadan kaynaklanan aksaklıklar tespit edilerek giderilecektir. Katılım sürecinin ve üyelik sonrası koşulların gerektirdiği idari yapılanmaya gidilirken, kamu yönetimini ve düzenleyici çerçeveyi etkin kılacak tedbirler alınacaktır. Bu çerçevede, yeniden yapılanma çalışmaları hızlandırılacak, bürokrasi azaltılacak, görev ve yetki örtüşmeleri giderilecek, koordinasyon mekanizmaları geliştirilecek, karar alma süreçleri iyileştirilerek toplumun katılımı artırılacaktır.

Küreselleşme süreci, yerel dinamikleri doğrudan etkileyerek, yerel ve bölgesel kalkınma açısından yeni şartlar ve fırsatlar ortaya çıkarmaktadır. Küresel rekabet koşulları

altında kendileri birer rekabet birimine dönüşen şehirler ve bölgeler, dinamiklerini ve potansiyellerini değerlendiren uygun stratejiler çerçevesinde ve bütün kesimleri kalkınma sürecine katan iyi yönetim modellerini hayata geçirerek daha hızlı bir gelişme eğilimi yakalama şansına sahip olmuştur. Ülkemizin AB'ye üyelik süreci de bölgesel gelişme politikaları ve uygulamalarında köklü bir değişim yapılabilmesine imkân tanımaktadır. Bu kapsamda, bir taraftan üyelik sonrası kullanılabilir olan yapısal fonlara hazırlık için merkezi ve yerel düzeyde gerekli altyapı oluşturulurken, diğer taraftan da daha aktif, katılımcı, yeterli finansman ve kurumsal yapı ile desteklenen aşağıdan yukarıya bölgesel gelişme politikasının uygulanması için gerekli ortam hazırlanmaktadır.

Yine aynı planın Yerel Dinamiklere ve İçsel Potansiyele Dayalı Gelişmenin Sağlanması, Yerel Düzeyde Kurumsal Kapasitenin Artırılması başlığı altında şu görüşlere yer verilmiştir: Son dönemlerde, dünyadaki gelişmelere paralel olarak Türkiye'de de yerel kalkınma girişimleri ivme kazanmıştır. Yerel ve bölgesel kalkınmada kamu, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliğini geliştirmek, kaynakların etkin kullanımını sağlamak, yerel dinamikleri ve içsel potansiyeli harekete geçirerek bölgesel gelişmeye yeni bir ivme kazandırmak üzere, Düzey 2 bölgeleri esas alınarak hazırlanan Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun 2006 yılında yürürlüğe girmiştir. Diğer taraftan, VIII. Plan döneminde yürürlüğe giren İl Özel İdaresi Kanunu, Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediye Kanunu ve Mahalli İdare Birlikleri Kanunları ile yerel yönetimlerin kalkınma konusundaki yetki ve sorumlulukları artırılmıştır. Bu gelişme ile başta az gelişmiş bölgelerdeki yerel yönetimler olmak üzere, bütün yerel yönetimlerin kapasitelerinin geliştirilmesi ve kaynaklarının artırılması ihtiyacı daha da önem kazanmıştır. Planın "Kamu Hizmetlerinde Kalite ve Etkinliğin Artırılması" kısmında ise Kamu yönetiminde merkezi bir yapıya sahip olan ülkemizde, ekonomik ve sosyal gelişme sürecinin etkin yönetimini sağlamak üzere kamu yönetiminin yurttaş odaklı, kaliteli, etkili ve hızlı hizmet sunabilen; esneklik, saydamlık, katılımcılık, hesap verme sorumluluğu, öngörülebilirlik gibi kavramları öne çıkaran çağdaş bir anlayışa, yapıya ve işleyişe kavuşturulması bir gereklilik halini almıştır. Denilmektedir.

AB'ne tam üyelik, Türkiye'nin önemli siyasi önceliklerinden biri olarak kabul edildiğinden üyelik kriterlerine uyumun sağlanması için gerekli düzenleyici reformların geliştirilmesinde itici güçlerden birini oluşturmaktadır. Bu bağlamda ileri sürülen koşul gereğince, Türkiye'nin 2004 yılının sonuna kadar AB kurumsal yapılanmasına uyumlulaştırılması gerekmektedir. Başka bir anlatımla Türkiye'nin üyesi olmak istediği AB'ye katılabilmesinin ön koşulu, birliğe yönetsel açıdan uyumlu olmasını

gerektirmektedir. Bunun içine Anayasa dâhil birçok yasanın aykırı hükümlerinin değiştirilmesi ve kamu yönetiminin yeniden yapılandırılmasının gerçekleştirilmesini gerektirmektedir (Kutun 2005, s.129).

2.4. AB ve Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı

Küreselleşme ve gelişen iletişim teknolojisi daha hızlı işleyen bir yönetim yapısını zorlayarak Devletin faaliyet alanı küçültmekte ve performans hedeflerine, çıktılara (sonuçlara), hizmet anlayışına ve piyasa sisteminin önemine vurgu yapmaktadır. Kamu yönetimi yalnızca hükmetme değil, aynı zamanda vatandaşlara karşı sorumluluğu da öne çıkarmaktadır. Oysa geleneksel kamu yönetiminde, hükümet ve bürokrasi arasında bir ayırım yapılmaktadır. Yeni kamu yönetimi anlayışında ise bu ayırım ortadan kaldırılmakta yöneticiler, yalnızca kurallara ve prosedürlere uygun davranmakla sorumluluklarının gereğini yerine getirmiş sayılmamakta, yaptıkları işlerin sonuçlarından da sorumlu tutulmaktadır. Hiyerarşik ve bürokratik kamu yönetimi, esnek, piyasa mekanizmalı kamu yönetimine dönüştürülmekte ve yönetim yerine yönetişim kabul edilmekte, hükümet ile bürokratlar arasında karşılıklı etkileşim önem kazanarak örgütün gerektirdiği etkinlik ve verimlilik ihtiyacı ile politikacıların tercihleri ve verdikleri sözler arasında bir denge kurulmaya çalışılmaktadır.

Yeni kamu yönetiminin (New Public Management: NPM) başlangıcı 1970'li yılların sonu veya 1980'li yılların ortalarına dayanmaktadır. Yeni kamu yönetimine zemin hazırlayan kamu hizmetleri reformlarının ilk dalgası İngiltere'de 19. YY'nin ikinci yarısında, "progressivism" yani ilerlemecilik olarak da adlandırılan ikinci dalgası ise Amerika Birleşik Devletlerinde 20.yy'nin birinci ve ikinci çeyreğinde ortaya çıkmıştır. Günümüz piyasa eksenli yeni kamu yönetimi anlayışı ise eski kamu yönetimi biçimlerinin reorganizasyonu olan üçüncü radikal dalgayı oluşturmaktadır (Kiiza 2000, s.2). Yeni kamu yönetimi teorisinin temel ilkesi, pazar ekonomisi kurallarının kamu sektöründe de kullanılmaya başlanılmasını ve kamu yönetiminde girdi ve süreç odaklı yaklaşımdan çıktı ve vatandaş odaklı yaklaşıma geçişi öngörmektedir. Performans yönetimi anlayışı yeni kamu yönetimi teorisinin bir unsurunu oluşturmaktadır (Durmaz 2010, s.97).

1970'li yıllarda başlayan yeni kamu yönetiminin Türk kamu yönetimine yansımaları Avrupa Birliğine üyelik süreci çerçevesinde 2000'li yılların başında olmuştur. Avrupa Birliği uyum müktesebatı sonucu Türk kamu yönetiminde yeni kamu yönetiminin etkileri görülmeye başlanmıştır. Kalkınma planları ve hükümet programlarında yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili ve rasyonel bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verilebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere 2003

yılında kabul edilen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu yeni kamu yönetimi çerçevesinde Türk kamu yönetiminin benimsediği en önemli sistemsel düzenlemedir (Meşe 2010, s.68).

AB'ye katılım öncesinde ülkemizde yapılması gereken önceliklerden biri olarak kamu yönetiminin güçlendirilmesi gösterilmektedir. Bu çerçevede hazırlanan Kamu Hizmetlerinin Modernizasyonu Programı'nın hedefi, idari kurumların güçlendirilmesi de dahil olmak üzere kamu hizmetlerinin modernizasyonunu hızlandırmak olarak belirlenmiştir. Bu süreçte karar verme süreçlerinde yerelleşme, yönetsel hiyerarşiyi azaltma, bürokratik performansı geliştirme, bütçe sürecini daha elverişli duruma getirme, daha iyi kamu hizmetini daha az maliyetle sağlama, temel stratejiler olacaktır (Özer 2005, s.39). Yeni kamu yönetimi anlayışı özellikle geleneksel yönetim anlayışına eleştiriler getirmektedir. Bu yaklaşımda Weber'in ideal bürokrasi olarak tanımladığı ve kapitalist üretim tarzına dayalı ulus devletlerin kamu hizmeti sunumundaki örgütlenme modeline eleştiriler yer almaktadır. Klasik bürokrasinin merkezîyetçi yaklaşımı, karmaşık kuralları, beklentilere cevap verememesi, hantal bir görünüm sergilemesi gibi noktaları eleştirilmektedir. Bu yapı değişmelidir. Bu yapı kaynakları israf etmekte, hizmetleri pahalı sunmakta ve katı bir merkezîyetçiliğe sahip bulunmaktadır. Bu yaklaşım kamu yönetiminde özel sektör yönetimi tekniklerinin uygulanmasını, etkililik ve verimlilik kavramlarının iktisat ve işletme mantığı içinde ele alınmasını vurgulamaktadır. OECD, IMF Dünya Bankası gibi küresel kuruluşlar yeni kamu yönetimi anlayışını teşvik edici politikalar oluşturmaktadır (Arslan 2010, s.23).

AB, kamu yönetiminde genel bir model öngörüsünde bulunmamaktadır. Üye devletler, sosyo kültürel ve ekonomik özelliklerine göre farklı kamu yönetimi sistemini benimsemişlerdir. Örneğin: Fransa güçlü merkezîyetçiliğe, İngiltere ise adem-i merkezîyetçiliğe dayanan kamu yönetimi sistemine sahiptir. Ancak bu devletler, kamu yönetimi sistemindeki bu farklılıkları belli ilkeler çerçevesinde ortak bir zemine oturtmuşlardır. Bu zeminde şekillenen kamu yönetimi, önceden tanımlanmış örgütsel yapılardan ziyade temel değerler ve ilkeleri içererek farklı hukuki gelenekler ve farklı yönetim sistemleri içerisinde yürütülmektedir (Balcı 2005, s.24).

Söz konusu ilke ve politikalar arasında, kamu sektöründe profesyonel yönetimin hâkim kılınması, kamu personeli ve vatandaşlara verilen hizmetin başarı göstergelerinin sayısal olarak somut bir biçimde ifade edilmesi veya bir diğer anlamıyla performans ölçümünün yapılması, kamu hizmetinde süreçlerden ziyade sonuçlar üzerinde odaklanması, yönetim pratiklerinde özel sektör işletme anlayışının örnek alınması

sayılabilir. Her ne kadar AB, kamu yönetimi sistemine dair genel bir model önermemekte ise de, AB'nin, belirli politikalar ve ilkeler balgamında aday ülkeleri yönlendirdiğini belirtmek gerekir. Nitekim aday ülkeler "mecburi sonuç (obligatory result)" ilkesi çerçevesinde birlik müktesebatını yerine getirmek ve uygulamak zorundadırlar (Ökmen ve Canan 2009, s.149).

AB Üye Devletleri tarafından genel kabul gören kamu yönetimi ilkeleri "Avrupa İdari Alanı"nı (AİA) oluşturan koşulları ortaya koymuştur. Bu koşullar, kamu yönetiminin işleyişini sağlayan ve yasalarca tanımlanarak, çeşitli usul ve sorumluluk mekanizmaları yolu ile uygulanan bir takım ortak standartlar dizgesinden oluşmaktadır. AB' ye üyelik için başvuruda bulunan ülkeler kendi kamu yönetimi sistemlerinde bu standartları dikkate almak zorundadırlar. Standartlara yön veren temel idare hukuku ilkeleri sistematize edilirse bu ilkeleri: güvenilirlik ve hukuk güvenliği (yasal kesinlik), açıklık ve şeffaflık, hesap verebilirlik, etkinlik ve etkililik olarak gruplandırmak mümkündür (Kuzey 1999, s.62).

2.4.1. Yönetişim

Yeni kamu yönetimi anlayışının beraberinde getirdiği kavramlardan biriside yönetişimdir. Birlikte yönetmek olan yönetişim, yönetim ve karar alma süreçlerinin tüm paydaşların işbirliği ve katılımı ile yapılmakta olduğunu, yöneticilerin uzlaşmacı, şeffaf, hesap verebilir, etkin ve sorumlu bir yönetim anlayışı içerisinde davrandıklarını ifade etmektedir. Yönetim sadece seçimler aracılığı ile seçilmiş bir kesim tarafından değil; STK'lar, odalar, meslek grupları, özel sektör kuruluşları, üniversiteler gibi çeşitli grupları da süreçlere dâhil ederek gerçekleşmektedir (Toksöz 2008, s.17). Terim olarak ilk kez Kuzey Avrupa'da ardından da bütün dünyada kullanılmaya başlanan yönetişim kavramı, ilk defa 1989 yılında yayımlanan Dünya Bankasının bir raporunda -good governance- olarak yer almıştır. Raporda yönetişim kavramının tanımı yapılmamıştır. Fakat daha sonra Birleşmiş Milletler ve OECD tarafından da kullanılan yönetişim terimi, bu üç küresel örgüt iyi yönetişimin özelliklerini: kamu sektörü yönetimi, kurumsal yapılanma, hesap verebilirlik ve şeffaflık olarak ileri sürmektedir (World Bank, 1992).

Yönetişim kavramı, çoğulcu ve katılımcı demokrasi doğrultusunda çok önemli bir açılım olarak görülmektedir. Yönetişim, gerek resmi görüşlerde gerekse akademik literatürde yönetim sistemini, çok aktörlü, çoğulcu, uzlaşmacı, yatay ilişkilere dayanan, sivil toplum kuruluşlarının ortak konumunda bulunduğu bir yönetim anlayışına duyulan özlem bağlamında gündeme getirilmektedir. Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler merkezîyetçi yapılarında kurtulup demokratik yaşamın ve sivil toplum zihniyetinin gelişmesi için yönetişim zihniyetine uygun bir yapılanmaya sahip olmaları şarttır. Yönetimsel

sürecin içerisine halk ne kadar entegre edilirse, o toplumsal yapının sorunsuz işlemesi de o kadar kolaylaşmaktadır. Türkiye`de özellikle dokuzuncu kalkınma planı çerçevesinde yönetim kavramı, yönetsel yapılara uygulanması için gerekli adımlar atılmıştır (Akcagündüz, 2010 s.333).

Avrupa Birliği 25.07.2001 tarihli "Avrupa Yönetişimi: Beyaz Kitap" (European Governance: A White Paper) çalışmasında kendine özgü yönetişimin tanımını yapmış ve ilkelerini belirlemiştir. Kamuoyunun sunulan bu kitap gelen görüşler doğrultusunda 2003 yılında yeniden değerlendirilmiştir. AB Komisyon`un hazırlamış olduğu Beyaz Kitap dört ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Avrupa yönetişiminin neden bir reforma ihtiyaç duyduğu sorusunun yanıtı verilmeye çalışılmakta, ikinci bölümde "İyi Yönetişim" ilkeleri ele alınmakta, izleyen diğer ana bölümler değişim önerilerine ayrılmış bulunmaktadır. Avrupa halklarının yönetime daha etkin katılması, daha iyi politikaların ortaya çıkarılması ve halka sunulması, AB`nin küresel yönetişime katkısının artırılması ve yeniden odaklanılan politika ve kurumlar bu ana bölümün alt başlıklarını oluşturmaktadır. Beyaz Kitap`ın son bölümü AB yönetişimi ile Avrupa`nın geleceği arasındaki ilişkinin irdelenmesine ayrılmış bulunmaktadır (Okcu 2007, s.301).

Devletlerin gittikçe karmaşıklaşan, sayıca çoğalan ve dinamik hale gelen ekonomik ve toplumsal sorunları çözmeye yetersiz kalması, yeterli kaynak ve kapasiteye sahip olmaması, ayrıca toplumun sorunlara daha duyarlı hale gelmesi ve katılıma ilişkin taleplerin artması yönetim yaklaşımının benimsenmesine olanak sağlamıştır. Yönetişim yaklaşımının kabul edildiği bir sistemde toplumdaki çeşitli aktörlerin kaynakları ve güçleri işbirliği yoluyla bir araya getirilerek kamu hizmetlerinin daha etkin ve etkili bir biçimde görülmesi sağlanabilmektedir. Yönetişim, geleneksel kamu yönetimlerinde görülmesi zor olan işbirliği modellerini teşvik etmektedir. Yönetişim anlayışının en belirgin özelliği kamusal kararların alınmasında ve uygulanmasında merkezi yönetimin egemen ve belirleyici güç olmaktan çıkarak yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası pek çok aktörün sürece dâhil edilmesi ve diyalog ortamının oluşturulması, devletin iktidarını başka güçlerle paylaşması, ayrıca sivil toplum örgütlerinin karar alma süreçlerinde rollerinin artmasıdır. Bu kapsamda yönetim işbirliği yapmayı ön plana çıkarmakta ve yatay ilişkileri içermekte, "Hak talep eden" ve "yönetilen" vatandaş yerine, birtakım sorumluluklar ve ödevler üstlenen "aktif" vatandaşa vurgu yapmaktadır (DPT 2007, s.5).

2.4.2.Subsidiarite İlkesi

Subsidiarite ilkesi, 1980`li yıllardan bu yana ulusal ve uluslararası bazı kuruluşların almış oldukları kararlarda yer almaktadır. Kavram olarak subsidiarite, ikincil olma,

yedekte olma, yardım etme ve destek verme gibi anlamlara gelmektedir. Bu yeni kavram, yerel yönetimlerin üst yönetimlerle ilişkilerinin düzenlenmesi ve onların özgürlüklerinin korunabilmesi açısından önem taşımaktadır. Subsidiarite sözcüğü Avrupa Birliği bünyesinde ilk olarak 1970' li yıllarda ortaya çıkmasına rağmen, ilk kez 1992 tarihinde Maastrich'te imzalanan Avrupa Birliği Anlaşması'nın 3/b maddesinde yer almıştır (Demir ve Karakütük 2003, s.9).

Türkçeye "yerellik ilkesi", ya da "hizmette halka yakınlık ilkesi" olarak çevrilen bu ilke, birden çok sahada örgütlenmiş olan toplumsal ya da siyasal kurumlarda eylem önceliğinin bireye en yakın alt düzeylerde kalmasını, üst düzeylerin ancak alt düzey üstlendiği görevi etkili olarak yerine getiremezse müdahale etmesini öngörür (Eryılmaz 2011, s.105). Subsidiarite ilkesinin amacı, vatandaşa en yakın kararın, topluluk düzeyinde girilecek faaliyetin, yerel, bölgesel ve ulusal düzeydeki olanaklar açısından, yerinde olup olmadığı sürekli şekilde denetlenerek alınmasını sağlamaktır. Bu ilke oranlılık ve gereklilik ilkeleri ile sıkı sıkıya bağlıdır. Edinburg Zirvesi Aralık 1992de yetki ikamesi fikrinin temel ilkelerini ve AB Antlaşmasına yetki ikamesini yerleştiren 3b (yeni 5. maddesi) maddesinin yorumu ile ilgili olarak izlenecek yolları tanımlamıştır. Bildiride yer alan Zirve sonuçları bugün de yetki ikamesi ilkesinin temel taşı oluşturmaktadır. Uygulamada bu ilkeye sıkı bir şekilde sadık kalınmasını sağlamak üzere bazı üye devletler, Edinburg bildirisinin belli başlı hükümlerinin Antlaşmada yer almasını istemektedirler. Avrupa Komisyonu her yıl bu ilkenin uygulanmasıyla ilgili olarak Avrupa Zirvesi ve Avrupa Parlamentosuna bir rapor hazırlamaktadır. Subsidiarite ilkesi temelde merkezi yönetimlerin yerinden yönetimler üzerindeki idari vesayetinin minimize edilmesi ve kamu yetkilerinin öncelik dikkate alınarak yerinden yönetimler lehinde düzenlenmesini, idari ve mali yönden yerinden yönetimlere öncelik verilmesini içermektedir. Bu ilke, merkezi yönetimin yetkilerinin azaltılması, bireyselliği ön plana çıkartması ve özünde yerelleşme eğilimlerini barındırması ile siyasi yönden yerelleşme akımlarının beslenmesine aracılık etmektedir. Bu doğrultuda subsidiarite, merkezî yönetimlerin korunmasından ziyade idari, mali ve siyasi yönlerden yerelleşmeyi (Desantralizasyonu) beraberinde getirmektedir (Barlas ve Karagöz 2007, s.164).

Subsidiarite ilkesi, idari açıdan kurumsal yönetimin yerel düzeyde baz alınarak oluşturulmasını ve kamu yetkilerinin yerinden yönetimlere devrini çağırır. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın 4.maddesi de kamu yükümlülüklerinin genelde ve tercihen yurttaşlara en yakın olan yerel yönetimler tarafından uygulanmasını ve bu sorumlulukların bir baksa üst yönetime devri halinde yetkilerin sınırlı ve sekli ve etkinlik

ile ekonomik gereklerinin ayrıca tartılmasını öngörmektedir. Subsidiarite ilkesinin en önemli işlevi, AB ülkelerinde bulunan ulus-altı yönetsel örgütlerin, yerel yönetimlerin yetkilerinin korunması ve artırılmasını sağlamaktır (Kavraal 2010, s.10).

2.4.3. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı

Batı Avrupa demokrasilerinde son 20-30 yılda meydana gelen en önemli gelişmelerden birisi, merkezi yönetimin geleneksel örgütsel yapılarında meydana gelen aşınma olmuştur. Birçok Avrupa ülkesinde merkezi yönetimin yetkilerinin dikey olarak Avrupa Birliğine, yatay olarak özel sektör ve STK' lara, aşağı doğru da yerel ve bölgesel yönetimlere aktarılacak suretiyle azaltılması süreci devam etmektedir. Bu sürecin sonuçlarından biri olarak tüm dünyada yerel ve bölgesel yönetimlerin güçlendirilmesi ve yerel demokrasinin geliştirilmesi genel bir eğilim olarak ortaya çıkmıştır. Yerel demokrasinin öneminin Avrupa Birliği üyeleri tarafından anlaşılıp kabul edilmesi, yerel yönetimlerin haklarını ve yetkilerini garanti altına alan ilk uluslararası bağlayıcı anlaşma olan Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının hazırlanması sonucunu doğurmuştur (Zorluoğlu 2011, s.47).

Avrupa Konseyi tarafından 15 Ekim 1985 tarihinde imzaya açılan ve 1988 tarihinde yürürlüğe giren Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Özerklik Şartı şu an itibariyle Konseye üye olan 45 devletin Türkiye dâhil 42 si tarafından imzalanmış ve onaylanmış bulunmaktadır. Ancak Şartın "Yükümlülükler" başlıklı 12.maddesi gereğince "Her Âkit Taraf, bu Şart'ın I. Bölümündeki paragraflardan en az 10 tanesini aşağıdakilerin arasından seçilmek üzere en az 20 paragrafı ile kendisini bağlı kabul etmeyi taahhüt edecektir. "denilmek suretiyle açıkça çekince koyma hakkı tanındığı gibi aynı Şart'ın "Çekilme" başlıklı 17.maddesi ile şarta taraf olduktan beş yıl sonra çekilme hakkı da tanınmış olmaktadır. Genel itibariyle şartın içeriği incelendiğinde üç ana bölümden oluştuğu görülmektedir: Birinci bölümde; Özerk yerel yönetim kurumunun dayandığı başlıca ilkeler sayılmakta, ikinci bölümünde; Bu Şart'ı onaylamış olan devletlerin yükümlülük ve sorumluluklarıyla ilgili kurallar yer almaktadır. Şart'ın son bölümü uygulama ve yürürlük koşulları ile ilgili kuralları kapsamaktadır.

Toplam onsekiz maddeden oluşan Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının 6. Maddesinde, merkezi yönetimlerin aldığı kararlar ve yaptığı düzenlemeler ile yerel yönetimlerin kendileri için uygun gelen örgütsel yapıları oluşturmalarını ve kendi personelini çalıştırabilmelerini hiç bir şekilde sınırlandırılmaması istenmektedir. Şart'ın 8. Maddesi, yerel yönetimlerin takdir yetkilerinin ve etkinliklerinin sınırlandırılmamasına ilişkin güvence sağlanmasını özellikle öngörmüştür. Şart'ın gelir kaynaklarını ilgilendiren

9. Maddesinde ise, yerel yönetimlerin gelir kaynaklarının, yerel yönetimlerin lehine ve onların merkeze olan bağımlılıklarını azaltacak şekilde artırılması istenmektedir. Maddelerden anlaşılacağı üzere Şart yerel yönetimlerin, yetki yönünden tam bir özerkliğini sağlamayı amaçlamaktadır. Türkiye Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Özerklik Şartını 21 Kasım 1988 tarihinde imzalamış, 1 Nisan 1993 tarihinde yürürlüğe sokmuştur. Ancak Türkiye şartın aşağıdaki bazı maddelerine çekinceler koymuş bulunmaktadır:

-Yerel yönetimlere, kendilerini doğrudan doğruya ilgilendiren konularla ilgili planlama ve karar alma süreçleri içinde, olabildiği ölçüde, uygun bir zamanda ve biçimde danışılması konusu ile ilgili Şartın 4. Maddesinin 6.fıkrası.

-Yerel yönetimlerin yönetsel örgüt yapılarının kendilerince belirlenmesi ile ilgili 6. Maddenin, 1. Fıkrası.

-Seçimle gelinen görev yerlerinde bulunanların görevleriyle bağdaşmayacak işlev ve etkinliklerin yasayla ve temel tüzük ilkelerine göre belirlenmesi konusu ile ilgili 7. Maddenin 3. Fıkrası.

-Yönetsel denetime ancak yönetsel denetimle korunmak istenen yararlar ile orantılı olması durumunda izin verilmesi durumu ile ilgili 8. Maddenin, 3.Fıkrası.

-Yerel yönetimlere kaynak sağlanmasında, hizmet maliyetindeki artışların olabildiğince hesaba katılması konusu ile ilgili 9. Maddenin, 4. Fıkrası.

-Dağıtılan kaynakların yerel yönetimlere verilmesinin nasıl yapılacağı konusunda kendilerine uygun biçimde danışılması ile ilgili 9.maddenin, 6. Fıkrası.

-Yapılacak mali yardımların, yerel yönetimlerin kendi politikalarını uygulama konusundaki temel özgürlüklerin ortadan kaldırılmamasına yönelik 9. maddesinin, 7. Fıkrası.

-Yerel yönetimlere, ortak çıkarlarının korunması ve geliştirilmesi için derneklere üye olma ve uluslar arası birliklere katılma hakkının tanınması ile ilgili 10. Maddesinin, 2. Fıkrası.

-Yerel yönetimlere, başka ülkelerdeki yerel yönetimlerle işbirliği yapma hakkının tanınması konusu ile ilgili 10. Maddesinin, 3. Fıkrası.

-Yerel yönetimlerin, kendilerine iç tüzük de tanınmış olan yetkileri serbestçe kullanabilmeleri ve özerk yerinden yönetim ilkesini koruyabilmeleri için yargı yollarına başvuru hakkının tanınması ile ilgili 11. Maddesi.

Şartın bu maddelerine konulmuş olan birçok çekinceyle ilgili hususlarda son yıllarda önemli reformlar yapıldığı gözlenmektedir. Nitekim son yapılan düzenlemelerde özellikle yerel yönetim reformu altında belediyelere yönelik 5393, 5216, 5302 sayılı Kanunlarla Şart'a uygun birçok değişiklik yerine getirilmiştir. 5393 sayılı yeni Belediye Kanunu ile "hukuka uygunluk denetimi" kanun metnine taşınmıştır (ABGS 2011, s.1-3).

2.5. Desantralizasyon

Desantralizasyon; kamu yönetiminde merkezi hükümetin yetki ve sorumluluğun yerele, özerk kurumlara veya ulus altı seviyelerine transferidir (Rondinelli ve ark. 1983). Desantralizasyon, klasik ve modern olmak üzere iki anlamda kullanılmaktadır. Klasik anlamda desantralizasyon, merkezi idareden mahalli idarelere

doğru yetki, görev ve kaynak aktarımını ifade etmektedir. Modern anlamda desantralizasyon ise, merkezi idarenin elindeki planlama, karar verme ve kamu gelirlerinin toplanması gibi idari yetkilerin bir kısmının taşra kuruluşlarına ve idarenin dışındaki gönüllü örgütlere (dernek, vakıf, gibi) aktarılmasıdır. Kısaca, desantralizasyon, merkezi idarenin küçültülmesi olgusudur (Koçak 2009, s.139). Bir başka tanımda desantralizasyon, devlette yönetim ve karar verme sürecinde devletin üst düzeylerinden alt düzeylere aktarılmasıdır. Desantralizasyon (yerelleşme), merkezi yönetimin yetki ve sorumluluklarını taşra birimlerine dağıtan bir kavramdır. Desantralizasyonun literatürde en kabul gören tanımı Rondinelli tarafından yapılmıştır. "Kamuya ait merkezi yönetim ve fonksiyonların; merkezi otoritenin taşra birimlerine, yarı özel kamu birliklerine, fonksiyonel otoritelere, özel yerel yönetimlere ya da hükümet dışı örgütlere devridir. Dünya Bankasının yaptığı tanıma göre ise Desantralizasyon (Yerelleşme); kamusal faaliyetlere ilişkin sorumluluk ve yetkinin merkezi yönetimden taşra ve yerel yönetimlere ya da yarı özerk kamu kurumlarına veya özel sektöre devredilmesidir (Özmüş 2005, s.2).

Desantralizasyon (Yerelleşme) tezi ilk olarak Musgrave ve Oates tarafından ortaya konulmuş, bu kapsamda yerelleşme tezi eyaletler arasındaki ilişkilerden ziyade siyasetçiler ve seçmenler arasındaki ilişkiler perspektifinden inceleme konusu yapılmıştır Yerelleşme tezinin temel iddiası herhangi bir kamusal malın merkezi hükümet tarafından aynı miktarda sunulmasından ziyade toplam refah ve pareto etkinlik açısından farklı miktarlarda ve yerel olarak sunumunun daha etkin ve verimli olması şeklindedir. Günümüzde yaygın yerelleşme politikalarının devletleri yerelleşmeye daha çok yönlendirdiği görülmektedir (Acar ve Kitapçı 2009, s.87). Kavram olarak 1990'lerden sonra önemi oldukça artan desantralizasyon, her ülke ve sistem için farklı amaçla kullanılmıştır. Dünya Bankası 1980 sonrası yapısal uyum politikaları çerçevesinde, gelişmekte olana ülkelerde ekonomik krize çözüm için desantralizasyon ve özelleştirmeyi birlikte önermiş, yine 1999-2000 yılı raporunda, hem globalleşme hem de yerelleşmenin kaçınılmaz olduğu ve bir ülkenin 21.yüzyılda başarılı olup olmayacağını bu iki gücü ne kadar iyi yönetebileceğine bağlı olduğunu savunmaktadır. Rapora göre yerelleşmenin olup olmaması gerektiği konusunu tartışmak esas itibarıyla yersizdir: üzerinde durulması gereken bu politikaların nasıl uygulanacağıdır (Olgun 2007, s.115).

Günümüzde de, 'yerel' ve 'yerelleşme' kavramları oldukça farklı anlamlarda kullanılabilen, ülkeden ülkeye farklılık gösterebilen, kapsadığı anlam ve alan konusunda tartışmaların sıklıkla yapıldığı kavramlardır. Diğer taraftan, 'decentralization', 'localization', 'deconsantration' ve 'glocalization' gibi kavramlar da son yıllarda batıda

tartışılan ve öne çıkan önemli hususlardır. Oldukça karmaşık ve farklı yapı ve disiplinleri içinde barındıran desantralizasyon “yerellik” olgusu, üzerinde her zamankinden daha fazla analiz gerektiren oldukça önemli bir konudur (Ekenci ve ark. 2009, s.401). Desantralizasyona neden olarak: İdeolojik açıdan, özerklik ve merkezi yönetime güvensizlik, siyasi nedenler açısından demokratikleşme, özerklik, temsil, merkezi yönetimin yükünün hafiflemesi, işlevsel nedenler açısından ise hizmetlerin daha etkili sunumu, eşitlik ve adaletin sağlanması, merkezin rutin işlerden kurtulma çabası, kamu-özel kesim rekabetinin artırılması, yerel önceliklerin yerel tarafından belirlenmesi olarak söylenebilir (Zorluoğlu 2010, s.6).

Desantralizasyonu gerektiren sebepler olarak: Merkezi idarenin, yürüttüğü fonksiyonların giderek karmaşık hale gelmesi ve iş yükünün artması, hizmetlerde etkinliği sağlamak için, bilgi toplama fonksiyonlarının ve karar alma sorumluluğunun alt birimlere aktarılması (devri) ihtiyacı, yerel özerkliği geliştirmek için yoğunlaşan siyasi talepler, genel politikaların yerel şartlara ve ihtiyaçlara uydurulması olarak sıralanabilir (http://www.ekodialog.com/kamu_yonetimi/yerinden_yonetim_idari_cografi.html).

Desantralizasyonun türleri üzerinde değişik sınıflamalar ortaya çıkmıştır. En çok başvurulan iki sınıflamadan birincisi, bölgesel ya da fonksiyonel desantralizasyonu birbirinden ayırmaktadır. Buna göre, fonksiyonel desantralizasyon, belirli bir fonksiyonu yürütme gücünün ulusal ya da yerel düzeyde bu konuda uzmanlaşmış örgütlere bırakılmasıdır. Bu fonksiyon sağlık, eğitim ya da diğer fonksiyonlar olabilir. Diğer yandan bölgesel desantralizasyon kamuya ait fonksiyonların iyi belirlenmiş coğrafi sınırlara sahip yerel örgütlere devredilmesini içerir. İkinci grup sınıflamada ise 4 tür desantralizasyon uygulaması olup bunlar: Dekonsantrasyon, delegasyon, devolüsyon ve özelleştirme (Tatar 1993, s.139).

Merkezden taşra örgütüne yetki devri olarak tanımlanan Dekonsantrasyon, ülkemizde idari yönetim sisteminde yetki genişliği olarak adlandırılmaktadır. Dekonsantrasyon kavramının karşılığı olarak yerel yerinden yönetimi kullanmak mümkündür. Merkezi yönetim içinde aşağı kademelere yetki transferi ve yönetsel sorumlulukların merkezi yönetimden taşra yönetimlerine devri biçiminde gerçekleşen Dekonsantrasyon Dünya Bankası kaynaklarında yerelleşmenin en zayıf çeşidi olarak tanımlanmaktadır. Dekonsantrasyon, merkezin bir takım bürokratik işleri uç noktalardaki teşkilatı eliyle düzenlenmeye başlamasıdır. Burada herhangi bir siyasi yetki devri söz konusu değildir. Yapılan iş idari yetkiyi bir oranda taşra teşkilatına devretmektir. Bu

nedenle, Dekonsantrasyon desantralizasyonun en alt basamağı sayılabilir (Kavraal 2010, s.5-6).

Yönetmel fonksiyonların ve idari sorumluluklarının merkezi hükümet yapısının dışındaki ve yine yalnızca merkezi hükümet tarafından kontrol edilen organizasyonlara devredilmesini kapsayan delegasyon ile hükümetler kendi yönetiminin verimsizliğini gidermenin, maliyet kontrolünü arttırmanın, duyarlı ve esnek bir organizasyon kurmanın bir yolu olarak görmekteirler. En son sorumluluk, merkezi hükümette kalmakla birlikte hükümetin temsilcisinin belirtilen fonksiyon ve görevlerini yerine getirmek için geniş bir takdir hakkı bulunmaktadır. Delegasyon genelde geniş kapsamlı tarımsal faaliyetlerde ve fiziki altyapı projelerinde kullanılmıştır. Bu tip desantralizasyon, 1950 ve 1960'lı yıllarda gelişmekte olan ülkelerdeki verimlilik ve maliyet kontrolü gibi konularda ilerleme kaydetme amacını güden Dünya Bankası gibi borç veren kuruluşların istekleri sonucunda doğmuştur. Burada sorumluluk yine merkezde kalmakta fakat yetkinin kullanılması ile ilgili belli görevler diğer birimlere aktarılmaktadır (Çoban 2007, s.49).

Devolüsyon ise, yetkilendirme, belirlenmiş bir dizi fonksiyon bakımından ulusal kademedeki bağımsız olan hükümetin alt ulusal kademelerinin oluşturulması ya da güçlendirilmesi ile merkezi yönetimden bağımsız ve belirli sorumluluklarla yüklü otoritelerin kurulmasını içermektedir. Bunlar genellikle yerel yönetimler olarak tanımlanırlar. Rondinelli ve Cheema'ya göre devolüsyonun 5 temel özelliği olarak:

- 1. Yerel yönetimler, hükümetin direkt kontrolünden bağımsızdır.*
- 2. Kesin olarak belirlenmiş ve yasal statü kazanmış coğrafi sınırlar içinde sorumluluklarını yerine getirirler.*
- 3. Kendi gelirlerini sağlama ve gelir kaynağı yaratabilme özellikleri vardır.*
- 4. Toplum bu örgütleri kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuş ve etki edebilecekleri örgütler olarak kabul ettiği için, bu kuruluşlara bakış açısı farklıdır.*
- 5. Merkezi ve yerel yönetimler birbirinden bağımsız hareket ettiği için merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki ilişkinin menfaate dayalı olmasıdır (Tatar 1993, s.140).*

Desantralizasyonun diğer bir türü olan özelleştirme ise, en geniş anlamıyla, özel kesimin kamu kesimi aleyhine alan kazanması, diğer bir ifadeyle kamusal karar ve tercihler alanı içine özel karar ve tercihlerin nüfuz etmesidir. Serbest piyasa yaklaşımının nihai demokrasi olarak tanımlandığı günümüzde özelleştirme, bütün dünyada küresel bir politika haline gelmiştir. Özelleştirme serbest piyasa ekonomisinin vazgeçilmez bir gereği olarak kabul edilmektedir. Avrupa Birliği'ne tam üyelik kriterlerinin sağlanması şartıyla,

özelleştirmenin uluslararası boyutu ilk defa ortaya çıkmıştır. İkinci Dünya Savaşı sonrasında inşa edilen "Bretton Woods Düzeni"nin iki kurumsal aygıtı olan IMF ve Dünya Bankası sistemine dâhil olabilmeleri için, gelişmekte olan ülkelere, ekonomilerinde kamu payını azaltmak ve serbest piyasa ortamının tesis edilmesi gibi özelleştirme uygulamaları şart koşulmaktadır (Akbelen 2007, s.15). Coğrafi açıdan geniş ve kalabalık ülkelerde merkezi olarak kamusal hizmetlerin sunumunda karar verme sürelerinin uzaması, bürokratik işlemler ve birim maliyetlerde meydana gelen artış, hizmet sunumunda koordinasyon zorluğu sonucu verimsizliği de beraberinde getirmektedir. Ayrıca merkezi ve uzakta bulunan karar vericilerin yerel koşullar hakkındaki bilgileri daha azdır. Merkezi idarenin ihtiyaç duyduğu bilgilerin toplanması ayrıca maliyet gerektirmektedir (Shah, 1998).

2.6. Türk Spor Yönetimin İdari Teşkilatlanması

Spor insanların doğal yaşamı içerisinde sergiledikleri davranışlarıyla birlikte gelişmiştir. Bu gelişim insanlık tarihi boyunca farklı amaçlar taşımıştır. İlkel toplumlarda savunma amaçlı hareketler sporun ilk şekillerini oluşturmuş, toplumsallaşma süreci ile birlikte boş zamanı değerlendirme ve eğlence amaçlı değişik hareketlerle spora özgü dallar belirlemeye başlamıştır. İnsanın doğa ile mücadelesindeki temel hareketlerinin yarışmacı benzetimi olan sporlardan hangisinin yapılacağına tarihsel süreçte siyasal ve sosyo-ekonomik süreçler karar vermiştir. Aynı süreçler bireysel boş zamanı kitlesel boş zamana dönüştürürken sporu aynı zamanda kitleselleştirmiştir (Fişek 2003, s23-25).

Türklerin Anadolu da spora yönelik ilk örgütlenmiş biçimi pehlivan tekkeleridir. Bu tekkelerde güreş sporu yapılıyordu. Sporun çağdaş anlamda kulüp biçimi taşıyan bu tekkeler Anadolu'da sporun yaygınlaşmasını sağlamışlardır. Türklerde somut ilk kulüpçülük hareketi 1855 başlamış ve ilk örgüt olarak 1903 yılında İstanbul Futbol Birliği (İFB) kurulmuştur. Birliğe o dönemde yürürlükte bulunan 1909 sayılı dernekler yasasına göre kurulmuş olan Galatasaray, Fenerbahçe, Kadıköy, Elpis, Moda, Strugglers, Yasson, Dark spor kulüpleri de üye olmuşlardır. Birliğin her hangi bir yasal altyapısı ve taşra örgütü olmadığından spor kulüpleri kendi aralarında bir sözleşme imzalamışlardır. İstanbul Futbol Birliği salt maç tertipleyen bir örgüt olarak 1910 yılına kadar varlığını sürdürebilmiştir. 1913 yılında yeni bir düzenlemeyle İstanbul Futbol Birliği (İFB), İstanbul Futbol Ligi (İFKL) adını almış ve bu birlikteki iki küme Cuma ve Pazar ligi olarak Cumhuriyet dönemine kadar gelmiştir. Cumhuriyet öncesinin bir diğer spor örgütlerinden biri de 1909 yılında kurulan Osmanlı Milli Olimpiyat Cemiyetidir. Bu komite aynı zamanda Türkiye Millî Olimpiyat Komitesine (TMOK) dayanak olmuştur. Osmanlı Millî

Olimpiyat Cemiyeti. Uluslararası Olimpiyat Komitesinde ilk kez 1909 yılında Berlin`de yapılan toplantıda temsil edilmiştir (Taşkıran 2004, s.45). İstanbul Futbol Birliğinin sona ermesinden sonra kurulmuş olan İstanbul Futbol Kulüpleri ligi ise ancak 4 yıl yaşayabilmiştir (Gül 2008, s.9).

Osmanlı dönemindeki bu örgütsel yapılar, Avrupa`da doğup gelişerek devletin bünyesine girmiştir. 1920 yılında yapılan örgütsel düzenlemelerle Cumhuriyet sonrası spor yönetiminin hem kuramsal hem de düşünsel temelleri atılmıştır (Fişek 1985, s 28). Cumhuriyet dönemi spor tarihi ve gelişimini kronolojik evreler olarak şöyle sıralamak mümkündür:

22 Mayıs 1922-18 Şubat 1936 Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı.

18 Şubat 1936-29 Haziran 1938 Türk Spor Kurumu.

29 Haziran 1938-21 Mayıs 1983 Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü.

3 Kasım 1969-13 Aralık 1983 Gençlik ve Spor Bakanlığı.

13 Aralık 1983-18 Mart 1989 Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı.

21 Mayıs 1986-2 Mart 1989 Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü

02 Mart 1989-08.06.2011 Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü

08.06.2011- Spor Genel Müdürlüğü (638 sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname)

2.6.1 Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (TİCİ)

Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (TİCİ) 22.05.1922` de Cemiyetler Kanuna göre kurularak Türkiye`nin ilk ulusal spor yönetimi olarak özel hukuk tüzel kişiliği olan gerçek bir federatif yapı olarak yasallık kazanmıştır. Bu teşkilat 1924 yılında kamu yararına çalışan dernek olarak kabul edilmiş ve yurtdışında Türkiye`yi temsil etmeye yetkili kılınmıştır. 24.08.1922 yılında TİCİ bünyesinde geçici olarak güreş, futbol ve atletizm federasyonları oluşturulmuş; bu federasyonlarına başkanlıklarına sırasıyla Burhan Felek, Ali Seyfi, Y. Ziya Öniş getirilmiştir. Federasyonlaşma sürecinin başlamasıyla TİCİ` nin federasyon kurma görevi de fiilen başlamıştır (Fişek 2003, s.282). Kuruluşundan 1936 yılına kadar geçen süreçte Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı spor yönetimi alanında teşkilatlanması ve bünyesinde çeşitli branşlarda spor federasyonlarının kurulması Cumhuriyet döneminde ulusal ve uluslar arası temsil yetkisine sahip olarak Türk sporuna hizmet vermiştir. 14 yıllık süreçte TİCİ sekiz kongre düzenleyerek Türk sporunun sorunlarını çözmeye çalışmış, bünyesindeki inişli çıkışlı dönemlerini geride bırakarak yerini 1936 yılında yarı resmi Türk Spor Kurumu (TSK)` na bırakmıştır (Sunay 2009, s.210).

2.6.2. Türk Spor Kurumu (TSK)

TİCİ, 13-18 Şubat 1936 tarihlerinde yapmış olduğu 8. Kongresinde adını Türk Spor Kurumu olarak değiştirmiş ve aynı kongrede alınan kararla devletçilik anlayışının sporda hakin kılınması amacıyla, Cumhuriyet Halk Partisine bağlı merkezi Ankara olan tüzel bir kişilik halini almıştır. TSK dönemin koşulları içerisinde şu işlevleri yapmak için örgütlenmiştir: Türk genci ve yurttaşını çevik yürekli ve kavgada üstün gelecek şekilde olması için sporun bir eğitim aracı olarak kullanılmasını sağlamak, beden eğitimi ve spor yaptırmak, sporun kitlelere yayılmasını sağlamak, Türk sporunu bir partiye tek merkezden bağlayarak parti potansiyelinden yararlanmak suretiyle sporu örgütsel olarak yaygınlaştırmaktır. Ancak Türk Spor Kurumu (TSK) parti içi siyasi nedenlerden dolayı 2 yıl yaşayabilmiş ve yerini 1938 yılında Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne (BTGM) bırakmıştır (Bilir 2005, s.9-10).

2.6.3. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü (BTGM)

16 Temmuz 1938'de 3530 Sayılı Kanunun yayınlanması ile Başbakanlığa bağlı olarak kurulan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün amacı, yurttaşın fizik ve moral yeteneklerini milli ve devrimci yollardan geliştirmek ona yurdu tanımayı, sevmeyi, korumayı öğretmek amacıyla oyun, jimnastik ve spor çalışmalarını düzenleyerek gerekli yapıların oluşturulmasını sağlamaktır (3530 Sayılı Kanun, RG:16.07.1938, Sayı:3961). Önce Başbakanlığa bağlı olarak faaliyet gösteren BTGM, daha sonra 4235 sayılı kanun ile Milli Eğitim Bakanlığına, 13.05.1960 tarihinde tekrar Başbakanlığa yeniden bağlı kurum haline getirilmiştir. 1963-1965 döneminde ise ilk kez spordan sorumlu Devlet Bakanlığı'na bağlanmıştır. Spor yönetiminin uzmanlık gerektiren bir bakanlık tarafından sevk ve idare düşüncesi neticesinde 1970 tarihinde Gençlik ve Spor Bakanlığı kurulmuş, BTGM 1983 yılında tekrar Milli Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.

2.6.4. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (GSGM)

Devlet Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren, katma bütçeli ve tüzel kişiliği olan bu kuruluşun temeli, 14 Temmuz 1922'de 16 kulübün birleşerek, sporu disipline etmek amacıyla "Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı"nı (TİCİ) kurmalarıyla atılmıştır. İlk başkanlığını Ali Sami Yen, asbaşkanlıklarını da Burhan Felek ve Ali Seyfi'nin yaptığı Türkiye'nin ilk "çok sporlu spor örgütü" TİCİ, sporda demokrasi yolunda önemli adımlar attı. Devletin spor yönetimine ağırlığını koyması, spor konseyinin önerisi üzerine, 1936 yılında Türk Spor Kurumu'nun kurulmasıyla başlamış ve bunu 29 Haziran 1938 tarihinde 3530 sayılı yasayla bugünkü Spor Genel Müdürlüğü'nün kurulması izlemiştir. Müdürlüğün başına da eski bir asker olan General Cemal Tahir Taner getirildi. Bundan sonra Türk

sporunu, 3530 sayılı bu yasanın verdiği yetkiler doğrultusunda, Başbakanlığa bağlı bir "Devlet Kuruluşu" statüsüne kavuşmuştur.

1942'de 4235 sayılı yasayla kuruluş yasası değiştirilmiş, tekrar Milli Eğitim Bakanlığı'na ardından 1960 yılında da tekrar Başbakanlığa bağlanmıştır. Spor işlerinin ilk kez bakanlık düzeyinde ele alınması 1969'da kurulan 2. Demirel Hükümeti'nde (3 Kasım 1969) Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın kurulmasıyla gerçekleşmiştir. 6 Şubat 1970 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı tezkeresiyle adı geçen Bakanlık kapsamına alınmıştır. Böylece Türk sporunda yeni bir sayfa açılmış ve İsmet Sezgin'de Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Gençlik ve Spor Bakanı olmuştur.

7 Kasım 1982 tarihli yeni Anayasanın 59. Maddesi ile spora yer verilmiş ve böylece ülkemizde ilk kez spor ve sporcu Anayasa'nın kapsamına ve teminatı altına alınmıştır. Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nce yönetilen Türk sporu 14.12.1983 tarihinde de 179 sayılı kanun hükmünde kararnameyle Milli Eğitim ve Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde yer almış, 1986 yılında 3289 sayılı yasayla BTGM olan adı, Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü olarak değiştirilmiş, 1989 yılında Başbakanlık Devlet Bakanlığı'na bağlanması nedeniyle adı "Spor Genel Müdürlüğü" olmuştur. 3289 ve 3703 sayılı Spor Genel Müdürlüğü'nün kuruluş yasasında yer alan federasyon başkanlarının seçimle iş başına gelmesi, spor federasyonlarının özerkleştirilmesi ve demokratik bir yapıya kavuşturulması çalışmaları, 3461 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu'nun kuruluş ve görevleri hakkındaki kanunla başlamış, 1993 yılında ise federasyon başkanlarının seçimle iş başına gelmesine ilişkin yönetmelik uygulamaya konmuş ve ilk seçimler 5230 delegenin katılımıyla 5 Aralık 1993'te yapılmıştır (<http://www.sgm.gov.tr/Sayfalar/tarihce.aspx>).

03.06.2011 tarihinde yayımlanan 638 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile (Ek-1) Gençlik ve Spor Bakanlığı yeniden kurulmuş, GSGM bu bakanlığa bağlanmıştır. GSGM'nün yapısında 03.06.2011 tarih 638 Sayılı KHK, ardından 08.08.2011 tarih ve 649 sayılı KHK ile değişikliğe gidilmiştir. 3289 Sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun birçok maddesindeki bu değişiklik ile GSGM Spor Genel Müdürlüğüne dönüşerek halen faaliyetlerini sürdürmektedir.

2.6.5. Gençlik ve Spor Bakanlığı

08.06.2011 tarihinde yayımlanan 638 Sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (Ek-1) ile Türk spor yönetiminde icracı bakanlık düzeyi tekrar başlamıştır. Bakanlık teşkilatına ilişkin KHK'de, bakanlığın görevleri şu şekilde belirtilmiştir:

a) Gençliğin kişisel ve sosyal gelişimini destekleyici politikaları tespit etmek, farklı genç gruplarının ihtiyaçlarını da dikkate alarak gençlerin kendi potansiyellerini gerçekleştirebilmelerine imkân sağlamak, karar alma ve uygulama süreçleri ile sosyal hayatın her alanına etkin katılımını sağlayıcı öneriler geliştirmek ve bu doğrultuda faaliyetler yürütmek, ilgili kurumların gençliği ilgilendiren hizmetlerinde koordinasyon ve işbirliğini sağlamak.

b) Gençliğin ihtiyaçları ile gençliğe sunulan hizmet ve imkânlar konusunda inceleme ve araştırmalar yapmak ve öneriler geliştirmek, gençlik alanında bilgilendirme, rehberlik ve danışmanlık yapmak.

c) Gençlik çalışma ve projelerine ilişkin usul ve esasları belirlemek.

ç) Gençlik çalışma ve projeleri yapmak, bu çalışma ve projeleri desteklemek, bunların uygulama ve sonuçlarını denetlemek.

d) Spor faaliyetlerinin plan ve program dâhilinde ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini gözetmek, gelişmesini ve yaygınlaşmasını teşvik edici tedbirler almak.

e) Spor alanında uygulanacak politikaları tespit etmek ve uluslararası kuralların ve talimatların uygulanmasını temin etmek.

f) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak.

638 sayılı KHK incelendiğinde, önceki yasal mevzuatların aksine bakanlığın spor yönetimini doğrudan üstlenme yerine, Türk spor yönetiminde politika tespiti etme ve koordinasyonu sağlama, spor faaliyetlerinin plan ve program dâhilinde ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini gözetmek, gelişmesini ve yaygınlaşmasını teşvik edici tedbirler almak, spor alanında uygulanacak politikaları tespit etmek ve uluslararası kuralların ve talimatların uygulanmasını temin etmek görevlerini üstlendiği görülmektedir. Bakanlığın görevleri incelendiğinde, gençlik ve spor alanında politikaları belirleme, kurumlar arası koordinasyon ve işbirliğini sağlama işlevlerinin ön planda olduğu görülmektedir. Bakanlık, doğrudan sporun sevk ve idaresini üstlenmediği, spor faaliyetlerinin planlı, programlı ve mevzuata uygun olarak yürütülmesini gözetmektedir. Kamusal hizmet olarak spor yönetimini, bakanlığa bağlı kuruluş olan, Spor Genel Müdürlüğü yerine getirmektedir.

2.6.6. Spor Genel Müdürlüğü (SGM)

Kamusal yönetim olarak Türk spor yönetiminde esas yetki, yasal dayanağı 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (Ek-2) olan Spor Genel Müdürlüğündedir. Spor Genel Müdürlüğü Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı, merkezde katma bütçeli ve tüzel kişiliğe sahip bir kuruluştur. Bakanlığın ve Genel müdürlük spor yönetimine ilişkin taşradaki yetkilerini ise özel bütçeli Gençlik Hizmetleri

ve Spor İl ve İlçe Müdürlükleri eliyle kullanmaktadır. 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun amacı: Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı, merkezde katma bütçeli ve tüzel kişiliğe sahip Spor Genel Müdürlüğünün, taşrada ise özel bütçeli Gençlik Hizmetleri ve Spor İl ve İlçe Müdürlüklerinin kurulmasına, teşkilat, görev ve yetkilerine ait esas ve usulleri düzenlemektir. Yine aynı kanuna göre Spor Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) (Değişik: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.) Vatandaşın ve okul dışı gençlerin fizik, moral güç ve yeteneklerini sağlayan beden eğitimi, oyun, jimnastik ve spor faaliyetlerini sevk ve idare etmek,
- b) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bütün öğretim kurumlarının; yurt içi ve yurt dışı spor faaliyetlerini programlamak, beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin esaslarını tespit etmek, yürütmek, bu faaliyetlere ait araç, gereç ve benzeri ihtiyaçları sağlamak,
- c) (Değişik: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.) Okul dışı izcilik ve spor faaliyetlerini programlamak, düzenlemek, yönetmek ve gelişmesini sağlamak; spor idarecisi, antrenör, monitör, spor elemanları ve hakemleri yetiştirmek, eğitmek, sayılarını artırmak, eğitim merkezleri kurmak,
- d) (Değişik: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.) Sporcu ve spor kulüplerinin tescil, vize, aktarma işlemlerini yapmak,
- e) Spor federasyonlarının kurulması ve spor dallarını belirlemek için gerekli usul ve esasları tayin ve tespit etmek,
- f) (Değişik: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.) Beden eğitimi ve spor faaliyetleri için gerekli olan saha, tesis ve malzemeleri yapmak, yaptırmak, işletmek ve bu tesisleri vatandaşın istifadesine sunmak,
- g) Sporcu sağlığı ile ilgili tedbirleri almak, sporcu sağlık merkezleri açmak, açtırmak, işletmek, işletilmesine yardımcı olmak, sporcuların sigortalanması işlemlerini yapmak ve yaptırmak,
- h) Spor müsabakalarında milletlerarası kuralların ve her türlü talimatın uygulanmasını sağlamak,
- i) (Mülga: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.)
- j) Beden eğitimi ve spor alanında teknik bilgi ve spora ilgiyi artıracak yayınlar yapmak, faaliyetlerde bulunmak,
- k) (Mülga: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.)
- l) Milletlerarası spor temas ve münasebetlerinde resmi merci görevi yapmak,

m) Bu Kanuna göre tescilli yapılmış bulunan spor klüp ve kuruluşları ile spor amacını taşıyan teşekkül, sporcu ve spor elemanlarını denetlemek,

n) Başarılı sporculara ve çalıştırıcılarına aynı ve nakdi yardım yapmak ve yapılmasını sağlamak, ödüllendirmek,

o) (Ek: 1/7/2005-5378/33 md.) Özürlü bireylerin spor yapabilmelerini sağlamak ve yaygınlaştırmak üzere; spor tesislerinin özürlülerin kullanımına da uygun olmasını sağlamak, spor eğitim programları ve destekleyici teknolojiler geliştirmek, gerekli malzemeyi sağlamak, konu ile ilgili bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları ile yayınlar yapmak, spor adamları yetiştirmek, özürlü bireylerin spor yapabilmesi konusunda ilgili diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak,

p) İlgili mevzuat ve Bakanlıkça, verilen benzeri görevleri yapmak.

Gençlik ve Spor Bakanlığının kuruluş yarasındaki görevi, spor alanında politika belirleme ve kurumlar arası koordinasyonu sağlama iken, Spor Genel Müdürlüğünün, sportif faaliyetlerinin finansmanı, tesis yapımı, sporcu yetiştirme, personel iş ve işlemleri gibi konularda merkezi olarak sporu yönetme görevini üstlendiği görülmektedir. Aynı zamanda özel sektör tarafından kurulan ve işletilen spor kurum ve kuruluşlarında da devletin denetim ve gözetimi söz konusudur (Yamaner 2001, s.79).

2.7. Avrupa Birliği Ülkelerinde Spor Yönetimi

Avrupa Birliğine üye ülkelerde sporun, hükümet dışı özerk birimler eliyle yönetilmesi esas olmakla birlikte üye ülkelerde spor örgütlenmesi ve yönetimi genelde iki ana birim tarafından yürütülmektedir. Bunlar, hükümet içi birimler veya hükümet dışı birimlerdir. Hükümet içi birimler özerk ve demokratik olan spor kuruluşlarına gereken örgütsel planlama, programlama ve mali desteği her yönden vermektedirler. Hükümet dışı spor birimleri, spor federasyon ve konfederasyonları, olimpiyat komiteleri, bölgesel ve yerel spor örgütleri ile spor kulüpleridir. Bu kuruluşların bütçesini kendi özel gelir kaynakları ile devletin ve yerel yönetimlerin yardımları oluşturmaktadır. Avrupa Birliğine üye ülkelerde spor dalına ve yerleşim birimine göre sivil toplum kuruluşları, federasyon ve konfederasyon tipinde üst birlikler bulunmaktadır (Gül 2008, s.61).

2.7.1. Fransa'da Spor Yönetimi

Fransa'da spor, kamu kurumları ve özel kurumlar tarafından müştereken idare edilmektedir. Fransa'da devlet ile spor arasındaki ilişki, ilk kez 28 Ağustos 1945 yılında yürürlüğe giren kanun, daha sonra da, 1975 yılında çıkartılan mevzuat ile düzenlemeye gidilmiştir. Özel kuruluşlar ile kamu kuruluşları arasındaki ilişki, sporla ilgili temel yasayı oluşturan 16 Temmuz 1984 tarihli yasada kabul edilmiş ve bu yasa 1987 ve 1992 tarihli

yasa ile değiştirilmiştir. Bu değişlikle; Fransa'da spor, kamu ve özel kuruluşlarla müştereken idare edilen ikili yapı ile karakterize edilir. Sporun hem kamu hem de özel bu ikili yapısı, sporla ilgili konuların hem siyasi hem de mali düzeyde ortak yönetimine yansımaktadır ve bu durumun sporun özerkliği üzerinde hiçbir etkisi de bulunmamaktadır (Gök ve Sunay 2010, s.12).

Fransa'da sporun yönetiminden sorumlu resmi kurum "Gençlik ve Spor Bakanlığı"dır(MJS). Fransa Milli Olimpiyat ve Spor Komitesi (CNOSF) ise sporun ülkedeki bağımsız temsilcisidir. CNOSF özerk yapısı dâhilinde Olimpiyatlarla ilgili her türlü görev ve sorumluluğun dışında, Fransa'da spora katkı sağlayacak pek çok çalışmayı da sürdürmektedir. Fransa'da spor federasyonlarının yapısal durumu gelişme halindedir. 1984 Spor Kanunu'nun 6 Temmuz 2000'de yeniden düzenlenmesi devlet izninden yararlanan federasyonların, devlet hakları üzerinde yetki alanlarından ayrılmalarını sağlamıştır. Bugün Fransa'da federasyonların bir kısmı özerklik onayını alarak branşlarını hükümet dışı bir yapıyla yönetmek ve temsil etmek üzere bağımsızlıklarına kavuşmuşlardır (Çolakoğlu 2009, s.19).

2.7.2. Almanya'da Spor Yönetimi

Almanya'da sporun özerk idaresi ile kamu idaresi tamamıyla etkileşim halindedir. Özerk spor örgütleri işleyişin başlıca sorumlusu olup devletten pek çok konuda destek almaktadırlar. Federal Hükümet'te İçişleri Bakanlığı spor olaylarının devlet nezdinde en büyük sorumlusudur. Devletin spordaki temel rolü elit spora destek sağlamaktır. Yerel bağımsız örgütler olarak, Alman Milli Olimpiyat Komitesi (NOK) ve Alman Spor Birliği (DSB) dir. Sporu yöneten özerk federasyonlar eyalet ya da ulusal düzeyde hizmet verirler. Eyalet federasyonları, bütün genel sorunlarını kendi özel disiplinleri içinde çözen ve spor branşlarını uluslararası federasyonda temsil eden spor yönetim organlarına aittir. Almanya'da bugün 55 spor federasyonu bulunmaktadır. Sporu yöneten özerk federasyonlar eyalet ya da ulusal düzeyde hizmet verirler. Spor alt yapısına önem verilerek her yerleşim alanında spor tesisleri göze çarpmaktadır (Çolakoğlu 2009, s.17).

Belediyelerin özerk yerel yönetim görevlerinden birisini beden eğitimi ve spor alanındaki hizmetleri oluşturmaktadır. Belediyeler güçleri oranında büyük, küçük çeşitli spor tesislerini ya doğrudan yapmakta, ya da dernekler, birlikler ve kulüplere yardım ederek bu tür tesislerin yapılmasını özendirilmektedir (Yalçındağ 1989, s.60).

2.7.3. Diğer Bazı Avrupa Ülkelerinde Spor Yönetimi

Finlandiya kamu yönetiminde Sporun genel yönetimi ve denetiminden hükümet olarak Eğitim Bakanlığı sorumludur. Milli Spor Konseyi eğitim bakanlığına sporla ilgili

konularda tavsiyelerde bulunan bir kurumdur. Bölgesel seviyede sporun yaygınlaşmasından belediyeler sorumludur. Hükümet Dışı Birim olarak "Finlandiya Spor Federasyonu" sportif hedeflerin gerçekleşmesine hizmet etmek ve bu hedefleri daha ileriye taşımak için Finlandiya'daki Spor Örgütleri tarafından kurulmuştur. Danimarka spor teşkilatında yerel spor kulüpleri temel yapı durumundadır. Kültürel İşler Bakanlığı genelde spor politikaları konusunda sorumlu olmakla birlikte yerel yöneticiler spor aktiviteleri için sorumlu resmi temsilcilerdir. Danimarka'da gönüllü spor faaliyetlerinin hemen hemen tamamı hükümet dışı kuruluşlarca yerine getirilmektedir. Portekiz Eğitim Bakanlığının desteğindeki Spor Genel Müdürlüğü hükümet içi birim olarak spor yönetiminden sorumludur. Hükümet dışı birimler olarak spor kulüpleri, bölgesel spor federasyonları ve milli federasyonlardır. Federasyonlar bağımsız ve doğrudan hükümet birimleriyle görüşme yetkisine sahiptir. Yerel yetkili kurumlarda siyasal olarak atanan kişi sportif konularda yasal profesyonel sporun ve spor konseyinin temsil hakkına sahiptir (Ziyagil, 2002).

İtalya'da spor yönetimi genel olarak hükümet dışı kurumlarca yönetilmekte ve üst örgüt olarak (CONI) İtalya Olimpiyat Komitesidir. Bu komite kamu yönetiminde Turizm Bakanlığına karşı olarak sınırlı sorumluluk taşımaktadır. Spor Yunanistan spor yönetiminde kamusal anlamda Eğitim ve Kültür Bakanlıkları yer almakta ancak gönüllü yapıdaki Hellenic Olimpiyat Komitesi ve federasyonlar üst örgütler yer almaktadır. İspanyada spor yönetiminde hükümet içi birim olarak Eğitim ve Bilim Bakanlığı tarafından kontrol edilen ve ülke çapında sporun yönetiminden sorumlu olan Yüksek Spor Konseyi ile diğer Avrupa ülkelerinde ki gibi kar amacı gütmeyen yerel spor örgütleri söz sahibidir (Gül 2008, s.62). İngiltere'de spor bağımsız federasyon ve yönetim organları tarafından yürütülür. Spor yüzyıllardır demokratik bir biçimde gönüllü ulusal yönetici kurumlar tarafından yönetilmektedir ve Birleşik Krallıkta spor ve aktif rekreasyonda devlet politikası oluşturma sorumluluğu Milli Miras Devlet Sekreterliği'ne aittir. (Çolakoğlu 2009, s.323-335).

İsveç'te sporla ilgili hizmetlerin sürdürülmesinden ve geliştirilmesinden temel olarak yerel yönetimler sorumludur. Hükümet olarak spor konularından sorumlu sadece Kamu Yönetimi Bakanlığıdır. İsveç Spor Konfederasyonu sivil toplum kuruluşu olarak İsveç sporunun en üst kuruluşudur. Ayrıca bölgesel ligler ve spor federasyonları ve kulüplerde, Benelux ülkeleri spor yönetiminde çeşitli bakanlıklar hükümet olarak yükümlülüklerini paylaşmış, temelde spora ilişkin hizmetler yerel birimlerce yürütülmektedir. Yerel kulüpler spor teşkilatının temel taşlarıdır. Demokratik yapılarıyla özerk bir örgüt yapısına sahiptir. Belçika Olimpiyat Komitesi ve federal bölgeler arası

komite, topluluklarda ve ulusal düzeydeki spor federasyon ve kulüpleri yerel örgütlerdir. Hollanda da spor yönetimi, Sağlık, Refah ve Spor Bakanlığının sorumluluğu altındadır (VWS, Sports Department of the Ministry of Health, Welfare and Sports). Hükümet dışı birim olarak Hollanda Olimpiyat Komitesi ve Spor Federasyonları birleşik örgüt olarak sporu temsil etmeye başlamıştır. Bu iki örgütün yanı sıra, sivil anlamda 3 merkezi spor örgütü daha vardır. Bunlar: Katolik Sporları Federasyonu, Hıristiyan Sporları Federasyonu ve Kültürel Sporlar Federasyonudur (Ziyagil, 2002).

İrlanda`da hükümet içi birim olarak, Turizm, Spor ve Rekreasyon Bakanlığının himayesi altında çalışan ve yasayla kurulan İrlanda Spor Konseyidir. Spor programlarının sorumluluğu İrlanda Spor Konseyinde olduğu halde bu bölüm sadece bütçeyi kontrol eden merkezdir. İrlanda Spor Konseyi (ISC), sporu geliştirmek ve koordine etmek için programları tasarlama sorumluluğu varken, İrlanda Spor Ulusal Yönetim Organları`nda (NGBs) sporu güçlendirme ve geliştirme sorumluluğu vardır. Hükümet dışı birimler olarak İrlanda`nın sporla ilgili 72 milli yönetim kurumu vardır. Bunların % 25`i İrlanda Olimpiyat Komitesi tarafından kabul edilmiştir (İnci 2011, s.60).

3. GEREÇ-YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Grubu

Araştırmanın evrenini, Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak görev yapan 81 ilin Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü, 647 Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürü olmak üzere toplam 728 Spor Yöneticisi (Kaynak:638 Sayılı KHK, RG:08.06.2011, Sayı 27958), 16 Büyükşehir Belediye Başkanı, 65 İl Belediye Başkanı, 143 Merkez İlçe Belediye Başkanı, 749 İlçe Belediye Başkanı ve 1977 Belde Belediye Başkanı olmak üzere toplam 2950 Yerel Yönetici oluşturmaktadır (Kaynak: İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü 2011 İstatistikî Verileri)

Araştırmanın grubunu; 16 Büyükşehirde görev yapan İl ve İlçe Belediye Başkanları ile İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürleri oluşturmaktadır. Araştırmanın grubuna alınan bu illerde; 16 Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü, 236 Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürü olmak üzere toplam 252 Spor Yöneticisi, 16 Büyükşehir Belediye Başkanı, 143 Merkez İlçe Belediye Başkanı ve 167 İlçe Belediye Başkanı olmak üzere toplam 326 Yerel Yönetici görev yapmaktadır. Örneklemin büyüklüğü % 95 güven seviyesinde bulunmuştur. Örnekleme alınan yönetici sayılarının tespitinde, Belediye Başkanları için Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün (MİGM) istatistikî bilgileri, İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerinin sayılarının tespiti için ise Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü'nün 22.07.2011 tarih ve 402 sayılı resmi yazısı temel alınmıştır. (Ek-3)

3.2. Veri Toplama Aracı

Araştırma verilerinin toplanması için önce Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü'nün idari teşkilatlanmasına ilişkin yönetsel yetkileri incelenmiş ve bu yetkilerinin desantralizasyonu konusunda benzer araştırmaların veri toplama araçları incelenmiştir. Bu araştırmada, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek lisans programında Yasir GEÇİT tarafından hazırlanmış olan "Eğitimde Yerinden Yönetim Yaklaşımı" konulu araştırmanın kurum türüne uyarlanan veri toplama aracı kullanılmıştır (Ek-4).

Araştırmada uygulanan veri toplama aracı 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmaya katılan yöneticilerin cinsiyet, görev, eğitim durumu ve yöneticilik kıdemini belirlemeye yönelik 4 sorudan oluşan kişisel özellikleri belirlemeye ilişkin sorular bulunmaktadır. Anketin ikinci bölümünde ise; Sporun kamusal yönetiminde desantralizasyona ilişkin 23 kapalı soru ve 1 açık uçlu soru bulunmaktadır. Ankette yer

alan sorular için LIKERT tipi tercih edilmiştir. Buna göre; Hiç katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kararsızım (3), Katılıyorum (4), Tamamen Katılıyorum (5) biçimindeki en olumsuz seçenektan en olumlu seçeneğe doğru artan biçimde puanlanan Likert tipli beşli dereceleme ölçeği kullanılmıştır (Ek-5).

3.3. Verilerin Toplanması

Anket uygulanacak kurumlardan gerekli izinler alınmıştır (Ek-6). Yerel yönetici konumundaki Belediye Başkanlarına İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü kanalı ile ulaştırılarak doldurulan anketler resmi kanalla enstitü müdürlüğüne geri gönderilmiştir. İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerine ise anket araştırmacı tarafından gönderilmiş ve geri toplanmıştır. Uygulanan ve geri alınan anket sayıları çizelge 1` de gösterilmiştir.

Çizelge 3.1. Uygulanan ve Geri Alınan Anket Sayıları

Anket Ulaştırılan Yönetici Grubu	Gönderilen Anket Sayısı	Geri Alınan Anket Sayısı	
	n	n	%
Belediye Başkanı	326	310	%95
İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürü	252	206	%81
Toplam	578	516	%89

Çizelge 3.1`e göre: 326 Belediye Başkanından 310`u (% 95), 252 İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürünün 206` sı (% 81) anketi cevaplamıştır. Anketlerin toplam dönüş oranı % 89`dur.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen bulgular değerlendirilirken, istatistiksel analiz programlarından yararlanılmıştır. İlk önce anketler tek tek incelenmiş ve numaralandırılmıştır. Anket verileri değerlendirilirken betimleyici istatistikî metotların yanı sıra, verilerin gruplar arası karşılaştırmalarında t-testi, ANOVA ve farklılığa neden olan grubun tespitinde Scheffe ve Tukey testi kullanılmıştır. Gruplar arası anlamlılık düzeyi için $p < 0.05$ değeri baz alınmıştır. Anketlerden elde edilen verilerin tüm yöneticilerce anlaşılabilirliğini değerlendirmek amacıyla ilk önce faktör analizi uygulaması yapılmıştır.

Çizelge 3.2. Verilerin Faktör Analizine Uygunluğuna İlişkin Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Testleri Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Yeterlilik Testi.		,841
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	3,764E3
	df	120
	Sig.	,000

Çizelge 3.2' de araştırmada elde edilen verilerin faktör analizine uygun olup olmadığına ilişkin Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Yeterlilik Testi (KMO) ve Bartlett Küresellik Testi sonuçları yer almaktadır. Faktör analizinde, değişkenler arasında yüksek korelasyon ilişkisi aranır. Değişkenler arasında korelasyon azaldıkça, faktör analizinin sonuçlarına olan güven de o denli azalmaktadır. $p(\text{sign.})=0,000<0,05$ olduğundan Bartlett testinin sonucu anlamlı olup değişkenler arasında yüksek korelasyonların mevcut olduğu ve verilerin çoklu normal dağılımdan geldiği görülmüştür.

KMO katsayısı 0,841 olduğundan değişkenlerin faktör analizine uygunluğunun mükemmel seviyede olduğu görülmüştür. Anketin güvenilirliği için yapılan Cronbach's Alpha Güvenilirlik Testinin sonucu 0,850 ($p>0,05$) çıktığından verilerin güvenilirliği oldukça yüksek görülmüştür.

Çizelge 3.3. Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyon Anketine İlişkin Faktörlerin Güvenilirlik Katsayıları

Madde No	Faktör Yük Değerleri	Madde No	Faktör Yük Değerleri
2	0,602	13	0,597
3	0,546	14	0,744
5	0,602	17	0,356
6	0,676	18	0,722
7	0,493	20	0,784
8	0,567	21	0,845
9	0,503	22	0,861
10	0,733	23	0,809

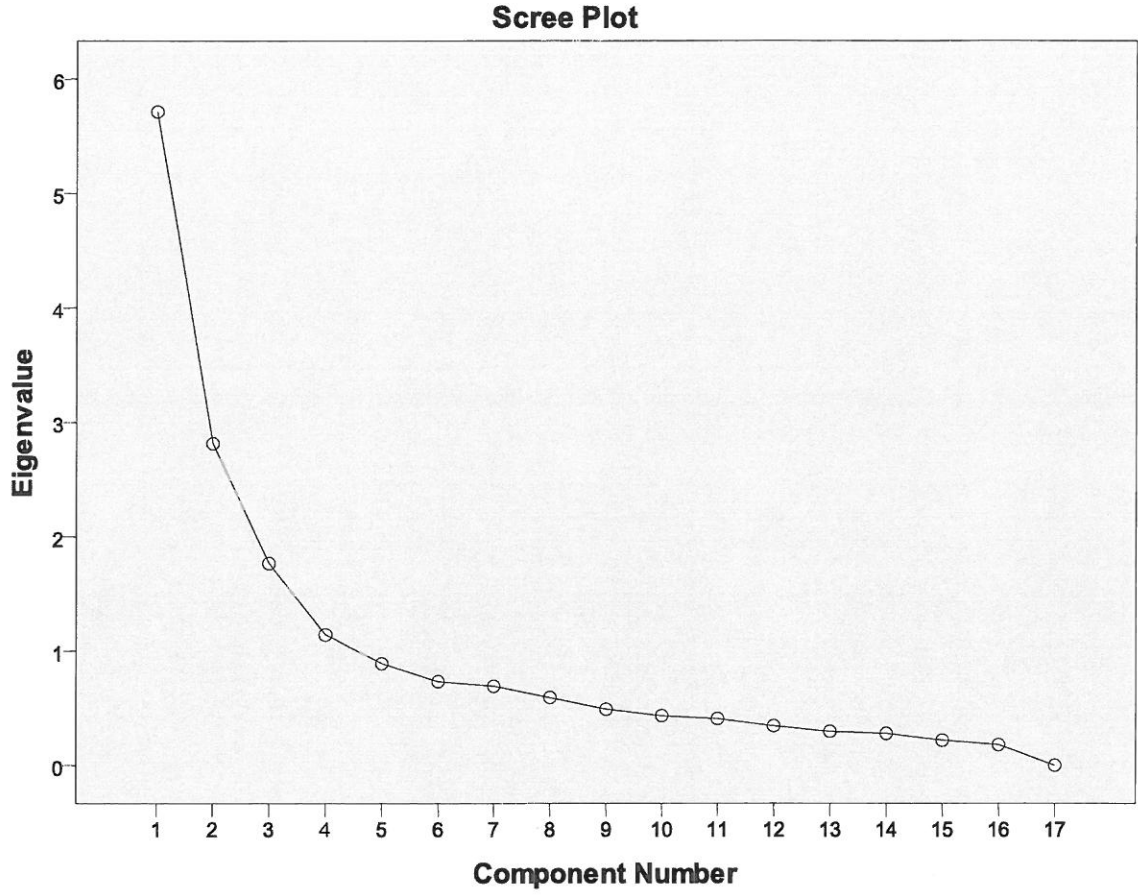
Çizelge 3.3'e göre, verilerin yapılan faktör analizinde, ankette yer alan maddelerin ortak varyansları hesaplanarak faktör yük değerleri 0,35 ve daha yüksek olan maddeler analize alınmış, faktör yük değeri 0,35'in altında bulunan maddeler analizden çıkarılmıştır. 23 maddeden oluşan Türk spor yönetiminde desantralizasyon anketinde, analizler sonucunda 16 madde kalmış ve 4 boyutlu bir anket elde edilmiştir.

Çizelge 3.4. Faktör Analizi ile Açıklanan Toplam Varyans

Bileşen	İlk Özdeğerler			Karesi Alınmış Yüklemelerin Çıkartılmış Toplamları			Karesi Alınmış Yüklemelerin Dönüşümlü Toplamları		
	Toplam	Varyans %	Kümülatif %	Toplam	Varyans %	Kümülatif %	Toplam	Varyans %	Kümülatif %
1	5,357	33,482	33,482	5,357	33,482	33,482	4,077	25,480	25,480
2	2,212	13,823	47,305	2,212	13,823	47,305	2,559	15,997	41,476
3	1,730	10,810	58,116	1,730	10,810	58,116	2,165	13,531	55,007
4	1,140	7,122	65,238	1,140	7,122	65,238	1,637	10,231	65,238
5	0,891	5,566	70,804						
6	0,733	4,583	75,387						
7	0,693	4,329	79,716						
8	0,594	3,711	83,427						
9	0,491	3,069	86,496						
10	0,434	2,710	89,206						
11	0,408	2,552	91,757						
12	0,344	2,152	93,909						
13	0,296	1,852	95,761						
14	0,279	1,741	97,502						
15	0,219	1,371	98,873						
16	0,180	1,127	100,000						

Faktör sayısının belirlenmesinde özdeğer olarak 1'den büyük olan faktörler anlamlı olarak seçilmiştir. Çizelge 3.4. incelendiğinde faktör analizi ile açıklanan toplam varyansların dönüşümden önceki ve sonraki öz değerlerine göre 1'den büyük dört faktörün çıktığı görülmektedir. İlk faktör toplam varyansın %25,480'ini, ikinci faktör %15,997'sini, üçüncü faktör %13,531'ini, dördüncü faktör ise toplam varyansın %10,231'ini açıklamaktadır. Birikimli varyans miktarı, toplam varyansın % 65,2' sidir.

Şekil 3.1' de: 4' ten sonra yatay bir şekil alan faktör analizi scree grafiğinde öz değerlerin (Eigenvalue) 4 bileşenden sonra 1'in altına indiği, bu sonuca göre de elde edilen faktör sayısının 4 olabileceği görülmektedir.



Şekil 3.1. Faktör Analizi Scree Grafiği

Çizelge 3.5. Faktör Analizi Varimax Rotasyon Sonucu

	Bileşen			
	1	2	3	4
m2	0,771	0,071	0,017	-0,043
m3	0,753	0,032	0,326	-0,048
m5	0,733	0,061	0,157	0,046
m6	0,714	0,118	0,134	-0,065
m7	0,702	0,130	0,302	0,040
m8	0,687	0,109	0,049	-0,075
m9	0,682	0,174	0,010	-0,084
m10	0,166	0,913	-0,012	-0,026
m13	0,116	0,906	0,100	0,002
m14	0,191	0,865	0,133	0,076
m17	0,149	0,225	0,836	-0,109
m18	0,191	-0,032	0,807	-0,183
m20	0,541	0,128	0,645	-0,093

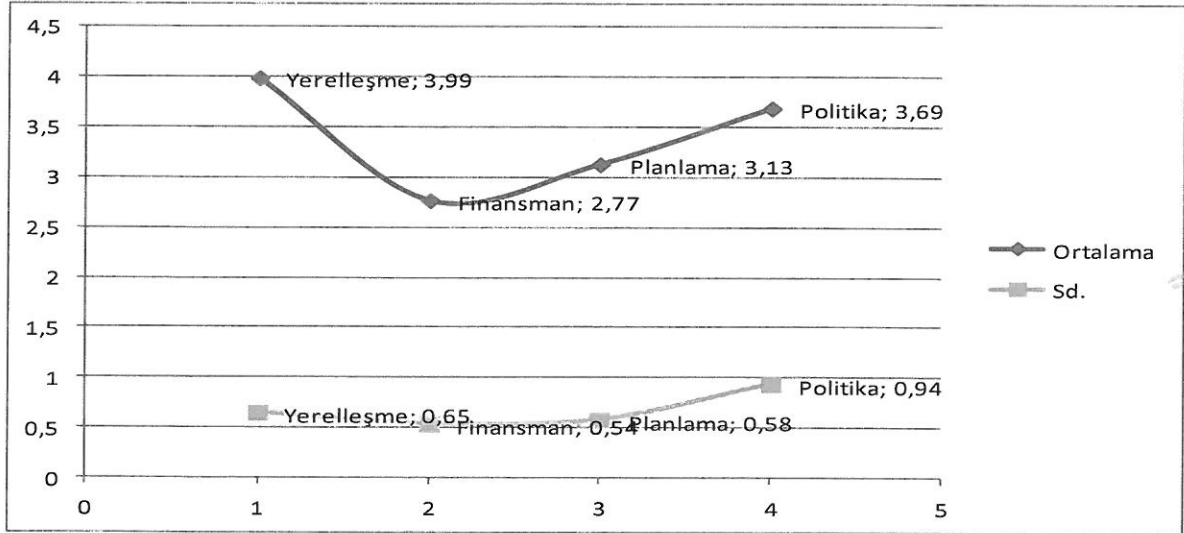
m21	-0,096	0,035	-0,035	0,856
m22	-0,012	-0,036	-0,089	0,767
m23	-0,034	0,059	-0,346	0,481

Çizelge 3.5’ da Varimax rotasyonlu (dönüşümlü) faktör yükleri hesaplanan maddelerin yapılan analizler neticesinde ölçeğin 16 maddeden ve 4 boyuttan oluştuğu görülmüştür. Dönüşümlü faktör yüklerinden faydalanılarak maddelerin taşıdıkları anlamlar dikkate alınarak elde edilen boyutlara sırasıyla; yerelleşme boyutu (m2, m3, m5, m6, m7, m8, m9) politika boyutu (m13, m14, m17), planlama boyutu (m10, m18, m20), ve finansman boyutu (m21, m22, m23) isimleri verilmiştir.

Çizelge 3.6. Faktör Analizi Sonucu Elde Edilen Alt Boyutların Ortalama Puanları

	Yerelleşme	Finansman	Planlama	Politika
f	516	516	516	516
Ortalama	3,99	2,77	3,13	3,69
Sd.	0,65	0,54	0,58	0,94
Minimum	1,71	1,00	1,67	1,00
Maximum	5,00	5,00	5,00	5,00

Çizelge 3.6’ ye göre; Yerelleşme Faktörü 1,71 ile 5,00 arasında puan almakta olup ortalama puanı $3,99 \pm 0,65$ ’tır. Finansman Faktörü ise 1,00 ile 5,00 arasında puan almakta olup ortalama puanı $2,77 \pm 0,54$, Planlama Faktörü 1,67 ile 5,00 arasında puan almakta olup ortalama puanı $3,13 \pm 0,58$ ve Politika Faktörü 1,00 ile 5,00 arasında puan almakta olup ortalama puanı $3,69 \pm 0,94$ ’ tür.



Şekil 3.2. Faktör Analizi Sonucu Elde Edilen Alt Boyutların Grafiği

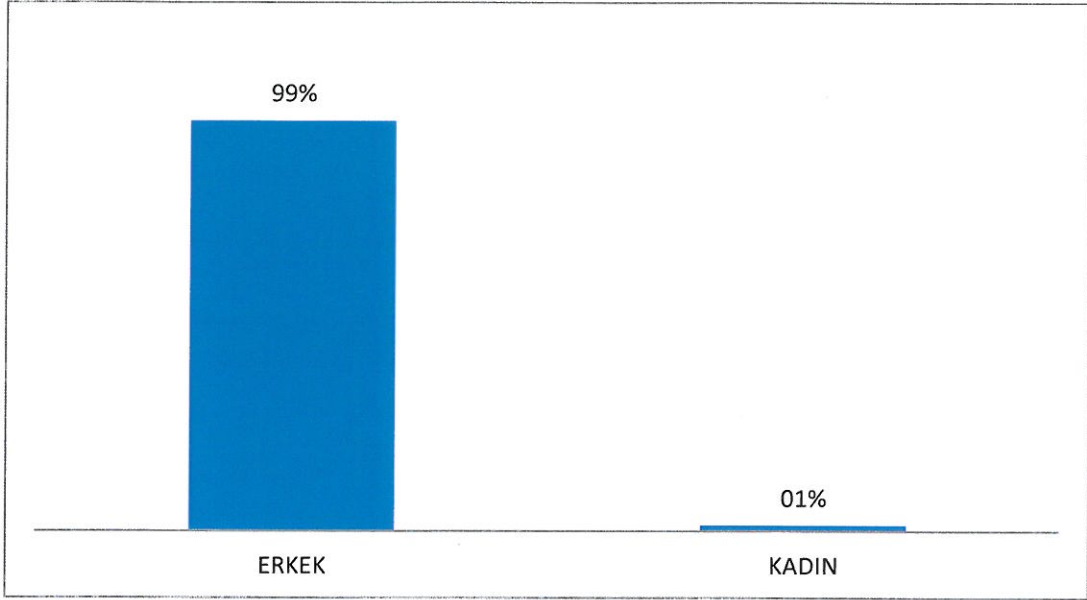
4.BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan Belediye Başkanları ile İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerinin ankete verdiği cevaplardan elde edilen bulgular yer almaktadır.

Çizelge 4.1. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Kişisel Durumuna Göre Dağılımları

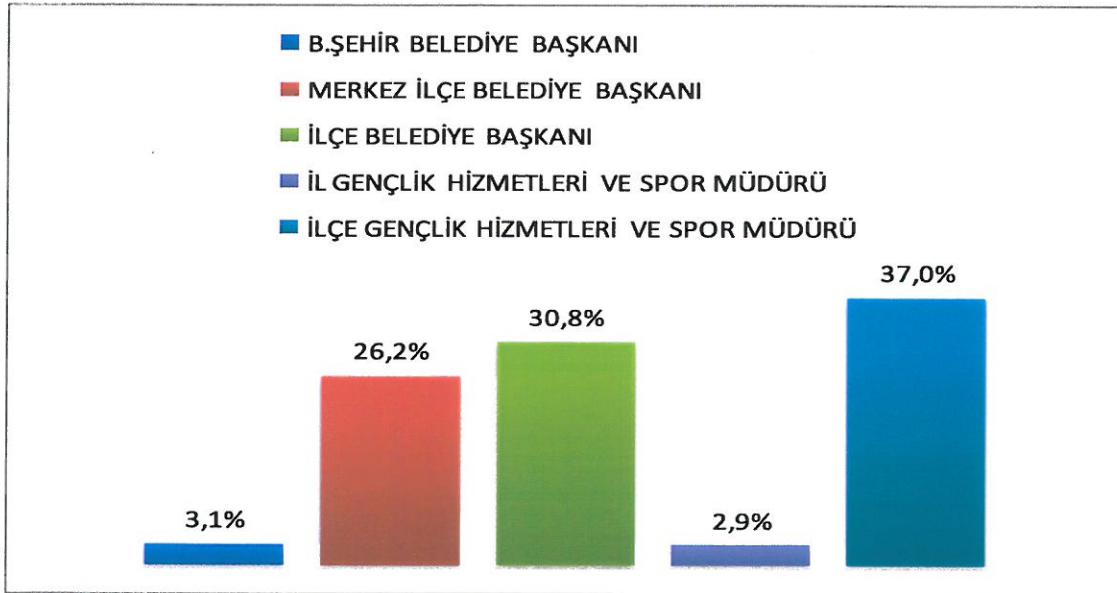
		f	%
Cinsiyet	Kadın	7	1,4
	Erkek	509	98,6
Görev	Büyükşehir Belediye Başkanı	16	3,1
	Merkez İlçe Belediye Başkanı	135	26,2
	İlçe Belediye Başkanı	159	30,8
	Toplam Yerel Yönetici Sayısı	310	60,1
	İl Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürü	15	2,9
	İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürü	191	37,0
	Toplam Spor Yöneticisi Sayısı	206	39,9
Eğitim	İlköğretim	22	4,3
	Lise	63	12,2
	Önlisans	37	7,2
	Lisans	333	64,5
	Lisansüstü	61	11,8
Kıdem	1-5 Yıl	124	24,0
	6-10 Yıl	159	30,8
	11-15 Yıl	78	15,1
	16-20 Yıl	59	11,4
	21 Yıl Üstü	96	18,7
Toplam		516	100

Araştırmaya katılan toplam 516 yöneticiden 509'u (% 98,6) erkek, 7'si (% 1,4) kadındır.



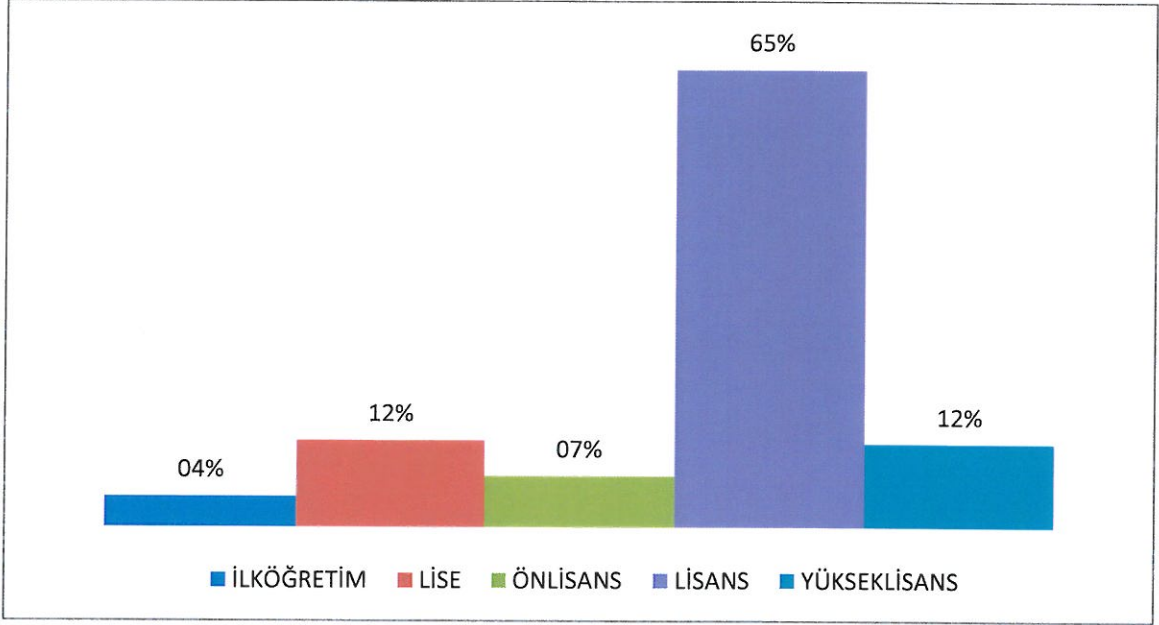
Şekil 3.3. Cinsiyete Göre Yönetici Dağılım Grafiği

Yöneticilerin; 162 sı (%3,1) Büyükşehir Belediye Başkanı, 135'i (% 26,2) Merkez İlçe Belediye Başkanı, 159'u (%30,8) İlçe Belediye Başkanı olmak üzere 310' u yerel yönetici, 15'i (% 2,9) İl gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürü, 191'i (% 37) İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürü olmak üzere 206' sı spor yöneticisi olarak görev yapmaktadır. Yöneticiler kendi içerisinde 2 gruba ayrılmış olup Belediye Başkanları yerel yönetici, İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürleri ise spor yöneticisi olarak gruplandırılmıştır. Grup olarak; 310 yerel yönetici (%60,1), 206 spor yöneticisi (%39,9) araştırmaya katılmıştır.



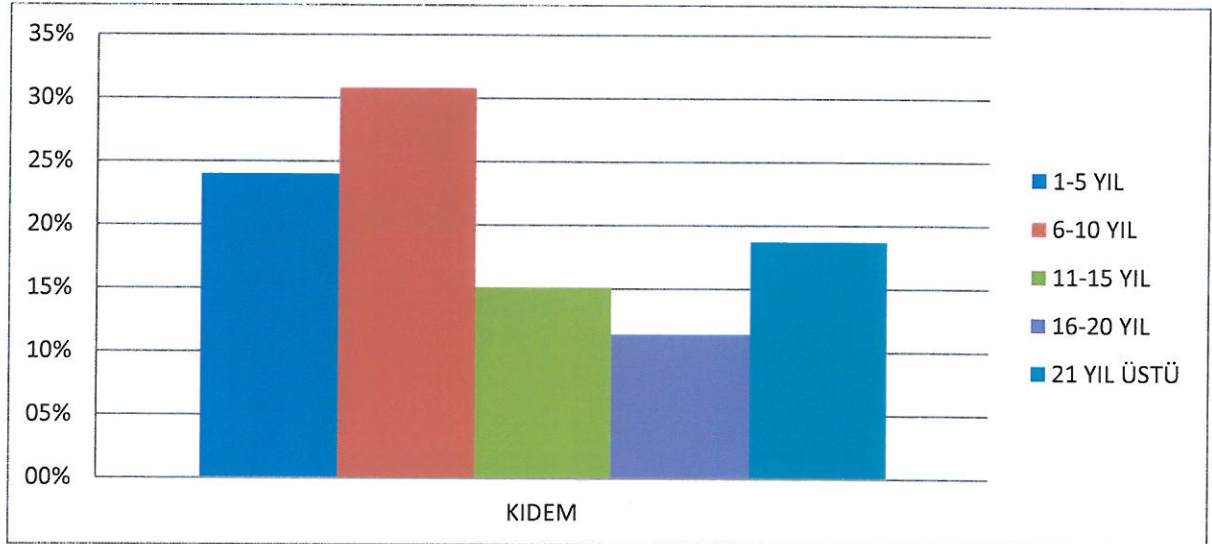
Şekil 3.4. Göreve Göre Yönetici Dağılım Grafiği

Eğitim durumu olarak yöneticilerin; 22'si (% 4,3) ilkokul, 63'ü (%12,2) lise, 37'si (% 7,2) Önlisans, 333' u (% 64,5) lisans, 61'i (% 11,8) lisansüstü mezunudur. Araştırma bulgularına göre, yöneticilerin büyük çoğunluğu lisans mezunudur (%64,5). İlköğretime sahip 22 yöneticinin tamamı ise yerel yöneticilerdir. Yine yöneticilerin kişisel özelliklerine bakıldığında kadın yönetici sayısının az olduğu göze çarpmaktadır.



Şekil 3.5. Eğitim Durumuna Göre Yönetici Dağılım Grafiği

Kıdeme göre ise yöneticilerin dağılımları şöyle gerçekleşmiştir; 1-5 yıl 124 (% 24,0), 6-10 yıl 159 (% 30,8), 11-15 yıl 78 (%15,1), 16-20 yıl 59 (% 11,4), 21 yıl ve üstü 96 (%18,6). Yöneticilerin yarısının (%54,8) 1-10 yıl arasında, diğer yarısının (%45,2) 10 yıl ve üstü kıdeme sahip oldukları görülmüştür.



Şekil 3.6. Kıdeme Durumuna Göre Yönetici Dağılım Grafiği

Çizelge 4.2. Yerelleşme Faktörü Açısından Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşleri

Maddeler	Katılma Dereceleri	Yerel Yöneticiler		Spor Yöneticileri		Toplam	
		f	%	f	%	f	%
Gençlik ve Spor Bakanlığı, yetkilerini yerel yönetimlere desantralize ederek Türk Spor Yönetim sistemi yerinden yönetim sistemi biçiminde yapılandırılmalıdır	Hiç Katılmıyorum	6	1,9	18	8,7	24	4,7
	Katılmıyorum	18	5,8	22	10,7	40	7,8
	Kararsızım	23	7,4	13	6,3	36	7,0
	Katılıyorum	156	50,3	102	49,5	258	50,0
	Tamamen Katılıyorum	107	34,5	51	24,8	158	30,6
Gençlik ve Spor Bakanlığında, yerel yönetimlere yetki aktarılmasıyla, merkez örgütündeki iş yükü, bürokratik gecikmeler ve kırtasiyecilik azalır.	Hiç Katılmıyorum	8	2,6	10	4,9	18	3,5
	Katılmıyorum	12	3,9	15	7,3	27	5,2
	Kararsızım	19	6,1	19	9,2	38	7,4
	Katılıyorum	156	50,3	107	51,9	263	51,0
	Tamamen Katılıyorum	115	37,1	55	26,7	170	32,9
Gençlik ve Spor Bakanlığı, yerel yönetimlerden gelen bilgileri kullanarak daha gerçekçi ve etkili spor politikaları oluşturur.	Hiç Katılmıyorum	1	0,3	8	3,9	9	1,7
	Katılmıyorum	26	8,4	13	6,3	39	7,6
	Kararsızım	11	3,5	9	4,4	20	3,9
	Katılıyorum	180	58,1	131	63,6	311	60,3
	Tamamen Katılıyorum	92	29,7	45	21,8	137	26,6
Türk Spor Yönetiminde desantralizasyon sağlanarak yerel yönetimler, merkez teşkilatının gerçekleştiremediği görevleri yerine getirir.	Hiç Katılmıyorum	8	2,6	6	2,9	14	2,7
	Katılmıyorum	21	6,8	15	7,3	36	7,0
	Kararsızım	49	15,8	39	18,9	88	17,1
	Katılıyorum	131	42,3	93	45,1	224	43,4
	Tamamen Katılıyorum	101	32,6	53	25,7	154	29,8
Yerel düzeyde spor ile ilgili politikaları oluşturma ve spor yönetiminde karar alma süreci yerel yönetimlerce daha çabuk alınır.	Hiç Katılmıyorum	0	0,0	3	1,5	3	0,6
	Katılmıyorum	13	4,2	11	5,3	24	4,7
	Kararsızım	24	7,7	22	10,7	46	8,9
	Katılıyorum	184	59,4	126	61,2	310	60,1
	Tamamen Katılıyorum	89	28,7	44	21,7	133	25,8
Yerel halkın spor ile ilgili karar alma sürecine katılması sağlanarak demokratikleşme gerçekleştirilir	Hiç Katılmıyorum	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Katılmıyorum	19	6,1	10	4,9	29	5,6
	Kararsızım	26	8,4	9	4,4	35	6,8

	Katılıyorum	174	56,1	151	73,3	325	63,0
	Tamamen Katılıyorum	91	29,4	36	17,5	127	24,6
Spor yönetiminin desantralizasyonu ile spor etkinlikleri, spor ihtiyaçlarına ve yerel koşullara uygun olarak halkın katkıları ile daha az maliyetle yürütülür	Hiç Katılmıyorum	0	0,0	2	1,0	2	0,4
	Katılmıyorum	24	7,7	11	5,3	35	6,8
	Kararsızım	30	9,7	16	7,8	46	8,9
	Katılıyorum	197	63,5	151	73,3	348	67,4
	Tamamen Katılıyorum	59	19,0	26	12,6	85	16,5

Çizelge 4.2' de Yerelleşme alt boyutunda Türk spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin yönetici görüşleri incelendiğinde, Gençlik ve Spor Bakanlığı, yetkilerini yerel yönetimlere desantralize ederek Türk Spor Yönetim sistemi yerinden yönetim sistemi biçiminde yapılandırılmalıdır görüşüne yerel yöneticilerin % 84,8'i, spor yöneticilerinin ise % 74,3'ünün katıldıkları görülmüştür. Gençlik ve Spor Bakanlığında yerel yönetimlere yetki aktarılmasıyla, merkez örgütündeki iş yükü, bürokratik gecikmeler ve kurtasiyecilik azalır fikrine: Yerel yöneticilerin tamamına yakınının (%87,4) katıldıkları, aynı fikre spor yöneticilerinin ise yine tamamına yakınının (%78,6) katıldıkları görülmüştür. Gençlik ve Spor Bakanlığı, yerel yönetimlerden gelen bilgileri kullanarak daha gerçekçi ve etkili spor politikaları oluşturur görüşüne, yerel yöneticilerin %87,8'inin katıldıkları, spor yöneticilerinin ise bu görüşe % 85,4 oranında katıldıkları her iki yönetici grubunun hemen hemen tamamının aynı görüşe katıldıkları görülmüştür.

Türk Spor Yönetiminde desantralizasyon sağlanarak yerel yönetimler, merkez teşkilatının gerçekleştiremediği görevleri yerine getirir görüşüne: Yerel yöneticilerin %74,9'unun, spor yöneticilerinin ise %70,8'inin katıldıkları görülmüştür. Yerel yöneticilerin % 88,1'i, spor yöneticilerinin ise %82,9' u yerel düzeyde spor ile ilgili politikaları oluşturma ve spor yönetiminde karar alma süreci yerel yönetimlerce daha çabuk alındığını belirtmişlerdir. Yerelleşme boyutuyla, yerel halkın spor ile ilgili karar alma sürecine katılması sağlanarak demokratikleşme gerçekleştirilir görüşüne: Yerel yöneticilerin büyük çoğunluğu (%85,5) katıldıkları, spor yöneticilerinin ise bu görüşe %90,8'inin katıldıkları görülmüştür. Hem yerel yöneticilerin hem de spor yöneticilerinin, spor yönetiminde sağlanacak yerelleşme ile aynı zamanda demokratikleşmenin sağlanabileceği görüşüne en yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir. Yerel yöneticilerin %82,5'i, spor yöneticilerinin ise %85,9'unun, spor yönetiminin desantralizasyonu ile spor etkinliklerinin, spor ihtiyaçlarına ve yerel koşullara uygun olarak halkın katkıları ile daha

az maliyetle yürütülebileceğine katıldıkları, aynı görüşe her iki yönetici grubunun toplam %7,2'sinin katılmadıkları görülmüştür.

Çizelge 4.3. Politika Faktörü Açısından Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşleri

Maddeler	Katılma Dereceleri	Yerel Yöneticiler		Spor Yöneticileri		Toplam	
		f	%	f	%	f	%
Türk spor yönetiminin desantralizasyonu ile yerel spor yöneticilerinin, halk tarafından daha çok ilgi gören hizmetlere yönelmesi, sporun genel amaçlarından ve ilkelerinden uzaklaşılmasına neden olur.	Hiç Katılmıyorum	73	23,5	50	24,3	123	23,8
	Katılmıyorum	177	57,1	92	44,7	269	52,1
	Kararsızım	42	13,5	44	21,4	86	16,7
	Katılıyorum	12	3,9	15	7,3	27	5,2
	Tamamen Katılıyorum	6	1,9	5	2,4	11	2,1
Desantralizasyon ile birlikte merkezi idarenin güç ve otoritesi azalır.	Hiç Katılmıyorum	33	10,6	41	19,9	74	14,3
	Katılmıyorum	209	67,4	138	67,0	347	67,2
	Kararsızım	32	10,3	10	4,9	42	8,1
	Katılıyorum	29	9,4	14	6,8	43	8,3
	Tamamen Katılıyorum	7	2,3	3	1,5	10	1,9
Türk Spor Yönetiminin desantralizasyonu ile birlikte halk arasındaki nüfuzlu kişiler kendi çıkarları yönünde spor yönetimini etkileyerek spor hizmetlerinde tarafsızlığı sağlamayı zorlaştırır	Hiç Katılmıyorum	35	11,3	32	15,5	67	13,0
	Katılmıyorum	192	61,9	125	60,7	317	61,4
	Kararsızım	37	11,9	12	5,8	49	9,5
	Katılıyorum	40	12,9	31	15,0	71	13,8
	Tamamen Katılıyorum	6	1,9	6	2,9	12	2,3

Çizelge 4.3' te Politika alt boyutunda Türk spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin yönetici görüşleri incelendiğinde: Türk spor yönetiminin desantralizasyonu ile yerel spor yöneticilerinin, halk tarafından daha çok ilgi gören hizmetlere yönelmesi, sporun genel amaçlarından ve ilkelerinden uzaklaşılmasına neden olur görüşüne yerel yöneticilerin sadece %5,8'inin katıldığı, bu görüşe yerel yöneticilerin %80,6'sının, spor yöneticilerinin %69,0' unun katılmadıkları görülmüştür. Yerel yöneticilerin, Türk spor yönetiminin desantralizasyonu ile yerel spor yöneticilerinin halk tarafından daha çok ilgi gören hizmetlere yönelmesi, sporun genel amaçlarından ve ilkelerinden uzaklaşılmasına neden olur görüşüne yüksek oranda katılmayısları siyasi kimliğe sahip olmalarının etken

olduğu söylenebilir. Yerel yöneticilerin %78.0'i ile spor yöneticilerinin %86.9'u desantralizasyon ile birlikte merkezi idarenin güç ve otoritesinin azalacağı görüşüne katılmadıkları, sadece yerel yöneticilerin %11.7'si ile spor yöneticilerinin %8.3'ünün desantralizasyonla birlikte merkezi idarenin güç ve otoritesinin azalabileceğine inandıkları görülmüştür. Kararsız olan yöneticilerin toplam oranının ise %8.1 olduğu görülmüştür. Türk Spor Yönetiminin desantralizasyonu ile birlikte halk arasındaki nüfuzlu kişiler kendi çıkarları yönünde spor yönetimini etkileyerek spor hizmetlerinde tarafsızlığı sağlamayı zorlaştırır görüşüne: Yerel yöneticilerin %73.2'sinin katılmadıkları, %14.8'inin katıldıkları, aynı görüşe spor yöneticilerinin ise %76.2'sinin katılmadığı, %17.9'unun katıldığı görülmüştür.

Çizelge 4.4. Planlama Boyutu Açısından Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşleri

Maddeler	Katılma Dereceleri	Yerel Yöneticiler		Spor Yöneticileri		Toplam	
		f	%	f	%	f	%
Türk Spor Yönetiminde desantralizasyon ile birlikte, yerel düzeyde bulunan spor araç-gereçleri, personel, bina ve diğer kaynaklar daha etkili ve verimli kullanılır.	Hiç Katılmıyorum	0	0,0	5	2,4	5	1,0
	Katılmıyorum	44	14,2	36	17,5	80	15,5
	Kararsızım	16	5,2	12	5,8	28	5,4
	Katılıyorum	161	51,9	121	58,7	282	54,7
	Tamamen Katılıyorum	89	28,7	32	15,5	121	23,4
Spor yönetimi hizmetlerinde görevlendirilecek yönetici, spor uzmanı, sözleşmeli vb. diğer spor iş görenlerinin istihdam edilmesi yerel yönetimlerce planlanıp yürütülmelidir.	Hiç Katılmıyorum	1	0,3	0	0,0	1	0,2
	Katılmıyorum	53	17,1	46	22,3	99	19,2
	Kararsızım	29	9,4	12	5,8	41	7,9
	Katılıyorum	181	58,4	126	61,2	307	59,5
	Tamamen Katılıyorum	46	14,8	22	10,7	68	13,2
Spor dallarının geliştirilmesi, içeriklerinin belirlenmesi işlemleri yerel yönetimlerce yürütülmelidir.	Hiç Katılmıyorum	9	2,9	9	4,4	18	3,5
	Katılmıyorum	46	14,8	46	22,3	92	17,8
	Kararsızım	16	5,2	10	4,9	26	5,0
	Katılıyorum	183	59,0	110	53,4	293	56,8
	Tamamen Katılıyorum	56	18,1	31	15,0	87	16,9

Planlama boyutu açısından Çizelge 4.3 incelendiğinde; Türk Spor Yönetiminde desantralizasyon ile birlikte, yerel düzeyde bulunan spor araç-gereçleri, personel, bina ve

diğer kaynaklar daha etkili ve verimli kullanılır görüşüne; Yerel yöneticilerin %80,6' sı, spor yöneticilerinin ise %74,2' sinin katıldıkları, her iki yönetici grubunun toplam %16,5' inin bu görüşe katılmadıkları görülmüştür. Spor yönetimi hizmetlerinde görevlendirilecek yönetici, spor uzmanı, sözleşmeli vb. diğer spor iş görenlerinin istihdam edilmesi yerel yönetimlerce planlanıp yürütülmelidir görüşüne; Yerel yöneticilerin %73,2'sinin, spor yöneticilerinin ise % 71,9 unun katıldığı görüldüğü görülmüştür. Bu görüşe spor yöneticilerinin %22,3'ü, yerel yöneticilerinin ise %17,4'ünün katılmadığı tespit edilmiştir. Her yönetici grubunun görüş oranının aynı düzeyde olduğu söylenebilir.

Yerel yöneticilerin %77,1'inin, spor yöneticilerinin ise %68,4'ünün, spor dallarının geliştirilmesi ve içeriklerinin belirlenmesi işlemlerinin yerel yönetimlerce yürütülmesinin gerektiğine katıldıkları, spor yöneticilerinin %26,7'sinin bu görüşe katılmadıkları görülmüştür. Planlama faktörü açısından spor yöneticilerinin yerel yöneticileri henüz hazır görmedikleri söylenebilir.

Çizelge 4.5. Finansman Boyutu Açısından Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşleri

Maddeler	Katılma Dereceleri	Yerel Yöneticiler		Spor Yöneticileri		Toplam	
		f	%	f	%	f	%
Sportif kompleksler için arsa temini, tesis yapımı, tesis ve binaların onarımı yerel yönetimlerce sağlanmalıdır	Hiç Katılmıyorum	15	4,8	4	1,9	19	3,7
	Katılmıyorum	34	11,0	37	18,0	71	13,8
	Kararsızım	20	6,5	8	3,9	28	5,4
	Katılıyorum	188	60,6	127	61,7	315	61,0
	Tamamen Katılıyorum	53	17,1	30	14,6	83	16,1
Sportif hizmetlerine ilişkin mal ve hizmet alımı, bakım ve onarımı için finansman yerel yönetimlerce sağlanmalıdır.	Hiç Katılmıyorum	16	5,2	5	2,4	21	4,1
	Katılmıyorum	47	15,2	41	19,9	88	17,1
	Kararsızım	15	4,8	11	5,3	26	5,0
	Katılıyorum	183	59,0	121	58,7	304	58,9
	Tamamen Katılıyorum	49	15,8	28	13,6	77	14,9
Spor hizmetine yönelik kurumların elektrik, su, haberleşme, ısınma vb. giderleri yerel yönetimlerce sağlanmalıdır.	Hiç Katılmıyorum	12	3,9	3	1,5	15	2,9
	Katılmıyorum	43	13,9	41	19,9	84	16,3
	Kararsızım	16	5,2	4	1,9	20	3,9
	Katılıyorum	178	57,4	129	62,6	307	59,5
	Tamamen Katılıyorum	61	19,7	29	14,1	90	17,4

Çizelge 4.3'e göre, finansman boyutu açısından; Sportif kompleksler için arsa temini, tesis yapımı, tesis ve binaların onarımı yerel yönetimlerce sağlanmalıdır görüşüne; Yerel yöneticilerin %77.7'sinin, spor yöneticilerinin %76.3' ünün katıldıkları, bu görüşe katılmayan tüm yöneticilerin toplam oranının %17.5 olduğu görülmüştür. Sportif hizmetlerine ilişkin mal ve hizmet alımı, bakım ve onarımı için finansman yerel yönetimlerce sağlanmalıdır görüşüne; Yerel yöneticilerin %74.8'inin, spor yöneticilerinin ise %72.3'ünün katıldığı, bu görüşe katılmayan yerel yöneticilerin %20.4, spor yöneticilerinin ise %22.3 olduğu görülmüştür. Hem yerel hem de spor yöneticilerinin finans faktörü açısından bu görüşe büyük çoğunlukla katıldıkları söylenebilir.

Yine çizelge 4.3' e göre, spor hizmetine yönelik kurumların elektrik, su, haberleşme, ısınma vb. giderleri yerel yönetimlerce sağlanmalıdır görüşüne; Yerel (%77,1) ve spor yöneticilerinin (%76.7) büyük çoğunluğunun katıldığı, spor yöneticilerinin %21,4 ile yerel yöneticilerin %17,8'inin bu görüşe katılmadıkları görülmüştür. Her iki yönetici grubunun görüş oranlarının birbirine çok yakın olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.6. Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşlerinin Cinsiyete Göre t-testi Sonuçları

Faktör	Cinsiyet	N	Ort	SD	t	p
Yerelleşme	Erkek	509	3,99	0,65	0,73	0,13
	Kadın	7	3,81	0,26		
Politika	Erkek	509	3,69	0,94	0,19	0,74
	Kadın	7	3,76	0,53		
Planlama	Erkek	509	3,13	0,58	0,19	0,85
	Kadın	7	3,09	0,59		
Finansman	Erkek	509	2,77	0,54	0,97	0,29
	Kadın	7	2,57	0,46		

$p < 0,05$

Çizelge 4.6' ya göre; Türk spor yönetiminde desantralizasyona yönelik yönetici görüşleri arasında cinsiyete göre yapılan t testi sonucuna göre, yerelleşme, politika, planlama ve finansman alt boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. ($p > 0,05$)

Çizelge 4.7. Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşlerinin Eğitim Durumuna Göre ANOVA Sonuçları

Faktör	Eğitim durumu	N	Ort X	SD	f	p	Scheffe and Tukey test (Subset for alpha = 0.05)
Yerelleşme	İlköğretim	22	3,89	0,80	0,98	0,41	
	Lise	63	4,02	0,59			
	Önlisans	37	3,99	0,53			
	Lisans	333	4,02	0,59			

	Lisansüstü	61	3,85	0,94			
Politika	İlköğretim	22	4,19	0,55			
	Lise	63	3,40	0,94			
	Önlisans	37	3,68	0,84	5,59	0,00*	0,12
	Lisans	333	3,78	0,87			
	Lisansüstü	61	3,31	1,22			
Planlama	İlköğretim	22	3,30	0,32			
	Lise	63	3,22	0,49			
	Önlisans	37	3,26	0,59			
	Lisans	333	3,14	0,56			
	Lisansüstü	61	2,90	0,78	3,58	0,05*	0,77
Finansman	İlköğretim	22	2,66	0,46	2,97	0,01*	Tukey (sign.) 0,07
	Lise	63	2,98	0,61			
	Önlisans	37	2,69	0,39			
	Lisans	333	2,75	0,54			
	Lisansüstü	61	2,74	0,54			

***p<0,05**

Çizelge 4.7. ANOVA sonuçlarına göre yöneticilerin, Türk spor yönetiminde desantralizasyona yönelik yerleşme boyutunda eğitim durumları bakımından anlam bir fark görülmemiştir ($p>0,05$). Politika, planlama ve finansman boyutunda ise yönetici görüşleri arasında eğitim durumu bakımından anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. ($p<0,05$)

Eğitim durumuna bağlı farkın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe ve Tukey testinin sonuçlarına göre, Türk spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin olarak; Önlisans mezunu yöneticiler ($\bar{x}=3,68$), lisans mezunu yöneticiler ($\bar{x}=3,78$) ve ilköğretim mezunu yöneticilerin ($\bar{x}=4,19$), lise ($\bar{x}=3,40$) ve lisansüstü ($\bar{x}=3,31$) mezunu yöneticilere göre, politika boyutunda spor yönetiminde desantralizasyona daha olumlu yaklaşıtları görülmüştür.

Planlama boyutunda yönetici görüşlerinin farklılaştığı eğitim durumları Scheffe testine göre; İlköğretim ($\bar{x}=3,30$), Önlisans ($\bar{x}=2,26$), lise ($\bar{x}=3,22$) ve lisans ($\bar{x}=3,14$) mezunu yöneticilerin planlama boyutunda spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin görüşlerinin lisansüstü ($\bar{x}=2,90$) eğitime sahip yöneticilere göre daha olumlu olduğu görülmüştür. Finansman boyutunda yönetici görüşlerinin farklılaştığı eğitim durumları yine Tukey testine göre analiz edilmiştir. Teste göre; lise ($\bar{x}=2,98$), lisans ($\bar{x}=2,75$), lisansüstü ($\bar{x}=2,74$), Önlisans ($\bar{x}=2,69$) eğitim durumuna sahip yönetici görüşlerinin.

ilköğretim($\bar{x}=2,66$) eğitim durumuna sahip yöneticilere göre daha olumlu olduğu görülmüştür.

Çizelge 4.8. Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Yönetici Görüşlerinin Kıdeme Göre ANOVA Sonuçları

Faktör	Kıdem	N	Ort X	SD	f	p	Scheffe Test (Subset For Alpha = 0.05)
Yerelleşme	1-5 Yıl	124	3,99	0,04	0,52	0,71	
	6-10 Yıl	159	4,00	0,04			
	11-15 Yıl	78	4,07	,006			
	16-20 Yıl	59	3,93	0,05			
	21 Yıl Üstü	96	3,95	0,10			
Politika	1-5 Yıl	124	3,72	0,07	1,62	0,16	
	6-10 Yıl	159	3,76	0,07			
	11-15 Yıl	78	3,78	0,09			
	16-20 Yıl	59	3,45	0,12			
	21 Yıl Üstü	96	3,60	0,11			
Planlama	1-5 Yıl	124	3,13	0,05	2,42	0,04*	0,16
	6-10 Yıl	159	3,23	0,04			
	11-15 Yıl	78	3,08	0,07			
	16-20 Yıl	59	3,18	0,03			
	21 Yıl Üstü	96	3,01	0,06			
Finansman	1-5 Yıl	124	2,67	0,04	2,02	0,08	
	6-10 Yıl	159	2,85	0,04			
	11-15 Yıl	78	2,75	0,05			
	16-20 Yıl	59	2,80	0,07			
	21 Yıl Üstü	96	2,75	0,06			

* $p<0,05$

Çizelge 4.8` e göre Türk spor yönetiminde, yerelleşme, politika ve finansman boyutlarında desantralizasyona ilişkin olarak yönetici görüşleri arasında kıdemlerine göre anlamlı bir fark yoktur. ($p>0,05$)

Planlama boyutunda ise yönetici görüşleri arasında kıdemlerine göre anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. ($p<0,05$) Bu farkın hangi kıdemler arasında olduğuna dair yapılan Scheffe testinde, 6-10 yıl arası kıdeme sahip olan yöneticilerin ($\bar{x}=3,23$) diğer kıdem grubunda olan yöneticilere göre planlama boyutu ile spor yönetiminde desantralizasyona daha olumlu yaklaşımları görülmüştür.

Çizelge 4.9. Yerel ve Spor Yöneticilerinin Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyona İlişkin Görüş ve Önerileri

M	Yerel Yöneticilerin Görüş ve Önerileri
1	Spor hizmetlerinin üniter yapıyı bozmayacak şekilde idari yapısının netleştirilmesi Türk sporunu geliştirir kanaatindeyim. Bununla birlikte merkezi yönetimin denetleme, finansman sağlama ve onarım vb çalışmalarda yerel yönetimi destekler faaliyetle olması durumunda kopukluk olmayacağını düşünüyorum.
2	Merkezden yönetim ve kontrolün yerel yönetimler aracılığı ile yapılması daha verimli olabilir. Yerel yönetimlerin spora katkı yapabilmeleri için devletin yerel yönetimlere fazla imkân tanıyarak yetkilendirmesinin daha doğru olacağını düşünüyorum.
3	Yerel yönetimlerin mali yapısı bu hususta güçlendirilip, devletimizce sportif amaçlı faaliyetlerde kullanılması üzerine yerel yönetimlere aktarılmak üzere finansal yardımın yapıldığında yukarıdaki hususlar konusunda başarılı olacağı kanaatindeyim.
4	Genel idareye ait kaynaktan yerel yönetimlere bütçe aktarıldığı takdirde Türk sporunun geliştirilmesi için daha faydalı olacaktır. Ayrıca Türkiye’de sporda başarı sağlanabilmesi için yerelleşmesi gerekmektedir.
5	Yerel yönetimler o kentte yaşayan insanlar tarafından seçilmektedir. O kentin ihtiyaçlarını ve insan dokusunu bilenler yerel yöneticilerdir. Sporun yerel yönetimlerce şekillendirilmesi yerinde bir karardır. Girmeye çalıştığımız AB ‘nde şehirlerin eğitimi, trafiği, hastaneleri yerel yönetimlere emanet edilmiştir.
6	Belli bir bütçenin yerel yönetimlere merkezi idareden aktarılmadan yapılacak bir desantralizasyon çok başarılı olmayacaktır. Sportif gelirlerden yerel yönetimlere pay ayrılmalıdır. Yerel yönetimler sportif faaliyetler için vergi toplayabilmeli, genel bütçeden spor için yerel yönetimlere pay ayrılmalıdır.
7	Yerel yönetimlere ne kadar çok yetki verilirse hayatın her alanında demokrasi ve özgürlükler o denli gelişir. Sportif faaliyetler yerel yönetimlerce yapılmalı ancak devlet tarafından kontrol edilmelidir.
M	Spor Yöneticilerinin Görüş ve Önerileri
1	Tamamen desantralizasyon değil, ilkeleri ve nasıl yürütüleceği çok iyi belirlenmiş yönetmelik ve yasalarla yerel yönetimlere en azından tesis kullanımında daha fazla yetki ve serbestlik verilmesini istiyorum.
2	Gençlik ve Spor ilçe müdürlüklerini özerk bütçe ve tesis bakım, onarım vb konularda merkez yönetimden özerk hale dönüştürmek gerekir. Yerel yönetimler merkezi idareden kurtarılıp tamamen özerk olması, her türlü yetki halkın seçtiği insanlara bırakılmalı, yerel yöneticilere merkezi idarenin tam güveninin sağlanması gerekir
3	Samsun ili Aralık ilçesinde 69 yıldır yağlı güreş ve Rahvan at yarışı organizasyonu yapılmaktadır. Ancak gerekli tanıtım ve alt yapının yetersiz olmasından dolayı faaliyet ifade edilememektedir Bu şekilde yapılan yerel organizasyonların desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.
4	Gençlik ve Spor Bakanlığı bürokratik problemlerinden dolayı iş ve işlemlerinde verimli ve hızlı hizmet üretememektedir. Bu bakanlığın kaynaklarının yerel yönetimlere aktarılması, hizmetlerin ve tesislerin daha iyi olacağını düşünüyorum.
5	Tüm ülkede amatör sporların yerel yönetimlere devredilmesi gerekiyor. Çünkü yerel yönetimlerin maddi ve yerinde denetleme gücü vardır.

6	Yetki ve sorumluluk yerel yönetimlere devredilmeli, özellikle nüfusu düşük olan ilçelere kaynak sağlanmalıdır. Gerekli alt yapı sağlanmalıdır.
7	Yerel yönetimlere spor ile ilgili yatırım yapmak zorunlu tutulmalı, ilk ve orta eğitimdeki spor eğitime yerel yönetimler katkı yapmalı, nüfus yoğunluğuna göre spor kompleksi yapılması zorunlu tutulmalı, her bölgeye göre spor turizmi ile ilgili destek sağlanmalı, spora katkı yapan ve başarılı olan yerel yönetimler ödüllendirilmeli.

Yerel ve spor yöneticilerinin görüş ve önerileri gruplandırılarak 7 madde halinde Çizelge 4.9` da gösterilmiştir. Çizelge 4.8`ye göre; Yerel ve spor yöneticilerinin spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin benzer düşünceler içerisinde oldukları ancak yerel yöneticilerin desantralizasyonun finansman boyutuna daha çok vurgu yaptıkları görülmüştür.

TARTIŞMA

Eğitim durumu olarak yöneticilerin: 22'si (% 4.3) ilköğretim, 63'ü (%12,2) lise, 37'si (% 7.2) Önlisans, 333' u (% 64,5) lisans, 61'i (% 11,8) lisansüstü mezunudur. İlköğretim mezunu yöneticilerin yerel yöneticilerden oluştuğu, spor yöneticilerinin %75.2 si lisans mezunu iken bu oran yerel yöneticilerde % 57,4 tür. Ancak lisansüstü eğitim yapan spor yöneticisi (%2.9) sayısı yerel yöneticilerden (%17.7) az çıkmıştır. Küreselleşme ile birlikte artan yerel yönetimlerin önemi sonucu bu görevlere gelen kişilerin genelde lisans mezunu meslek sahibi oldukları ve lisansüstü eğitime yöneldikleri söylenebilir. Kıdeme göre her iki yönetici grubunun yaklaşık %70'inin 1-15 yıl arası iken, 21 yıl ve üstü kıdeme sahip yerel yönetici oranı %18,4, spor yöneticisi oranı ise %18,9 olarak birbirine çok yakın çıkmıştır. Yerel yöneticilerinin kıdem ortalamasının 1-15 yıl arasında olması, çoğunlukla aynı yerde üs üste birkaç kez seçilmesine bağlanabilir.

Kamusal hizmet sunma görevi ile merkezi olarak örgütlenen ve yereldeki idari hizmetleri yine sıkı sıkıya merkeze bağlı taşra teşkilatlarınca yürütülen Türk spor yönetiminin desantralizasyonuna ilişkin yönetici görüşlerinin ortalamaları incelendiğinde: yerelleşme ($\bar{x}=3,99$), politika ($\bar{x}=3,69$), planlama ($\bar{x}=3,13$) ve finansman ($\bar{x}=2,77$) alt boyutlarında Belediye Başkanları ile Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerinin görüşlerinin birbirine çok yakın olduğu görülmüştür (Çizelge 3.6).

Türk spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin yerelleşme alt boyutunda yönetici görüşleri incelendiğinde, Gençlik ve Spor Bakanlığı, yetkilerini yerel yönetimlere desantralize ederek Türk Spor Yönetim sistemi yerinden yönetim sistemi biçiminde yapılandırılmalıdır görüşüne yerel yöneticilerin % 84,8'i, spor yöneticilerinin ise % 74,3'ünün katıldıkları görülmüştür. Gençlik ve Spor Bakanlığında yerel yönetimlere yetki aktarılmasıyla, merkez örgütündeki iş yükü, bürokratik gecikmeler ve kırtasiyecilik azalır fikrine: Yerel yöneticilerin tamamına yakınının (%87,4) katıldıkları, aynı fikre spor yöneticilerinin ise yine tamamına yakınının (%78,6) katıldıkları görülmüştür. Gençlik ve Spor Bakanlığı, yerel yönetimlerden gelen bilgileri kullanarak daha gerçekçi ve etkili spor politikaları oluşturur görüşüne, yerel yöneticilerin %87,8'inin katıldıkları, spor yöneticilerinin ise bu görüşe % 85,4 oranında katıldıkları her iki yönetici grubunun hemen tamamının aynı görüşe katıldıkları görülmüştür.

Kayalarlı (2007), Spor Federasyonlarının Özerkleşmesine İlişkin Tutumların Değerlendirilmesi başlıklı tez çalışmasında, Sporumuzun temel sorununun, kamu yönetimi, spor dalı federasyonları ve gönüllü kuruluşlarda, çağdaş ve güçlü bir örgütlenmenin

sağlanamaması olduğunu tespit etmiştir. Bugün ülkemizde sporu yöneten örgütün merkeziyetçi karakterdeki yapısı nedeniyle sürekli tartışıldığı ve değişmesi gerektiği sıkça dile getirilmektedir. Çünkü merkeziyetçi yapı ve yönetim anlayışı ortaya çıkan merkez bürokrasisinin aşırı büyümesi, ayrıntı sayılabilecek hemen her hizmet için üstlerin onayına başvurulması, çözümün merkezde aranması nedeniyle iş takiplerinin çoğalması, asli görevlerin ihmal edilmesi gibi sorunlar doğurmaktadır, böylece cari giderler artmakta, etkinlik azalmaktadır (Kavasoğlu 2011, s.120).

Türkmen (2005), Gençlik ve Spor Müdürlüğü Merkez Örgütünde Zaman yönetimi başlıklı tez çalışmasında, birden fazla üstten emir alan yöneticilerin zaman kaybının çok olduğu, tek üstten emir alan yöneticilerin iki ayrı üstten emir alan yöneticilere göre zamanı daha iyi kullandıkları sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç merkezi olarak örgütlenen teşkilatlarda bürokratik hantallıktan dolayı her zaman sorun olagelmıştır. Hizmet yerinde yönetim sayesinde burada görev yapan yetkililer kendi inisiyatiflerini de kullanabildikleri için kendi yetenek ve gayretlerini göstererek daha etkin ve verimli çalıştıkları söylenebilir. Bu durum aynı zamanda merkezi yönetimin sakıncalarını ortadan kaldıran yardımcı bir durumdur. Akyar (2008), "Kamu Hizmetlerinin Desantralizasyonu Sürecinde Türkiye'de Belediye Hizmetleri ve Gelirleri" konulu araştırmasında, hizmetlerin bireylerin ihtiyaçlarına ve isteklerine göre özel olarak düzenlenmesi gerektiği ve bu denli çeşitlilik oluşturan hizmetlerin sunumunda yerel yönetimler daha fazla katılımcı rol üstlendiklerini tespit etmiştir. Reform ihtiyacının tüm kamu yönetimi alanında uygulanmaya çalışıldığı bir dönemde merkezi spor yönetiminin, insanların yerel düzeydeki ihtiyaçlarına uygun sportif altyapıya cevap veremediği, toplam iş yükü nedeniyle bürokratik gecikmeler sergilediği, etkili spor politikalarının ancak yerelden gelecek enformasyonla sağlanabileceği hem Belediye Başkanları hem de İl ve İlçe Spor Müdürlerinin katıldığı ortak konulardır.

Türk spor yönetiminde desantralizasyon sağlanarak yerel yönetimler, merkez teşkilatının gerçekleştiremediği görevleri yerine getirir görüşüne; Yerel yöneticilerin %74,9'unun, spor yöneticilerinin ise %70,8'inin katıldıkları görülmüştür. Yerel yöneticilerin % 88,1'i, spor yöneticilerinin ise %82,9' u yerel düzeyde spor ile ilgili politikaları oluşturma ve spor yönetiminde karar alma süreci yerel yönetimlerce daha çabuk alındığını belirtmişlerdir. Yerelleşme boyutuyla, yerel halkın spor ile ilgili karar alma sürecine katılması sağlanarak demokratikleşme gerçekleştirilir görüşüne; Yerel yöneticilerin büyük çoğunluğu (%85,5) katıldıkları, spor yöneticilerinin ise bu görüşe %90,8'inin katıldıkları görülmüştür. Hem yerel yöneticilerin hem de spor yöneticilerinin, spor yönetiminde sağlanacak yerelleşme ile aynı zamanda demokratikleşmenin

sağlanabileceği görüşüne en yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir. Yerel yöneticilerin %82,5'i, spor yöneticilerinin ise %85,9'unun, spor yönetiminin desantralizasyonu ile spor etkinliklerinin, spor ihtiyaçlarına ve yerel koşullara uygun olarak halkın katkıları ile daha az maliyetle yürütülebileceğine katıldıkları, aynı görüşe her iki yönetici grubunun toplam %7,2'sinin katılmadıkları görülmüştür. Bu durum 1999 yılı Spor Şurasında görüşülen "Sporda Özerklik ve Spor Teşkilatının Yeniden Yapılandırılması Ön Hazırlık Komisyon Raporu" nda belirtilen, yönetsel anlamda mevcut durumun saptanmasındaki maddelerden de anlaşılmaktadır (Spor Şurası 1999, s.323-337);

1. Merkezdeki idari yapı ve yönetim hantal olup, merkezî teşkilat mevcut yapısıyla gelişen toplumumuza dar gelmekte ve ihtiyaçlara cevap vermekte yetersiz kalmaktadır.
2. Mevcut teşkilat, ticaretleşen anlayış çerçevesinde yeni bir yapılanmayı gerektirmektedir.
3. Mevcut teşkilat devletin hantal mali bürokrasisi içinde yavaşlamakta, sporun yarattığı ve yaratabileceği mali kaynakları kullanamamaktadır.
4. Merkezdten bölgelerle ilgili yapılan planlama yetersiz olmaktadır. Yönetim siyasi otoritenin olumsuz etkisindedir.
5. Türkiye'deki spor teşkilatının tepeden aşağıya merkezîyetçi bir yönetim şekli olduğu, bunun da tabanın (kulüplerin) ihtiyaçlarına cevap vermekte yetersiz kaldığı anlaşılmaktadır.
6. Merkezî yönetimin Ankara'dan verdiği talimatlar taşra yönetiminin tercihi ile gelişmekte ve yönetsel karmaşıklığa neden olmaktadır.
7. İdari yapı içinde ilçe müdürlüğü gibi görevlerin yetki ve sorumlulukları belirlenmediğinden, söz konusu kadrolar sadece kişilere avantajlı kadro verme amacıyla kullanılmaktadır.
8. İllerde Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri değişik sporların yapılmasında öncülük etmelerine rağmen sporun yaygınlaştırılıp kulüplere devredilmesini başaramamıştır. Kamu kaynakları bazı kulüpler lehine kullanılarak spor kulüpleri arasında haksız rekabet yaratılmıştır.
9. Gençlik ve Spor taşra teşkilatı siyasal etkiler nedeniyle verimli çalışmamaktadır.

2008 yılı "Spor Şurası Spor Teşkilatının Yeniden Yapılanması Üst Komisyon Raporu" nda ise, spor örgütlenmesi ve yönetimine ilişkin şu hususlar dile getirilmiştir (Spor Şurası 2008, s.192);

1. Türk toplumunun hareketsiz yaşama sürüklenmiş olması nedeni ile Türk spor politikasında hareketli yaşamın temel hedef olarak belirlenmesi.
2. Devletin spor politikasında, bölgesel yetenekleri öne çıkaran uygulamalar yapılmalı ve o bölgelere bu doğrultuda yatırımlar yönlendirilmelidir.
3. Belediyelerde spor hizmetleri dairesi / şubesi oluşturulmalı ve "spor hizmetleri" sınıfından istihdamlarının gerçekleştirilmesi için yasal düzenleme yapılmalıdır.

VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planında (DPT, 2000), yeni bir bin yıla girerken Avrupa Birliği'ne aday olan Türkiye'nin, 2001-2005 yıllarında sporda ileri gitmiş ülkeler

seviyesinde spor politikalarını belirlemesi ve bu politikalara ilişkin uygulamalarını ortaya koymasının kaçınılmaz olduğu vurgulanmıştır. Planda, geniş kitlelerin spor yapmasını ve gönüllü insan gücünün spor yönetimine katılmasını başaramayan ülkemiz için, VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı çalışmaları, yeni bir yapılanma için önemli bir fırsatı yeniden yaratmıştır denilmektedir.

Bu bağlamda, VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı çerçevesinde oluşturulan Beden Eğitimi Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu Raporunda (VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları ÖİK Raporu 2000, s.10-11); Türkiye sporda, öncelikle, idari, mali ve hukuki yönden demokratik ve özerk yönetim yapısına gerek duymaktadır. Bu yapının, kamu yönetimi, spor dalı federasyonları ve sivil toplum örgütleri işbirliğinde kurulması, doğal olarak demokratik gelişmeleri hızlandıracak ve istenen hedeflere varılmasını kolaylaştıracaktır. Gençlik ve spor hizmetleri devletin asli ve sürekli görevleri arasında yer aldığı ve hiçbir keyfiyete bırakılmayacak kadar önemli olduğu için bu bağlamda idari teşkilatın modern yönetim yaklaşımları ve demokratik gelişmelere paralel olarak kendi görev ve yetkilerini yeniden düzenlemesi, spor yönetiminde mahalli idarelere ve örgütlere de temsil, oy ve söz hakkı vermesi, yerel düzeyde vatandaşların yönetime katılmalarını sağlaması gerekmektedir (Ekenci ve ark., 2009).

Yerel yönetimler demokrasi ile ilişkilendirilirken ya da bir ülkedeki demokrasinin ne ölçüde işlediğine karar verilirken genellikle yerel yönetimler esas alınır. Başka bir deyişle, bir ülkenin demokratikleşmesinin gerçekleşmesinde yerel yönetimler demokrasinin temel taşları olarak görülür (Uçar, 2004). Gerek yerel yöneticiler ve gerekse il ve ilçe spor yöneticileri, Türk spor yönetiminde merkezi idarenin yetkilerinin yerleştirilmesi konusunda fikir birliği içerisinde olduklarıdır. Küreselleşme olgusu, ulus devletin yetki ve egemenlik alanını değiştirerek yeniden belirlenmesini zorlamaktadır. Bu olguya paralel olarak, merkezi yönetimler ile yerel yönetimler arasında yetki ve kaynak paylaşımının yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Türkiye'de Cumhuriyetin ilk yıllarında görev (hizmet) bölüşümü yapılmasına rağmen, etkin bir kaynak bölüşümü yapılamadığı için merkezi yönetim yerel yönetimlere verdiği görevleri süreç içerisinde geri almıştır (Akyar 2008, s.12). Halka en yakın kurumlar olarak günümüz modern devletlerinde önemli işlevleri olan yerel yönetimler, birçok hizmetin halka sunulmasında çabukluğu ve kolaylığı sağlamaktadırlar. Bunun yanında sadece kamu hizmetlerinin sunulması konusunda değil demokratikleşme konusunda da yerel yönetimlerin önemi yadsınmaz (Alodalı ve ark. 2007, s.2-10).

Dünyada spor, ulus ve uluslararası alandaki çok yönlü etkinliğini sürdürmektedir. Bu nedenle bütün toplumlar spor alanında başarılı olabilmek için büyük çaba sarf etmektedirler. Spor alanında başarı, büyük ölçüde spor politikalarının tespiti ve bu politikaların uygulanması, spor hizmet ve faaliyetlerinin yönetimini yüklenen spor yöneticilerine, spor alanında görev yapmakta olan kurumlara ve bu kurumların birbirleriyle koordineli bir biçimde çalışmalarında gösterecekleri performansa bağlı olduğu açıktır (Devecioğlu ve Çoban 2002). Bir ülkeyi yöneten, bir ülkenin fikirlerinin ve kanaatlerinin oluşmasında en etkin gücün başında medya gelmektedir. Medyanın en çok beslendiği alan ise dünyanın en büyük iletişim dili olan "spor" dur. Günümüz dünyasında sporun bugün ulaştığı nokta, toplumsal, kültürel, ekonomik ve politik bağlamları ile toplumsal bir kurum haline geldiğini, kitlelerin ilgisini çekmekle kalmayıp onları peşinden sürüklediğini göstermektedir (Kuyucu 2008, s.73). Sporun tanımında belirtildiği ve Olimpiyatlar ile de amaç edinildiği üzere spor; dinlenmek ve eğlenmek olduğu kadar aynı zamanda toplumla özdeşleşmek yani sosyal açıdan kaynaşmak amacı da taşıyan belirli ölçüde güç ve beceri gerektiren fiziksel aktiviteler bütünü olması sebebiyle korunması gereken en temel haklardan biri niteliğindedir (Erkiner 2009). Günümüzde spor, uluslararası örgütlerin ortaya koyduğu evrensel değerler ile ele alınmak kaydıyla her kesimin faydalandığı önemli bir araç haline gelmiştir (Sunay 2010, s.1).

Avrupa Konseyi tarafından Avrupa Yerel Yönetimler Konferansı'nda Mart 1992'de kabul edilen Avrupa Kentsel şartında da, yerel halk katılımına ilişkin olarak birtakım ilkeler oluşturulmuştur. Bu ilkelerde, yerel siyasal yaşama hemşehri katılımı anlatılırken, temsilcileri serbestçe ve demokratik biçimde seçme hakkının korunmasına yer verilmiş ve bu katılımın, yerel, siyasal ve idari yapının her kademesinde etkinleştirilmesi vurgulandığı gibi, beldenin geleceği ile ilgili bütün büyük projeler konusunda hemşehrilere danışılması ve yerel yönetimlere gençlerin katılımının sağlanması gerektiği belirtilmiştir (Uçar, 2004).

Türk spor yönetiminde politika alt boyutunda desantralizasyona ilişkin yönetici görüşleri incelendiğinde: Türk spor yönetiminin desantralizasyonu ile yerel yöneticilerin, halk tarafından daha çok ilgi gören hizmetlere yönelmesi ile sporun genel amaçlarından ve ilkelerinden uzaklaşılmasına neden olur görüşüne yerel yöneticilerin sadece %5.8'inin katıldığı, bu görüşe yerel yöneticilerin %80.6'sının, spor yöneticilerinin ise %69.0'unun katılmadıkları görülmüştür. Yerel yöneticilerin, Türk spor yönetiminin desantralizasyonu ile yerel spor yöneticilerinin halk tarafından daha çok ilgi gören hizmetlere yönelmesi, sporun genel amaçlarından ve ilkelerinden uzaklaşılmasına neden olur görüşüne yüksek oranda katılmayısları siyasi kimliğe sahip olmalarının etken olduğu söylenebilir. Yerel

yöneticilerin %78,0'i ile spor yöneticilerinin %86,9'u desantralizasyon ile birlikte merkezi idarenin güç ve otoritesinin azalacağına katılmadıkları, Türk Spor Yönetiminin desantralizasyonu ile birlikte halk arasındaki nüfuzlu kişiler kendi çıkarları yönünde spor yönetimini etkileyerek spor hizmetlerinde tarafsızlığı sağlamayı zorlaştırır görüşüne: Yerel yöneticilerin %73,2'sinin katılmadıkları, %14,8'inin katıldıkları, aynı görüşe spor yöneticilerinin ise %76,2'sinin katılmadığı, sadece %17,9'unun katıldığı görülmüştür. Yöneticilerin bu görüşleri, yönetimde hizmet, verimlilik ve etkenlik ilkesi gereği hizmetin insanlara en yakın yerden sunulması ilkesi ile örtüşmektedir. Türk spor politikaları, belirlendiği ilke ve hedefler doğrultusunda gerçekleşmemektedir. Çünkü devlet, kendi belirlediği hedefleri gerçekleştirmede en büyük engeli yine merkezi yapısıyla kendisi teşkil etmektedir (Yetim 2005, s.240). Kamu idarelerinde desantralizasyon ile birlikte, adalet, eşitlik, performans yönetimi ve hesap verebilirlik konularında verimlilik ve sosyal diyaloglar artarak, yönetimde keyfiligi önlemek için hiyerarşik kontrolün sağlanmasına yardımcı olmaktadır (Demmke ve ark., 2006, s.6-83).

Eskicioğlu (2003), Gençlik ve Spor İl Müdürlerinin Verimliliğini Etkileyen Faktörlerin Analizi konulu araştırmasında, spor yöneticilerinin, bireysel farklılıklar, yasaların elverdiği ölçüde demokratik yönetim, yetki ve sorumluluklarının artırılmasının yönetici verimliliğini arttıracığı görüşünde olduklarını saptamıştır. Küreselleşen dünyada Türkiye'de de benzer gelişmeler ortaya çıkmakta, bir yandan kamu yönetimi anlayışı değişmekte ve merkezi yönetimler, mahalli düzeydeki hizmetlerin sağlanmasında yerel yönetimlere yönelirken, diğer yandan 1990'lı yılların ortalarına kadar kentsel hizmetlerin sağlanması görevleri dahi yeterince karşılayamayan belediyeler, özellikle de Büyükşehir Belediyeleri, sosyal politikalar alanında da önemli fonksiyonlar üstlenmektedir. Üstelik 2002 yılı sonrasında ekonomik ve siyasal istikrarın sağlanması mevcut hükümetin mahalli düzeydeki hizmetlerin sağlanmasında yerel yönetimleri merkezi yönetimlere göre daha etkin yönetim birimleri olarak görmesi, bu süreci hızlandırıcı bir etki yapmaktadır. Kısacası, Türkiye'de belediyeler mahalli düzeyde çok geniş sosyal politika hizmeti sunan kurumlar haline gelmişlerdir (Ersöz 2009, s.80).

Araştırmada planlama boyutu açısından: Türk Spor Yönetiminde desantralizasyon ile birlikte, yerel düzeyde bulunan spor araç-gereçleri, personel, bina ve diğer kaynaklar daha etkili ve verimli kullanılır görüşüne: Yerel yöneticilerin %80,6' sı, spor yöneticilerinin ise %74,2' si, spor yönetimi hizmetlerinde görevlendirilecek yönetici, spor uzmanı, sözleşmeli vb. diğer spor iş görenlerinin istihdam edilmesi yerel yönetimlerce planlanıp yürütülmelidir görüşüne: Yerel yöneticilerin %73,2'si, spor yöneticilerinin %

71.9 u. spor dallarının geliştirilmesi ve içeriklerinin belirlenmesi işlemlerinin yerel yönetimlerce yürütülmelidir görüşüne: Yerel yöneticilerin %77.1'i, spor yöneticilerinin ise %68.4'ü katıldıkları görülmüştür. Günümüz kamu yönetiminin en büyük sorunlarından birisi kaynakların rasyonel kullanılmamasıdır. Sporda geleceği kazanmanın yolu yalnızca kazanılan maçlar değildir. İçinde bulunulan spor tesisleri, spor yöneticileri, politikacılar, insanlar ve kültür faktörü gelecekteki performansı belirler (Taşkiran 2009, s.77).

Kamu yönetiminin dünyadaki değişme ve gelişmelere paralel olarak yeniden yapılandırılması ihtiyacı, her geçen gün artarak devam etmekte, bu nedenle, kamu hizmetleriyle ilgili Devlet görevlerinin yeniden değerlendirilmesi ve vatandaşın kamu idarelerinden kaynaklanan şikâyetlerini en aza indirerek bireyi ön plana alan bir yönetim anlayışının hizmet alanlarına yerleştirilmesi önem arz etmektedir (www.basbakanlik.gov.tr/Forms/pDetayDrafOfALaw.aspx).

Kamu hizmetlerinin vatandaşlara en etkin, kaliteli, hızlı bir şekilde sunulmasından hem merkezi yönetim hem de yerel yönetimler sorumludurlar. Ancak merkezi yönetimlerin var olan yapılarıyla kamu hizmetlerini etkin bir şekilde sunamayacağı bu nedenle bazı yetkilerinin yerel yönetimlere devredilmesi gerektiği son yıllarda yoğun bir şekilde tartışılmaktadır (Sezer 2008, s.92). Bedenen ve ruhen sağlıklı bir toplum yetiştirilmesinin temel unsuru olan sporun, toplumumuzun tüm kesimlerine düzenli spor yapma alışkanlığı kazandırmak suretiyle yaygınlaştırılması, sporun ve spor altyapısının bütün dallar itibarıyla ülke genelinde dengeli dağılımı, sporcu ve spor elemanlarının eğitim ve istihdam sorunlarının giderilmesi, tesis sayılarının artırılması ve rasyonel kullanılması sağlanacaktır (DPT 2000, s.92). Kaynakların ve yetki dağıtımının yerelleştirilmesi, demokratikleşmenin bir gereği olarak düşünülmektedir. Deneyimler kaynak ve yetki dağıtımını yani idari desantralizasyon yapıldığında, ekonomik ve sosyal kazançların yüksek olduğunu göstermektedir. Desantralizasyonda yerel ihtiyaçların daha iyi karşılanacağı, yerinden demokrasi, toplum katılımı, azgelişmişliğe çözüm, hizmette etkinlik ve verimlilik, devletin küçültülmesi gibi hedefler beklenmektedir (Özmüş 2005, s.8).

Yerinden yönetim ilkesi, halkın mahalli müşterek ihtiyaçlarının halk tarafından yerel yöneticiler tarafından ağırlıklı olarak yerel kaynaklarla karşılanmasıdır. Hizmet üretiminde etkinliğin sağlanması ve rasyonel kaynak kullanımı amacıyla, mahalli hizmetlerin yerinden karşılanması esası Türkiye'de birinci beş yıllık kalkınma planından başlayarak altıncı beş yıllık kalkınma planında dâhil tüm planlı kalkınma dönemlerinde benimsenmiş ve bu esasa ilişkin bütün öneri ve paketler hükümet programlarında yer almıştır (Özfatura, 2005).

Kavraal'ın (2010), Desantralizasyon Kavramı ve AB'de Yerelleşme (Subsidiarite) İlkesinin Gelişimi adlı tez çalışmasında, demokrasi ve yerinden yönetim ilkelerine dayalı bir Avrupa'nın kurulup geliştirilmesi, özerk yerel yönetim düşüncesinin güçlendirilmesini ve yaygınlaştırılmasını zorunlu kıldığını, AB başlangıçta ekonomik bir yapı olduğundan dolayı genelde kamu yönetimi ve özelde yerel yönetim konularında düzenlemeye gitmemiş olduğunu ancak zamanla yetki alanları genişleyen AB kurumları giderek daha çok yerel yönetimleri etkilemiş olduğunu belirterek, bir yandan AB kararlarının yerel düzeyde önemli etkileri olması, diğer yandan bu kararların büyük kısmının yürütücüsünün ulusal merkezi ve yerel yönetimler olması nedeniyle genel bir düzenlemeye gidilmesi ihtiyacından dolayı 1992 yılında Maastricht Antlaşması'nın imzalanmasından sonra, Topluluk bünyesinde yerel ve bölgesel yönetimlere verilen önemin arttığını ifade etmiştir.

Türk spor yönetiminde desantralizasyonun finansman boyutu açısından yönetici görüşleri incelendiğinde; Sportif kompleksler için arsa temini, tesis yapımı, tesis ve binaların onarımı yerel yönetimlerce sağlanmalıdır görüşüne; Yerel yöneticilerin %77,7'sinin, spor yöneticilerinin ise %76,3'ünün katıldıkları, bu görüşe katılmayan tüm yöneticilerin toplam oranının %17,5 olduğu görülmüştür. Sportif hizmetlerine ilişkin mal ve hizmet alımı, bakım ve onarımı için finansman yerel yönetimlerce sağlanmalıdır görüşüne; Yerel yöneticilerin %74,8'inin, spor yöneticilerinin ise %72,3'ünün katıldığı yine spor hizmetine yönelik kurumların elektrik, su, haberleşme, ısınma vb. giderleri yerel yönetimlerce sağlanmalıdır görüşüne; Yerel yöneticilerin %77,1 spor yöneticilerinin %76,7 oranı ile katıldıkları görülmüştür. Gerçekten spor yönetiminin hizmet alanı oldukça geniştir. Bu geniş alanda yerel nitelikteki kamu hizmetlerinin merkezden yürütülmesi, maliyeti oldukça artırmaktadır (Hazman 2001, s.74). Avrupa'nın hemen her ülkesinde spor yerel yönetimler eliyle yürütülmektedir. Bu yönetimler aynı zamanda finansman belirleme ve harcama yetkisini de elinde bulundurmaktadırlar Alman spor kulüplerinin münferit gelir durumlarının analizi yapıldığında, yerel yönetimlerin ön planda olduğu görülmektedir (Bakır 2011.s.192).

2000 yılında yayınlanan İstanbul ve Anadolu Yakası Spor Dosyası Problemler ve Çözüm Önerileri Raporunda (İstanbul 2000): Sportif faaliyetlerle ilgili olarak Spordan Sorumlu Devlet Bakanlığı ve Başbakanlığa bağlı olan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bulunan Türkiye'de, spor alanında bir takım olumsuzlukların yaşandığı, gerek bakanlık ve gerekse genel müdürlükte yaşanan hızlı kadro değişimleri ve plansız çalışma neticesinde ülke çapında atıl durumda olan 420 dolayında tesisin bulunduğu saptanmıştır. Bu saptama geniş coğrafi alana sahip ülkemizde, merkezi olarak örgütlenen spor yönetiminin yerel

düzeyde kaynakları etkin ve verimli kullanamadığını göstermektedir. Türk spor yönetiminin finansman boyutunda sağlanacak desantralizasyonla, yerel yönetimlerin spor yönetiminde mali özerkliğe kavuşturulması gerekir. Yerel yönetimlerin spor tesisi yapmak için kamu arazilerinden yararlanması kolaylaştırılmalı ve öncelikle yöre halkının ilgi, istek ve beklentilerine uygun "yaygın ve herkes için spor" ihtiyacını karşılamak için çok amaçlı tesislerin yapılması ve spor programlarının üretilmesi sağlanmalı, spor yapmaya elverişli atıl durumda bulunan kamu yapı ve binalarının (tren istasyonu, depo, okul vb.) yerel yönetimler tarafından spor ortamı olarak düzenlenmesi ve yöre halkının hizmetine sunulması için ilgili mevzuat uygun duruma getirilmelidir (Zengin ve Öztaş 2008, s.70).

Çağdaş ve demokratik yönetimlerin temel hedefleri, vatandaşların ekonomik ve sosyal refahını yükseltmek, fırsat eşitliğini sağlayarak kamusal hizmetleri en iyi şekilde karşılamaktır. Sözü edilen kamusal politika amaçlarına ulaşmak için "düzenleme" ya da diğer adıyla "regülasyon", önemli araçlardan biri olarak görülmektedir (OECD, 2002). Adem-i merkeziyetçi yönetim sistemleri bunu sağlayacak dinamiklere sahiptir. Çünkü adem-i merkeziyetçi yönetim sistemi belirli bir oranda mali özerkliğe sahip yerel yönetimlerden oluşmaktadır. Bu yönetimlerin vergi toplama ve toplanan bu vergileri belirli hizmetler için harcama yetkileri olup bu tür sistemlerde halk zevk ve tercihlerine göre yerel bölgeler arasında hareket etme özgürlüğüne sahiptir (Tiebout 1956, s.416). 2012 Yılı Hükümet Programının Gençlik Hizmetlerinin ve Spor Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi başlığında şu görüşlere yer verilmiştir (Hükümet Programı 2012 Yılı, s.242-243);

1-Gençliğe yönelik hizmetlerin, gençlerin toplumsal hayata aktif katılımlarını ve sağlıklı bireyler olarak yetişmelerini sağlayacak, özgüven ve toplumsal aidiyet duygularını güçlendirecek şekilde sunulması ve çeşitlendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla politika ve hizmetlerin geliştirilmesi, yürütülmesi ve ilgili kurumlar arası eşgüdümün artırılması ihtiyacı devam etmektedir.

2-Gençlere yönelik politika oluşturma ve uygulama süreçlerinde gençlerin taleplerini ve katılımını dikkate alan ve gençlik STK'lar ile ortak çalışmalarını ön plana çıkaran bir yaklaşımın geliştirilmesi önem taşımaktadır. Gençlik ve Spor Bakanlığının kurulmasıyla gençlere yönelik sunulan hizmetlerin kapsam, kalite ve yararlanıcı sayısı bakımından geliştirilmesi hedeflenmektedir.

3-Ülkemizde spor politikalarının hazırlık, uygulama ve takip süreçlerinin iyileştirilmesi, spor alanında hem fiziki hem de insan gücü altyapısının güçlendirilmesi, uluslararası müsabakalarda başarılı olacak daha fazla sayıda sporcu yetiştirilmesi ve sporun bir yaşam tarzı olarak halka benimsenmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Spor tesislerinin bölgeler ve

branşlar bazındaki dağılımında dengesizlikler bulunmakta, tesislerin rasyonel ve ortaklaşa kullanımları sağlanamamaktadır.

4-Spor politikalarının eğitim, sağlık, turizm, tanıtım gibi pek çok alanı ilgilendirdiği dikkate alındığında ilgili kurum ve kuruluşların etkin katılımıyla spor alanında bir strateji belgesinin hazırlanması gerekmektedir.

5-Yine aynı programın 252 numaralı tedbirler kısmında: Spor tesislerinin envanteri çıkarılacak, yeni spor tesisleri yapılırken bölgesel ve branş bazındaki dengesizlikler dikkate alınacaktır.

Gerek bu araştırmada ortaya çıkan yöneticilerin görüşleri ve gerekse 2012 yılı hükümet programı, spor alanında bireylere daha iyi hizmet verilebilmesi için spor yönetiminin yerele yayılması ve yerel düzeyde tüm kurumların koordinasyonunda etkin bir işbirliği gerektiği ortaya çıkmaktadır. Girmeye çalıştığımız Avrupa Birliği, vatandaşlarına daha iyi hizmet verebilmek için halka en yakın yönetim birimi olan yerel yönetimlerin gelişmesine büyük önem vermekte ve yerel yönetimlerin işleyişi ile ilgili temel ilkeleri belirlemektedir. AB 2001 yılının Temmuz ayında kabul ettiği İyi Yönetişim Beyaz Kitabı'nda "İyi Yönetişimin" ölçütleri olarak bu ilkeleri altı maddede toplamaktadır. Bunlar: Şeffaflık, Hesap Verilebilirlik, Katılım, Çalışma Uyumu, Yerindelik ve Etkinliktir. Kamu idarelerinde bu ilkelerin etkin kılınması yönetsel etkinliklerine bağlıdır. Türk spor yönetiminde AB normlarında kalite ve standardını yakalamak için yönetsel yapı ve işlevinde değişiklik gerekecektir (Kaya 2005, s.3). Hizmetin daha rasyonel, daha hızlı ve daha verimli bir şekilde yürütülmesi, yerinden yönetim teşkilatının merkezden bağımsız bir kişiliğe ve mal varlığına sahip olması, buralara bağışların yapılabilmesini teşvik etmesini ve yapılan bu bağışların yapılacak olan hizmet için kullanılması, yerel kuruluşların başına yetenekli kişilerin getirilerek çalışmaların daha verimli hale gelmesi, merkezi yönetimin sebep olduğu bir takım sakıncaların ortadan kalkmasına yardımcı olabilecektir (Özcan 2005, s.15).

Sivrikaya'nın (2009), "Düzce Belediyesinin Spor Hizmetleri İçin Örnek Bir Yönetim Modeli" konulu doktora tezinde, Belediye hizmetlerinin politika, strateji, verimlilik ve etkililik açısından değerlendirilmesi yapılmalı, elde edilen veriler, periyodik olarak spor bilimi uzmanlarıyla değerlendirilerek belediye spor hizmetleri sistemi sürekli yenilenmeli, tek tip yönetim uygulamaları yerine yerel farklılıklara uyumlu, gelişmeye açık, esnek ama yönetim felsefesi ve ilkeleri bütün belediyelerce uygulanacak bir yönetim sistemi oluşturulması gerektiğini belirtmiştir. Dünyada ve ülkemizdeki gelişmeler ışığında Türk Spor Teşkilat yapısı da bir değişim ihtiyacı içine girmiştir. Dünya ülkelerinde olduğu

gibi ülkemizde, spor hizmetlerinin yürütülmesinde, Devletin yönlendirici ve özendirici, destekleyici ve denetleyici olması gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, spor hizmetlerini yerine getirmek gönüllülük esasına bağlı sivil toplum örgütleri, merkezi idareden bağımsız olarak oluşturulmuş spor federasyonlarına, özel ve yerel yönetimlere terk edilmelidir. Dünyada spor örgütlenmesi ve spor hizmetleri çok çeşitlilik göstermelerine karşılık, genelde ortak yanları bulunmaktadır. Örneğin, hemen hemen bütün ülkelerde devlet denetleyici, destekleyici ve özendirici bir rol üstlenmektedir. Spor yatırımları ve hizmetlerin yürütülmesi ağırlıklı olarak özel ve tüzel kuruluşlara ve gönüllü kuruluşlara bırakılmalıdır (Kayalarlı 2007, s.12).

Toplum, kamu yönetiminin üstlendiği hizmetleri, kaynakları etkin ve verimli kullanarak, zamanında ve gereken en kısa süre içinde, bir başka deyişle hızlı bir biçimde üretmesini beklemektedir. Bu nedenle kamu yönetimi açısından çağdaş yönetim ilke, esas ve uygulamalarının daha fazla önem taşıdığı, kamu yönetiminin etkinliğe verimliliğe ve vatandaşın ihtiyaçlarını tatmine yönelik yönetsel uygulamalara başvurmak ve bu uygulamaları geliştirmek durumunda olduğu değerlendirilmektedir (8.BYKP ÖİK Raporu 2000, s.83). Sporda ileri gitmiş birçok ülkede, devlet spor ortamını hazırlama görevinin alt yapı çalışmalarını üstlenmektedir. Sporu yönetmek yerine, sporu sevk ve idare eden kuruluşlara uygun ortamlar hazırlayarak destek rolü bulunmaktadır. Ülkemizde ise durum bu yapılanmadan farklı olup birçok konuda görülen devletçilik ve buna bağlı olarak ortaya çıkan aşırı merkeziyetçilik Türk sporun idari teşkilatlanmasında da kendini göstermektedir (Kavasoğlu 2011, s.123).

İnci (2011), "Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye`de Yerel Yönetimlerin Spora Katkıları ve Spor Politikalarının Karşılaştırılması" konulu Yüksek lisans tezinde, sporla ilgili devletin sağladığı desteğin yanında yerel yönetimlerin görevleri arasında olması ve zorunlu hale getirilmesinin önemli bir adım olabileceğini, yerel yönetimlerin amatör sporculara destek olması ve sporcu yetiştirmesinin, ulusal başarıları arttırabileceğini, İsveç modelindeki gibi spor komiteleri kurulup hitap ettiği kitle çoğaltılıp ücretsiz spor hizmetinin verilebileceğini, Aktif İngiltere projesi gibi bir projenin ulusal bazda hayata geçirilip yürütülmesi için belediyelerin görevlendirilerek o şehirle birlikte bir spor dalının akla gelmesi ile şehrin marka olmasının sağlanabileceğini önermiştir. Kurşunlu (2004), "Avrupa Birliği Müktesebatının Uygulanması Çerçevesinde İdari Kapasite" konulu uzmanlık tezinde, herhangi bir aday ülkenin uyumlu ve sorunsuz bir biçimde AB entegrasyonun bir parçası olabilmesi için aday ülkenin idari yapısını uyumlaştırması gerektiğinin belirtildiği, bu amaçla Madrid Zirvesinin genişleme sürecinde özel bir yere

sahip olduğunu belirtmiştir. Madrid Zirvesinde alınan bu karar çerçevesinde, Kopenhag Kriterlerinin genişletilmesi ve yeniden tanımlanmasının ötesine geçilmiş, yeni bir üyelik kriteri belirlenmiş. Madrid Zirvesinde alınan karar çerçevesinde, aday ülkeler sadece AB müktesebatını iç hukuklarına aktarmakla değil, aynı zamanda uygun idari ve hukuki yapıları oluşturmakla da yükümlüdür sonucuna ulaşmıştır.

Karakış (2009), "Küreselleşen Dünya Yönetiminde Yerel Yönetimler Bağlamında Sosyal Politika" başlıklı tez çalışmasında, Türkiye`de yerelleşme sürecinin AB ile bütünleşme sürecinde, AB`nin de etkisi ve yönlendiriciliği altında olduğunu, yerelleşmenin bu anlamda küresel bir aktör olan AB tarafından desteklenerek, birlik üyesi ülkelerde uygulanması için politikaların geliştirildiği yargısına ulaşmıştır. Desantralizasyon, demokratikleşmeyi, şeffaflığı, etkinliği ve hesap verebilirliği halk adına daha da etkin kılacaktır. Bu alandaki en büyük adım AB`nin yerel yönetimler politikasının gelişmesinde ve şekillenmesinde önemli bir yere sahip olan Avrupa Yerel Özerklik Şartının kabul edilmesidir. Şartla birlikte Avrupa Konseyine üye olan Avrupa Birliği üye ve aday ülkeleri sözleşme ile belirlenen hedeflere ulaşmak için düzenlemeler yapmak zorunda kalmışlardır. AB bu süreci kolaylaştırıcı ve yönlendirici politikalar izlemiştir. Bu süreçte desantralizasyon ve yerindelik (Subsidiarite) ilkesi AB`de merkezi yönetimin yetki ve görevlerinin yerel yönetimlerce paylaşılmasında önemli rol oynamıştır (Demirkaya 2010, s423-425).

AB` uyum sürecinde yapılan idari reformlar her alanda olduğu sporun idari teşkilatlanmasında da kendini göstermiştir. Süreç içerisinde; Türkiye Futbol Federasyonu yönetiminde başlayan özerk yönetim anlayışının etkisi ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü de kendi iç örgütlenmesinde yeni bir yapılanmaya giderek, 2004 yılında yürürlüğe giren Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Özerk Federasyonları Çerçeve Statü ile artık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü`ne bağlı olarak etkinliklerini yürüten spor federasyonlarına da, gerekli koşulları yerine getirmesi durumunda, spordan sorumlu Devlet Bakanının önerisi ve Başbakanın onayı ile idari ve mali özerklik verilmeye başlanmış. spor yönetiminde özerkleşmenin önemi ve gerekliliğine vurgu yapılmıştır (Özelçi, 2007).

Kamu bürokrasisinin merkezîyetçi ve statükocu niteliğinden dolayı özellikle kamu yönetimi alanında sorunlarla karşı karşıya kalınmaktadır. Dolayısıyla, bu alanda ön plana çıkarılan radikal reform önerilerinde, kamu yönetiminin aşırı merkezileşmesi noktasından hareket edilmektedir. Çünkü Türkiye`de merkezden yönetilen, halkın katılımına ve denetimine tam anlamıyla kapalı bir sistem işlemektedir. Toplumun tüm sorunları için tek bir karar mekanizması vardır. Bu anlamda yurttaşın yönetsel sürece katılımı için öngörülen

model yönetim yaklaşımı olarak adlandırılmaktadır. Yönetişim, kamusal sorumluluk ve denetim anlayışına yeni bir boyut kazandırmaktadır. Bu sayede yurttaş, geleneksel yönetim yapısı, hiyerarşik karakteri, müdahaleci niteliği ve hantallaşmış bürokrasiyle hızlı değişim sürecindeki ekonomik, sosyal ve kültürel çevreye uyum sağlayamayan klasik yönetim anlayışından farklı olarak, yönetimi ve hizmet kalitesini sorgulayarak taleplerinin karşılanması sürecinde aktif rol oynayacak ve bu bağlamda, var olan kaliteye ilişkin sorunların çözümünde ve kalitenin artırılmasında etkili olacaktır (Çukurçayır ve Sipahi 2003, s.36).

Günümüzde artık birçok olay ulusal ölçeğin ötesinde cereyan etmekte ve özellikle Avrupa Birliği ve Dünya Bankası gibi uluslar üstü kurumlar, Türk ekonomisini ve yönetim sistemini değişime zorlamaktadırlar (Al 2008, s.319). Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde kesin ve kararlı olan hükümet, AB müktesebatına yönelik yürütmüş olduğu çalışmalarında özellikle kamu yönetiminde reformlara büyük önem vermiş, reform kapsamında birçok yasal düzenleme yapılmıştır. Kamu yönetiminin dünyadaki değişime ve gelişmelere paralel olarak yeniden yapılandırılması ihtiyacı, her geçen gün artarak devam etmektedir. Bu nedenle, kamu hizmetleriyle ilgili devlet görevlerinin yeniden değerlendirilmesi ve halkın idareden kaynaklanan şikâyetlerini en aza indirecek bir yönetim anlayışının yerleştirilmesi devlet yönetiminde adillik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk gibi yönetim ilkeleri çerçevesinde bir gerekliliktir. Zira yönetim, hükümet ve toplum arasındaki karşılıklı etkileşimi, karşılıklı taahhütleri ve vatandaşların karar alma sürecine katılmasına dayalı ilişkileri düzenleyen çağdaş yönetim sistemini ifade etmektedir (Abdioğlu 2007, s.100).

Cumhuriyet tarihi ile beraber devletin spora verdiği önemi, oluşturduğu kurumların varlığı ve çalışmaları ile ortaya koymuştur. Ancak spor yönetimine ilişkin kurumsallaşma çalışmalarının sürekli değişkenlik gösterdiği ancak bu değişkenliğin merkezi yönetimden öteye gitmediği görülmüştür. 20. Yüzyıl boyunca kamu yönetiminde merkezi ile taşra ve yerel yönetimler arasında işbölümüne bakıldığında, ülkemizin önemli oranda merkezileştiği görülmektedir. Mahallinde çözülebilecek pek çok sorun merkezden çözülmeye çalışılmakta, yerele ait kararlar verilmektedir (Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma 2003, s.87). Kuruluş yasası henüz yeni olan Gençlik ve Spor Bakanlığı, yasa ile yüklendiği görevler incelendiğinde, bakanlığın spor yönetiminde eşgüdüm ve koordinasyon sağlama, politika belirleme ve yol gösterme işlevini yüklendiği bu durumun geçmişte sıkı sıkıya merkezi olarak örgütlenen Türk spor yönetiminde desantralizasyonun da başlangıcı sayılabilir. Yıllarca Türk spor yönetimine hizmet vermiş olan GSGM,

Gençlik ve Spor Bakanlığının kuruluş ile Spor Genel Müdürlüğüne dönüştürülmüştür. Henüz yeni olan Spor Genel Müdürlüğü, kurumsal yapılandırma çalışmalarına devam etmektedir. Çünkü güncelliğini hiçbir zaman yitirmeyen spor olgusunun barındığı örgütlerin, gerek işlevsel gerekse yönetsel yapılarında sürekli değişim ve gelişim içerisinde olması zorunlu bir hal almıştır. Küreselleşme sürecinin getirmiş olduğu yerelleşme kapsamında Avrupa ülkelerinin önemli bir bölümü, devlet yetkilerinin bir kısmının yerel yönetim birimlerine aktarılmasına önem vermişler ve bu kapsamda gerekli yasal düzenlemeleri yapmışlardır (Demircan 2008, s.153).

Türkiye`de sporun örgüt şeması, Avrupa Birliği ülkelerindeki gibi değildir. Çünkü Avrupa Birliği`ndeki katılımcı demokratik yapı ile giderilmesi gereken farklılıklar taşımaktadır. Her şeyden önce, spor dalı federasyonları, Avrupa Birliği`ndeki federasyonlar gibi, spor kulüplerine ve ulusal spor örgütlerine dayanmamaktadır. Türkiye, Avrupa Birliğine uyum amacıyla çok önemli yasal düzenlemeler yapmış, ancak henüz beden eğitimi ve spor yönetimi konusundaki yapı değişikliği gerçekleşmemiştir. Türkiye`de spor kulüpleri ve spor dalı federasyonları, yönetimde katılımcı bir demokrasiye henüz varamamışlardır (Karahüseyinoğlu ve ark. 2005, s.77). Kişisel ve örgütsel değişim ihtiyacı yeni bin yılda gündemin ilk sıralarını almaya devam etmekte, bu sürecin kaçınılmazlığı her geçen gün daha da artmaktadır. Sürekli ve hızlı bir değişim yaşandığı günümüzde var olan tüm birey ve örgütleriyle Türkiye`nin de değişime ayak uydurması gereklidir. Spor örgütlerinde değişimlerin yaşanması kaçınılmazdır. Toplumda sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik vb. alanlarda meydana gelen değişimler spor örgütlerini de etkilemektedirler.

Değişen ve gelişen dünya düzeni ve bu düzen içinde varlığını sürdürmek zorunda olan spor örgütleri, her türlü yenilik ve gelişimlere açık olmalı ve bunlara ayak uydurmalıdır. Özellikle Avrupa Birliğine üyelik sürecinin yoğunluk kazandığı bu dönemde, Türk Spor Teşkilatının reorganizasyonu ve hükümet programında yer alması Türk sporunda önemli değişimler zincirlerinin uygulanmalarını başlatmıştır (Dolaşır 2005, s.14). Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizdeki spor yönetiminde yerel yönetimlerin halka sundukları hizmetlerde özerkleştirme, özel teşebbüsün teşviki ve gönüllü kuruluşlarla işbirliğinin önem teşkil ettiği düşünülmekte. gelişmiş ülkelerde olduğu gibi spor hizmetlerinin yürütülmesinde, devletin yönlendirici, özendirici, destekleyici ve denetleyici olması gerektiği üzerinde durulmaktadır. Spor hizmetlerini yerine getirmesinde, sivil toplum örgütleri, bağımsız spor federasyonları ve onları oluşturan spor kulüpleri, özel ve tüzel kişilere bırakılması hususu da aynı oranda önem kazanmaktadır (Kavasoğlu 2011,

s.125). Bir ülkenin gelişmişlik düzeyi ve demokratik performansı yükseldikçe, fonksiyonel ve coğrafi bakımdan desantralizasyona yönelme eğilimi de artmaktadır. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nda Avrupa Konseyine üye devletlerin paylaştığı demokratik ilkelerden biri olduğu kabul edilen yerellik ilkesi şöyle yer almıştır. "Kamu sorumlulukları, genellikle ve tercihen vatandaşa en yakın olan makamlar tarafından kullanılacaktır. Avrupa Birliği'nin kurucu unsuru olan 1992 yılında deklare edilen Maastricht Anlaşması'nda da vatandaşların kamu işlerinin sevk ve idaresine katılma hakkının ilkesine vurgu yapılmıştır (http://www.belgenet.com/arsiv/sozlesme/aas_122.html).

Spor hizmetleri gibi kamusal hizmet niteliği taşıyan eğitimin idari alanında yerelleşmeye ilişkin olarak yapılan araştırmada, yerel yöneticiler ile okul yöneticilerinin çoğunun eğitim yönetiminin yerelleşmesinin gecikmiş bir model olduğunu düşündüklerini, örnek ülkelerde yerel yöneticilerin sorunsuz olarak eğitimi yönettiklerini bu modelin ülkemizde de uygulanması için herhangi bir sorun olmadığını belirttiklerini, yapılan analiz sonucu birçok konuda merkezi yönetimden, yerel yönetimlere yetki verilmesinin olumlu sonuçlar doğuracağını, öğrenci hizmetlerinde, personel yönetiminde, genel hizmetlerin yönetiminde, bütçe kaynağının yönetiminde ve üretimin yönetiminde daha verimli olunacağını belirtmişlerdir (Taşçı, 2008). Geniş coğrafi spor alt yapısına ve sporda tarihsel bir geçmişe sahip ülkemizin Avrupa Birliğine üyelik sürecinin yoğunluk kazandığı bu dönemde Türk Spor Teşkilatının, idari reformlar kapsamında küresel kurumlarla rekabet edebilirliğini sağlamak için spora dönük yönetim politikalarının hükümet programında yer alması, federasyonların özerkleşme çabaları, spor hizmetlerine ilişkin yerel yönetimlerin daha fazla rol almalarına yönelik yasal düzenleme çalışmaları ve sponsorluk yasası Türk sporunda önemli değişimleri başlatmıştır.

Merkezi yönetimler yerine artık kamu yönetimleri, değişik toplumsal aktörlerle işbirliği içerisinde politikalar oluşturan, yerinden yönetime ağırlık veren, katılımcı ve hesap verebilen, esnek ve dinamik örgütsel yapılara sahip, şeffaf ve açıklığı ilke edinen, vatandaş istek ve beklentilerine duyarlı yapılara doğru kayma eğilimi göstermektedirler (Nohutçu ve ark 2008). Yerel yönetimlerin güçlenmesi AB gibi uluslararası kuruluşlar tarafından da desteklenmektedir. Avrupa'da, devletlerin farklı yönetim seviyeleri arasındaki iş bölümünde yaşanan değişiklikler, yeni düzenlemelere olanak sağlamış ve 1980 ve 1990'lar boyunca pek çok ülkede uygulanan desantralizasyon bölgesel ve özellikle de yerel yönetimleri güçlendirmiştir (Okçu 2009, s.23). Gençlik ve spor müdürlüğü yetkilerinin yerel yönetimlere (belediyeler, il özel idarelere) devredilmesi ve gençlik ve spor hizmetlerinin yerelde verilmesi gereken sosyal hizmetler olarak tanımlanması, talep

ve sorunlara yönelik gençlik ve spor hizmetleri verilebilmesi ve gençlerin karar alma mekanizmalarında yer alması desantralizasyonla mümkündür (Gençlik Sektöründe Yerelleşme ve Yeniden Yapılandırma Çalıştayı, 2006). AB' ne uyum programı kapsamında merkezi yönetimlerden yerel yönetimlere yetki devrine ilişkin düzenlemeler sürecinde, Türk spor teşkilatına yönelik olarak yapılan bu araştırmada, gerek yerel yöneticilerin gerekse spor yöneticilerinin ortaya koymuş oldukları görüşleri ile spor yönetiminde desantralizasyonun önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır. Spora dönük temelinde bireylerin istek ve ihtiyaçlarının göz önüne alındığı, bireyin en yakınından rasyonel bir şekilde hizmet sunulması bu araştırmada da olduğu üzere spor yönetiminde sağlanacak bir idari desantralizasyonla mümkün olabilecektir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuç

Bu araştırmada AB'ne üyelik sürecinde Türk spor yönetiminin desantralizasyonu konusunda yerel yönetimlerden sorumlu Belediye Başkanları ile İl ve İlçe Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlerinin görüşleri incelenmiştir.

Araştırmanın sonucunda, merkezi olarak örgütlü bulunan Türk spor yönetiminde desantralizasyon sağlanarak, spora dönük hizmetlerinin yerelleştirilmesi, yerel halkın spor ile ilgili istek ve beklentileri sağlanarak Türk sporunun adem-i merkeziyet prensibi çerçevesinde hizmet vermesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Spor hizmetinde etkinlik ve verimliliğin sağlanmasında yerelleşmenin önemi, Türk spor yönetiminin taşra teşkilatından sorumlu spor yöneticilerinin de görüşleri doğrultusunda çıkmıştır. Yerel yönetimlerden sorumlu yöneticilerin spor yönetimine yabancı olmadıkları, sağlanacak bir desantralizasyonla bu yönetimlere talip olabilecekleri görülmüştür.

Spor yönetiminin desantralize edilmesine yönelik yerelleşme, planlama, politika ve finansman alt boyutlarında yerel ve spor yöneticilerinin görüş birliği içerisinde oldukları görülmüştür. Türk spor yönetiminde desantralizasyona yönelik yönetici görüşleri arasında cinsiyete göre yapılan t testi sonucuna göre, yerelleşme, politika, planlama ve finansman alt boyutlarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Türk spor yönetiminde desantralizasyona yönelik yönetici görüşleri arasında eğitim durumu açısından, sadece politika, planlama ve finansman alt boyutlarında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). Bu farkın hangi eğitim grupları arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan test sonuçlarına göre, önlisans, lisans ve ilköğretim mezunu yöneticilerin, lise ve lisansüstü mezunu yöneticilere göre politika alt boyutunda Türk spor yönetiminde desantralizasyon görüşüne daha olumlu yaklaştıkları, planlama alt boyutunda ise ilköğretim, lise, önlisans ve lisans mezunu yöneticilerin lisansüstü eğitime sahip yöneticilere göre Türk spor yönetiminde desantralizasyona daha olumlu baktıkları görülmüştür. Finansman alt boyutunda ise lise, önlisans, lisans ve lisansüstü eğitim durumuna sahip yöneticilerin ilköğretim mezunu yöneticilere göre Türk spor yönetiminde desantralizasyona daha olumlu yaklaştıkları sonucuna varılmıştır.

Türk spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin olarak, yerelleşme, politika ve finansman boyutlarında yönetici görüşleri arasında kıdemlerine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0,05$). Kıdeme göre sadece planlama boyutunda yönetici görüşleri arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). 6-10 yıl arası kıdeme sahip

yöneticilerin diğer kıdem grubunda olan yöneticilere göre planlama boyutu ile spor yönetiminde desantralizasyona daha olumlu yaklaşımları görülmüştür.

6.2.Öneriler

Bu araştırmanın sonuçlarına dayanılarak aşağıdaki önerilerde bulunulabilir;

1-Bu araştırma kapsamında hazırlanan Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyon konulu veri toplama aracı, tüm Türkiye'yi kapsayacak şekilde uygulanabilir.

2-Araştırma verilerinden yola çıkılarak yeni ve daha kapsamlı bir veri toplama aracı geliştirilebilir.

3-Araştırma konusunda, yeni örgütlenen Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Spor Genel Müdürlüğü merkez teşkilatı personelinin görüşleri de alınabilir.

4-Spor yönetiminde desantralizasyona ilişkin yerel ve spor yöneticilerine ışık tutacak veriler vermesi açısından, araştırma halk arasında da yapılabilir.

5-Yerel yönetimler mevcut sportif hizmetlerinin yönetsel kalitesini geliştirerek, ilk etapta merkezi spor yönetiminin bazı yetkilerini kendilerine devredilmesinin önünü açabilirler.

6-Yerel yönetimlerin, bölgesindeki spor komplekslerinin tüm finansman giderlerini karşılayacak biçimde mali özerkliğe kavuşturmaları sağlanabilir.

7-Halkın spora dönük istek ve beklentilerinin, spor politikalarına yansıtılarak demokratik yaşama katkı sunulabilir.

8-AB ülkeleri spor teşkilatlarının idari yapılanmaları, benzer yerel koşullar taşıyan bölgelerde pilot teşkilat olarak uygulanabilir.

9-Spor Genel Müdürlüğü'nün mevcut teşkilat yapısı yeniden gözden geçirilerek, AB ülkeleri ile uyumlu hale getirilebilir.

10-Yerel düzeyde düzenlenecek çalıştaylarla yerel yönetimlerin spor yönetimine ilişkin hazır bulunuşluk düzeyleri incelenebilir.

11- Tüm Türkiye'de yerel yönetimlerin spor hizmetlerine ilişkin istatistikî verileri sistemli bir şekilde alınıp, Milli Spor Merkezi Veri Bankası oluşturulabilir.

KAYNAKÇA

Abdioğlu, H. (2007). Yönetişim İlkelerinin Uygulanmasında Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumu ve Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye Açısından Önemi. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl:6 Sayı:11.S:79-102.

ABGS. (2011). Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Özerklik Şartına İlişkin Bilgi Notu. http://www.abgs.gov.tr/files/haberler/2011/yerel_yonetimler_ozerklik_sarti.pdf, E:11.10.2011

Acar, İ., Kitapçı, İ. (2009). Bir Mali Yerelleşme Deneyimi Olarak İsveç. Maliye Dergisi, Sayı 157, Temmuz-Aralık, s.85-104, Ankara.

Akbelen, M.M. (2007). Sağlık Hizmetlerinde Özelleştirme ve Isparta İli Üzerinde Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Ana Bilim Dalı, Isparta.

Akcagündüz, E. (2010). Küresel Krizlerde Yönetişim Kavramının Önemi. İnönü Üniversitesi, Turgut Özal Uluslararası Ekonomi ve Siyaset Kongresi-1 Bildiriler Kitabı, S:321-336, Malatya.

Akyar, F.K. (2008). Kamu Hizmetlerinin Desantralizasyonu Sürecinde Türkiye`de Belediye Hizmetleri ve Gelirleri. Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Al, H. (2008). Yeni Kamu Yönetimi. Değişim Yayınları, İstanbul.

Alodalı, M.F.B., Özcan, L., Çelik, F., Usta, S. (2007). Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve Türkiye`de Belediyelerde Özerklik. Selçuk Üniversitesi, Karaman İ.İ.B.F. Dergisi Yerel Ekonomiler Özel Sayısı Mayıs 2007.

Arslan, N.T. (2010). Klasik - Neo Klasik Dönüşüm Süreci: "Yeni Kamu Yönetimi" C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt 11, Sayı 2, S: 21-38.

Bakır, M. (Ç:Cem Tınaz). (2011). Spor Yönetimi. Beta Basım A.Ş., İstanbul.

Balcı, A. (2005). Türkiye - AB İlişkileri Perspektifinden Kamu Yönetimi Sisteminin Yeniden Yapılandırılması. Amme İdaresi Dergisi, Cilt 38, Sayı 4, S:23-27, Ankara.

Balcıoğlu, İ. (2003). Sporun Sosyolojisi ve Psikolojisi. Bilge Yayıncılık Eğitim Hizmetleri, İstanbul.

Barlas, E., Karagöz, B. (2007). Subsidiarite İlkesi: Kavramsal Bir Çerçeve, Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, Sayı 1, S: 155-174.

Bayansaldüz, M. (2003). Türk Spor Yönetiminde Finansal Kaynak Sağlama Çabalarının Değerlendirilmesi. Milli Eğitim Dergisi, Sayı 160, s.51-59, Ankara.

Beden Terbiyesi Kanunu. (1938). 16.07.1938 Tarihli 3961 Sayılı Resmi Gazete. Ankara.

Bilir, P. (2005). Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Örgüt İklimi ve Çalışanların Katılımla İlgili Algılamaları. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana.

Bozkurt, Ö., Ergun, T., Sezen, S. (1998). Kamu Yönetimi Sözlüğü. TODAİE Yayınları, Ankara.

Canan, K. (2008). Avrupa Birliğine Uyum Sürecinde Türkiye'de Yerelleşme ve Bölgeselleşme Politikaları. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.

Çevik, H. (2004). Türkiye'de Kamu Yönetimi Sorunları, Seçkin Yayınları, Ankara.

Çoban, S.(2007). Türkiye'de Sağlık Hizmetlerinin Yerelleştirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Çolakoğlu, T. (2009). Spor Federasyonlarının Özerkleşmeleri ve Hukuksal Boyutunda Spor Hukuku Gereksinimleri, http://www.turkhukusitesi.com/makale_700.htm, (Erişim 21.11.2011).

Çukurçayır, M.A., Sipahi, E.B. (2003). Yönetişim Yaklaşımı ve Kamu Yönetiminde Kalite, Sayıştay Dergisi, Sayı:50-51, S:35-66, Ankara.

Dalay, İ. (2001). Yönetim ve Organizasyon İlkeleri Teoriler ve Stratejiler. Adapazarı.

Demir, H., Karakütük, M. (2003). Yerel Yönetimler ve Hizmette Yerellik: Subsidiarite İlkesi, Bilgi Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 2, S:65-67.

Demmke, C., Hammerschmid, G., Meyer, R. (2006). Decentralisation and Accountability As Focus Of Public Administration Modernisation. European Institute Of Public Administration, S:6-106, Maastricht-Vienna.

Demircan, E.S. (2008). Yeni Ekonomik Düzendeki Küreselleşme Yerelleşme Bağlamında Belediyelerde Yeni Mali Yönetim Anlayışı, Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi, Sayı: 30, S:135-159, Kayseri.

Demirkaya, Y. (2010). Avrupa Birliği'nin Yerel Kamu Şirketleri Stratejisi: Türkiye'de Hukuki Yapı ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Uygulamaları, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 7, Sayı:13, S:420 – 444.

Devecioğlu S., Çoban, B.(2002). "Türkiye Futbol Federasyonu'nun Özerkliği", 7. Uluslar Arası Spor Bilimleri Kongresi, Ekim 2002, Antalya.

Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013). 01.07.2006 Tarihli Mükerrer, 26215 Sayılı Resmi Gazete, Ankara.

DPT. (2000). Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara.

DPT. (2000). Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı. "Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu Raporu" Ankara.

- DPT. (2000). Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı. "Kamu Yönetiminin İyileştirilmesi ve Yeniden Yapılandırılması Özel İhtisas Komisyonu Raporu" Ankara.
- DPT. (2007). Dokuzuncu Kalkınma Planı. "Kamuda İyi Yönetişim Özel İhtisas Komisyonu Raporu" Yayın No:2721, Ankara.
- Dolaşır, S. (2005). Değişim Yönetimi ve Spor Örgütleri, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Sayı III, S:11-15, Ankara.
- Donuk, B. (2005). Spor Yöneticiliği ve İstihdam Alanları. Ötüken Neşriyat A.Ş., İstanbul.
- Donuk, B. (2007). Liderlik ve Spor. Ötüken Neşriyat A.Ş., İstanbul.
- Durmaz, C. (2010). Yeni Kamu Yönetimi Anlayışında Faaliyet (Performans) Raporları, SAYDER Dış Denetim Dergisi, Sayı:1 Temmuz-Ağustos-Eylül 2010, S:96-104.
- Ekenci G, Arıkan Y, Karaoğlu E. (2009). Yerel Yönetimler ve Spor. Edt: Bilgiç Veysel K. Değişik Yönleriyle Yerelleşme, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Ekinci, H., YILMAZ, A. (2002). Kamu Örgütlerinde Yönetimsel Etkinliğin Artırılması Üzerine Bir Araştırma. Erciyes Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Sayı: 19, 35-50, Kayseri
- Ener, M., Demircan, E. (2008). Küreselleşme Sürecinde Değişen Devlet Anlayışından Kamu Hizmetlerinin Dönüşümüne: Sağlık Hizmetlerinde Piyasa Mekanizmaları, Süleyman Demirel Üniversitesi. İİBF yayımları, C.13, S.1 S:57-82, Isparta.
- Eren, E. (1996). Yönetim ve Organizasyon, Betaş Yayınları, İstanbul.
- Ergun, T., Polatoğlu A. (1992). Kamu Yönetimine Giriş. TODAİE Yayınları, Ankara.
- Erkiner, K. (2009). Sporda Özerklik. İstanbul Barosu Yayınları.
- Ersöz, H.Y. (2000). Yerel Yönetimlerde Fonksiyonel Değişim, Sayıştay Dergisi, Sayı 38, S:128-167, Ankara.
- Ersöz, H.Y. (2009). Sosyal Politikalarda Yerelleşme, Çerçeve Dergisi, MÜSİAD Yayınları, S:80-87, Ankara.
- Ertürk, M. (2000). İşletmelerde Yönetim ve Organizasyon, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul.
- Eryılmaz, B. (2011)ç Kamu Yönetimi, Okutman Yayıncılık, Dördüncü. Baskı, Ankara.
- Eskicioğlu, Y. (2003). Gençlik ve Spor İl Müdürlerinin Verimliliğini Etkileyen Faktörlerin Analizi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Programı, Bolu.

Eşki, H. (2003). Kamu Yönetiminde Değişim ve Yönetim Modelleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Konya.

Farazmand, Ali. (2000). Küreselleşme ve Kamu Yönetimi. Mülkiye Dergisi, Sayı 25/229, S: 245-278, Ankara.

Fırat, S. (1997). Avrupa Birliği Üyeliği Sürecinde Türkiye'deki Metropolitan Alan Yerel Yönetimlerinin Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı, Ankara.

Fişek, K. (2003). Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Spor Yönetimi Dünyada ve Türkiye'de. YGS Yayınları, İstanbul.

Fişek, K. (1985). 100 Soruda Türkiye Spor Tarihi. Gerçek Yayınevi, İstanbul.

Gençlik Sektöründe Yerelleşme ve Yeniden Yapılandırma Çalıştayı, 24 Mart 2006, Ankara.

Gençlik ve Spor Genel Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK No: 638), 08 Haziran 2011 Tarihli ve 27958 Sayılı Mükerrer Resmî Gazete.

Gök, Y., Sunay, H. (2010). Türkiye Ve Fransa'da Uygulanan Spor Yönetiminin Kamu Yönetimi Açısından Karşılaştırılması, SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2010, VIII (1), S:7-16, Ankara.

Görmez, K. (1989). Yerel Demokrasi ve Türk Belediyeciliği, Hizmet-İş Sendikası Yayınları, Ankara.

Gül, Ç. (2008). Türk Spor Teşkilatının Sorunları ve Yeniden Yapılandırılması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Güler, B.A. (1994). Nesnesini Arayan Disiplin Kamu Yönetimi, Amme İdaresi Dergisi, Cilt 27, Sayı 4, S:3-19, TODAİE Yayınları, Ankara.

Güzelsarı, S. (2000). 1990 Sonrası Anglosakson ve Kıta Avrupa'sı Devletlerinde Kamu Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Hazman, G.G. (2011). Türkiye'de Yerel Düzeyde Kalkınma Hedefi ve Belediyeler. Seçkin Yayıncılık, Ankara.

http://www.ekodialog.com/kamu_yonetimi/yerinden_yonetim_idari_cografi.html
(Erişim:12.10.2011)

<http://www.ankara.gov.tr/Portal.asp?X=AB15>, (Erişim:06.11.2011).

<http://www.sgm.gov.tr/Sayfalar/tarihce.aspx>, (Erişim: 20.10.2011).

Hükümet Programı (2012). 18 Ekim 2011 Tarihli ve 28088 Sayılı Mükerrer Resmi Gazetede Yayımlanan 11 Ekim 2011 Tarihli ve 2011/2303 Sayılı 2012 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı Eki, S.1-296, Ankara.

http://www.belgenet.com/arsiv/sozlesme/aas_122.html, (Erişim:11.11.2011).

İnci, H. (2011). Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye`de Yerel Yönetimlerin Spora Katkıları ve Spor Politikalarının Karşılaştırılması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

İstanbul. (2000). İstanbul Anadolu Yakası Belediyeleri, (İstanbul ve Anadolu Yakası Spor Dosyası: Problemler ve Çözüm Önerileri Raporu), No: 2.

Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma. (2003). Değişimin Yönetimi İçin Yönetimde Değişim. T. C. Başbakanlık, Ankara.

Karahüseyinoğlu, M.F., Ramazanoğlu, F., Nacar, E., Savucu, Y., Ramazanoğlu, M.O., Altungül, O. (2005). Türkiye`nin Spordaki Konumunun Bazı Avrupa Ülkeleri İle Karşılaştırılması, Fırat Üniversitesi Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları Dergisi, Cilt 3, Sayı 3, S:75-82.

Karakış, E. (2009). Küreselleşen Dünya Yönetiminde Yerel Yönetimler Bağlamında Sosyal Politika. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı, Yönetim ve Çalışma Sosyolojisi Bilim Dalı, Sivas.

Karataş, H. (2007). Kamu Yönetiminde Yeni Bir Anlayış: Vatandaş Odaklı Yönetim. Bütçe Dünyası Dergisi, Sayı 27, S:83-91, Ankara.

Kavraal, S. (2010). Desantralizasyon Kavramı AB`de Yerelleşme (Subsidiarite) İlkesinin Gelişimi. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kavasoğlu, İ. (2011). Yeni Kamu Yönetimi Anlayışının Spor Yönetimine Uygulanabilirliğinin Spor Yöneticileri Açısından Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Spor Yönetim Bilimleri Bilim Dalı, Ankara.

Kaya, E., Şentürk, H., Danış, O., (2007). Modern Kent Yönetimi. Okutan Yayıncılık, İstanbul.

Kaya, Erol. (2005). AB Politikalarında Yerel Yönetimler, Pendik Belediyesi, İstanbul.

Kaya, Y.K. (1993). Eğitim Yönetimi, Set Ofset Matbaacılık, Ankara.

Kayalarlı, A.M. (2007). Spor Federasyonlarının Özerkleşmesine İlişkin Tutumların Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı, Kayseri.

- Kayıkçı, S. (2009). Küreselleşmenin Kamu Yönetimi Paradigmasına Etkisi ve Türk Kamu Yönetimine Yansımaları, Mülkiye Dergisi, Cilt: XXXI Sayı:256, s.165-186, Ankara.
- Keleş, R. (1994). Yerinden Yönetim ve Siyaset, Cem Yayınları, İstanbul.
- Keser, H. (2004). Avrupa Bütünleşme Sürecinde Yerel Yönetimler, Yerel Yönetimler Kongresi, 3-4 Aralık 2004, S:117-125, Biga, Çanakkale.
- Kiiza, J. (2000), Does the Marketization of Public Service Delivery Make Sense in a Poor Market Economy?, A Paper Presented At The APSA Conference Australian National University, <http://apsa2000.anu.edu.au/confpapers/kiiza.rtf>, S:1-12. (E: 11.01.2012).
- Koçak, H. (2009). Küreselleşme ve Yerelleşme Çağında Yerel Demokrasi ve Kentsel Yaşam, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 10, S:133-142, Isparta.
- Koçak, S.Y., Ekşi, A. (2010). Katılımcılık ve Demokrasi Perspektifinden Türkiye’de Yerel Yönetimler, SDÜ, Sosyal Bilimler Dergisi, Mayıs 2010, Sayı:21, S:295-307, Isparta.
- Köse, H.Ö. (2003). Küreselleşme Sürecinde Devletin Yapısal ve İşlevsel Dönüşümü, Sayıştay Dergisi, Sayı: 49, 3-46, Ankara.
- Kutun, M. (2005). Küreselleşme ve Kamu Yönetimi: Türkiye Örneği, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Yönetim Bilimleri Bölümü.
- Kurşunlu, E. (2004). Avrupa Birliği Müktesebatının Uygulanması Çerçevesinde İdari Kapasite, Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Ankara.
- Kuyucu, S.B. (2008). Spor Yönetimine Medyanın Etkisi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo Televizyon ve Sinema Anabilim Dalı, Radyo Televizyon Bilim Dalı, İstanbul.
- Kuzey, P. (1999). Sigma Paper, No: 27 European Principles For Public Administration, OECD 1999.
- Meşe, O. (2010). Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı Çerçevesinde Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda Sayıştay Denetimi, SAYDER Dış Denetim Dergisi, Sayı:1 Temmuz-Ağustos-Eylül 2010, S:64-77.
- Nohutçu, A., Balcı, A., Öztürk, N.K., Coşkun, B. (2008). Kamu Yönetiminde Çağdaş Yaklaşımlar, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- OECD. (2002). Reviews Of Regulatory Reform Regulatory Reform In Turkey, Başbakanlık OECD Raporları, Ankara.
- Okçu, M. (2007). Yönetişim Tartışmalarına Katkı: Avrupa Birliği İçin Yönetişim Ne Anlama Geliyor?, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi C.12, Sayı.3, S:299-312.

Okçu, M. (2009). Avrupa Yönetişel Alanına Doğru Türk Kamu Yönetimi: Çok Düzlemli Yönetişim, Ekonomi Politikaları Araştırma Enstitüsü, S:1-49.

Olgun, H. (2007). Türkiye`de Büyükşehir Belediyelerine Küre-Yerelleşme (Glocalazition) ve Yerellik (Subsidiarite) Kavramları Çerçevesinde Bir Bakış. Sosyo-Ekonomi 2007, S:109-118, Ankara.

Ökmen, M., Canan, K. (2009). Avrupa Birliği`ne Üyelik Sürecinde Türk Kamu Yönetimi, Celal Bayar Üniversitesi Yönetim ve Ekonomi Dergisi, Cilt:16 Sayı:1, S:139-171, Manisa.

Özcan, A. (2005). Demokrattık ve Katılımcı İlkeler Çerçevesinde Türkiye`de Yerel Yönetimler ve Yeniden Yapılanma Çalışmaları. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yöntemi Anabilim Dalı, Konya.

Özelçi, M.A. (2007). Türk Spor Yönetiminde Kendine Özgü Bir Yapılanma: Türkiye Futbol Federasyonu. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hukuk Anabilim Dalı Kamu Hukuku Programı.

Özer, A. (2005). Günümüzün Yükselen Değeri: Yeni Kamu Yönetimi. Sayıştay Dergisi, Sayı 59, S:1-46), Ankara.

Özfatura, Burhan. (2005). Yerel Yönetimlerde Mali Özerklik, Ekodialog Özgün Ekonomi ve Makale Arşivi. <http://www.ekodialog.com/Makaleler/yerel-yonetimlerde-mali-ozerklik.html>, (Erişim:10.10.2011).

Özmuş, L. (2005). "Desantralizasyon (Yerelleşme) ve Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı", TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 10. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı 28 Mart – 1 Nisan 2005, S:1-9, Ankara.

Rondinelli, D.A., J.R. Nellis, G.S. Cheema. (1983). Decentralization in Developing Countries: A Review of Recent Experience. The World Bank, Staff Working Papers Number 581, Washington, D.C.

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı. (2000). Kamu Yönetiminin İyileştirilmesi ve Yeniden Yapılandırılması Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Ankara.

Sencer, M. (1986) Türkiye`nin Yönetim Yapısı. Alan Yayınları, İstanbul.

Sezer, Ö. (2008). Küreselleşme Sürecinde Türkiye`de Belediyelerin Yapısal ve İşlevsel Dönüşümü. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Sezer, Ö., Vural, T. (2010). Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Devletin Değişen Rolü ve Merkezi Yönetim İle Yerel Yönetimler Arasında Yetki ve Görev Paylaşımı, Maliye Dergisi, Sayı 159, s.203-219, Ankara.

Shah, A. (1998). Balance, Accountability, and Responsiveness: Lessons about Decentralization., The World Bank. Washington.

- Sivrikaya, Ö. (2009). Düzce Belediyesinin Spor Hizmetleri İçin Örnek Bir Yönetim Modeli, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Bolu.
- Sözen, S., Algan, B. (2009). İyi Yönetişim, İçişleri Bakanlığı Genel Yayın No: 654, s.9-99, Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Kanun Numarası: 3289, Kabul Tarihi: 21.5.1986, Yayımlandığı R. Gazete: Tarih: 28.5.1986 Sayı: 19120.
- Spor Şurası. (2008). T.C. Başbakanlık GSGM Yayınları, Ankara.
- Sunay, H. (2010). Sporda Organizasyon. Gazi Kitabevi, Ankara.
- Sunay, H. (2009). Sporda Yönetim. Gazi Kitabevi, Ankara.
- Şaylan, G. (2000). Kamu Yönetimi Disiplininde Bunalım ve Yeni Açılımlar Üzerine Düşünceler, Amme İdaresi Dergisi, Cilt 33, Sayı 2, S:1-22, TODAİE Yayınları, Ankara.
- Taşçı, H. (2008). Yerel Yöneticiler ve Okul Yöneticilerinin Eğitimde Yerelleşmeye İlişkin Kendilerini Hazır Görme Durumları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı.
- Taşkıran, Y. (2009). Spor Kültürü. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları No:17, Ada Ofset, İstanbul.
- Taşkıran, Y. (2011). Spora Yönetim Şart!, Kocaeli Gazetesi, 08.03.2011. (<http://kocaeligazetesi.com.tr/root.vol?title=spora-yonetim-sart&exec=page&nid=94743>)
- Taşkıran, Y. (2004). Spor Bilimlerine Giriş, Yayıncı Yayınları, Kocaeli.
- Tatar, M. (1993). Desantralizasyon ve Sağlık Reformları: Türk Sağlık Sisteminde Yeni Yapılanma Modeline Teorik Bir Bakış, Amme İdaresi Dergisi, Cilt 26, Sayı 4, S:137-143, Ankara.
- T.C. Başbakanlık. (1999). GSGM Spor Şura Kitabı, Ankara.
- Tiebout, C. (1956). A Pure Theory of Local Expenditure, Journal of Political Economy, 64, S: 416-424.
- Toksöz, F. (2008). İyi Yönetişim El Kitabı, Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV) Yayınları, 1.Baskı, İstanbul.
- Tortop, N., İsbir, E.G., Aykaç, B. (1993). Yönetim Bilimi, Yargı Yayınları, Ankara.
- Türkmen, M. (2005). Gençlik ve Spor Müdürlüğü merkez Örgütünde Zaman Yönetimi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı.

Uçar, A. (2004). Belediye Hizmetlerinin Etkinliği Açısından Hizmette Yerellik (Subsidiarite) İlkesi İle Yönetim (Governance) Kavram Üzerine Bir İnceleme, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl 1, Cilt 2, Say 1, Manisa.

Uyar, Hakkı. (2004). "Türkiye`de ve Dünya`da Yerel Yönetimler: Kısa Bir Tarihçe", Aydınlanma 1923, S 51, Kış, S:1-8.

Ülker, G. (1997). Yönetici ve Lider, 21. Yüzyılda Liderlik Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Cilt I, İstanbul.

Will, Michael R.(1993). Uluslararası Sporun Yapısal Düzeni, (C. Koçhisarlıoğlu, Çev.), <http://auhf.ankara.edu.tr/dergiler/auhfd-arsiv/AUHF-1993-43-01-04/AUHF-1993-43-01-04-Mill-2.pdf>, (E:07.09.2011).

World Bank. (1992). Governance and Development, Washington, DC, USA.

Yalçındağ, S. (1989).Federal Almanya`da Yerel yönetimler, Amme İdaresi Dergisi, TODAİE Yayınları, Cilt:22, Sayı:1, S:34-66, Ankara.

Yamaner, F. (2001). Beden Eğitimi ve Sporda Temel İlkeler. Ekin Kitabevi, Bursa.

Yetim, A. (2005). Sosyoloji ve Spor. Morpa Kültür Yayınları Ltd. Şti., İstanbul.

Zengin, E., Öztaş, C. (2008). Yerel Yönetimler ve Spor, İ.Ü. Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, Sayı 55, S:50-78

Ziyagil, M.A. (2002). Avrupa Topluluğu Ülkeleri ve Amerika Birleşik Devletlerinin Spor Yönetimi Yapısı, 21 Yy Türk Spor Politikasının Genel Özellikleri, <http://www.guresdosyasi.com/avbirulkespor.html>, (Erişim:10.09.2011).

Zorluoğlu, M. (2010). Mahalli İdarelere İlişkin Yeni Yaklaşımlar ve Türkiye Örneği, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, S:1-13, Ankara.

Zorluoğlu, M. (2011). Yeni Yerel Yönetim Mevzuatı ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, İdarecinin Sesi Dergisi, Temmuz - Ağustos 2011, S:47-49.

**GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAME**

Kanun Hükmünde Kararnamenin Tarihi : 3/6/2011, No : 638
Yetki Kanununun Tarihi : 6/4/2011, No : 6223
Yayımlandığı R.G. Tarihi : 8/6/2011, No : 27958 Mük.
Yayımlandığı Düstur: Tertip : 5 Cilt : 50

BİRİNCİ BÖLÜM**Amaç, Kapsam ve Görevler****Amaç ve kapsam**

MADDE 1- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, Gençlik ve Spor Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Görevler

MADDE 2- (1) Gençlik ve Spor Bakanlığının görevleri şunlardır:

- a) Gençliğin kişisel ve sosyal gelişimini destekleyici politikaları tespit etmek, farklı genç gruplarının ihtiyaçlarını da dikkate alarak gençlerin kendi potansiyellerini gerçekleştirebilmelerine imkân sağlamak, karar alma ve uygulama süreçleri ile sosyal hayatın her alanına etkin katılımını sağlayıcı öneriler geliştirmek ve bu doğrultuda faaliyetler yürütmek, ilgili kurumların gençliği ilgilendiren hizmetlerinde koordinasyon ve işbirliğini sağlamak.
- b) Gençliğin ihtiyaçları ile gençliğe sunulan hizmet ve imkânlar konusunda inceleme ve araştırmalar yapmak ve öneriler geliştirmek, gençlik alanında bilgilendirme, rehberlik ve danışmanlık yapmak.
- c) Gençlik çalışma ve projelerine ilişkin usul ve esasları belirlemek.
- ç) Gençlik çalışma ve projeleri yapmak, bu çalışma ve projeleri desteklemek, bunların uygulama ve sonuçlarını denetlemek.
- d) Spor faaliyetlerinin plan ve program dâhilinde ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini gözetmek, gelişmesini ve yaygınlaşmasını teşvik edici tedbirler almak.
- e) Spor alanında uygulanacak politikaları tespit etmek ve uluslar arası kuralların ve talimatların uygulanmasını temin etmek.
- f) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM**Bakanlık Teşkilatı****Teşkilat**

MADDE 3- (1) Bakanlık, merkez teşkilatından oluşur.

(2) Bakanlık merkez teşkilatı ekli (1) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

(3) **(Ek: 24/10/2011-KHK-661/6 md.)** Bakanlığın yurtdışında yürüteceği program, proje ve faaliyetlerin gerektirdiği koordinasyonun sağlanması amacıyla Koordinasyon Ofisleri kurulabilir.

(4) **(Ek: 24/10/2011-KHK-661/6 md.)**Koordinasyon Ofislerinin kurulacağı yerler ve süresi ile Ofislerin çalışma usul ve esasları; bu Ofislerde, Bakanlık ve bağlı kuruluşların personelinden görevlendirilenler ile bunlara yardımcı olmak üzere mahallinden temin edilen ve Ofis hizmetlerinde çalışan personelin niteliği, sayısı, görev süresi ve bunlara ödenecek ücretlerin belirlenmesi, personele yapılacak ödemeler dışında kalan 89akamlı harcamaların neler olacağı ve harcamaya ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Bakan

MADDE 4- (1) Bakanlığın en üst amiri olan Bakan, Bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden Başbakanı karşı sorumlu olup aşağıdaki görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir:

a) Bakanlığın Anayasaya, kanunlara, hükümet programına ve Bakanlar Kurulunca belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak yönetmek.

b) Bakanlığın görev alanına giren hususlarda politika ve stratejiler geliştirmek, bunlara uygun olarak yıllık amaç ve hedefler oluşturmak, performans ölçütleri belirlemek, Bakanlık bütçesini hazırlamak, gerekli kanunî ve idarî düzenleme çalışmalarını yapmak, belirlenen stratejiler, amaçlar ve performans ölçütleri doğrultusunda uygulamayı koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek.

c) Bakanlık faaliyetlerini ve işlemlerini denetlemek, yönetim sistemlerini gözden geçirmek, teşkilat yapısı ve yönetim süreçlerinin etkililiğini gözetmek ve yönetimin geliştirilmesini sağlamak.

Ç) Faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

Müsteşar ve Müsteşar Yardımcıları

MADDE 5- (1) Müsteşar, Bakanın sonra gelen en üst düzey kamu görevlisi olup Bakanlık hizmetlerini, Bakan adına ve onun emir ve yönlendirmesi doğrultusunda, mevzuat hükümlerine, Bakanlığın amaç ve politikalarına, stratejik planına uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla, Bakanlık kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar. Müsteşar bu hizmetlerin yürütülmesinden Bakanı karşı sorumludur.

(2) Müsteşara yardımcı olmak üzere iki Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Hizmet Birimleri

Hizmet birimleri

MADDE 6- (Değişik: 8/8/2011-649-KHK/10 md.)

(1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a) Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
- b) Proje ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü.
- c) Eğitim, Kültür ve Araştırma Genel Müdürlüğü.
- Ç) Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.
- d) Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı.
- e) Hukuk Müşavirliği.
- f) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı.
- g) Personel Dairesi Başkanlığı.
- Ğ) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.
- h) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı.
- İ) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği.
- i) Özel Kalem Müdürlüğü.

Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

MADDE 7- (1) Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Gençlere yönelik istismarın ve şiddetin engellenmesi ile gençler arasında her türlü ayrımcılığın giderilmesi amacıyla gerekli tedbirleri almak ve bu hususlarda öneriler geliştirmek.
- b) Yurtiçi veya yurtdışında gençlikle ilgili toplantı, kurs, seminer ve benzeri faaliyetler düzenlemek, düzenlenen faaliyetlere katılmak ve bu faaliyetleri desteklemek.
- c) Gençlere hizmet veren gençlik merkezi ve benzeri tesisler ile gençlik ve izcilik kamplarının kurulması ve çalışmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, bunları geliştirici ve tanıtıcı faaliyetlerde bulunmak.⁽¹⁾
- ç) Sosyal hayatın her alanına gençliğin etkin katılımını sağlayıcı öneriler geliştirmek.
- d) Gençlik derneklerinin tescil, vize ve aktarma işlemlerini yapmak.
- e) Gençleri kötü alışkanlıklardan koruyacak çalışmalar yapmak ve bu konuda faaliyetler yürütmek.
- f) Ulusal ve yerel düzeyde gençlik etkinlikleri düzenlemek.
- g) Gençlik haftası etkinliklerini düzenlemek.

Ğ) (**Değişik: 8/8/2011-KHK-649/11 md.**) Gençlik alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ile kamu kurum ve kuruluşları, mahalli idareler ve üniversitelerin ilgili birimleriyle ilişkileri yürütmek.

h) (**Mülga: 8/8/2011-KHK-649/11 md.**)

ı) (**Mülga: 8/8/2011-KHK-649/11 md.**)

i) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Proje ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü

MADDE 8- (1) Proje ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

a) Gençlik veya spor alanında proje ve çalışmalar yapmak, bu alanda yapılacak proje ve çalışmalarını değerlendirmek, katılmak, desteklemek, uygulama ve sonuçlarını denetlemek, desteklenecek proje ve çalışmalara ilişkin usul ve esasları belirlemek.

b) Dezavantajlı gençlere ve gençlerin hareketliliğine yönelik projeleri öncelikli olarak desteklemek.

c) Görev alanıyla ilgili konularda kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon ve işbirliğini sağlamak.

Ç) Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesinin oluşturulmasına ilişkin hazırlık çalışmalarını yapmak ve uygulanmasını takip etmek.

d) Gençliğe sunulan hizmet ve imkânlar konusunda gelen talep, öneri ve şikâyetleri ilgili kurumlara iletmek.

e) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Eğitim, Kültür ve Araştırma Genel Müdürlüğü

MADDE 8/A – (Ek: 8/8/2011-KHK-649/12 md.)

(1) Eğitim, Kültür ve Araştırma Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

a) Gençlere rehberlik ve danışmanlık hizmeti yapmak, eğitim hizmet ve imkânlarını geliştirici faaliyetlerde bulunmak.

b) Gençliğin gelişimine katkı sağlamak amacıyla eğitim ve kültür alanında yapılabilecek faaliyetleri planlamak.

c) Bakanlığın görev alanıyla ilgili yayınlar yapmak, yaptırmak ve yayınları takip etmek.

Ç) Yurtiçi ve yurtdışında gençlikle ilgili inceleme ve araştırmalar yapmak veya yaptırmak, bunların sonuçlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşmak.

d) Gençlerin bilim, sanat ve kültürel alanlara ilgisini artırmaya yönelik faaliyetler yürütmek ve bu kapsamda yürütülen faaliyetleri desteklemek.

e) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 9- (1) Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Spor faaliyetlerinin gelişmesini ve yaygınlaşmasını teşvik edici tedbirler almak ve bu faaliyetlere her yaşta katılımı sağlayacak önlemler geliştirmek.
- b) Yurtiçi ve yurtdışı spor faaliyetlerinin plan ve program dâhilinde ve mevzuata uygun olarak yürütülmesini gözetmek ve gelişmesini sağlamak, spor alanındaki uluslar arası kuralların ve talimatların uygulanmasını temin etmek.
- c) Spor federasyonlarının kurulmasını teşvik edici önlemler almak, sporcu yetiştirilmesi, sporcu sağlığı ve spora ilgiyi artırmaya yönelik çalışmaları takip etmek.
- Ç) Spor alanında uygulanacak temel politika önerileri geliştirmek.
- d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

MADDE 10- (1) Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Bakanlığın faaliyet alanıyla ilgili uluslar arası gelişmeleri takip etmek ve Bakanlığın uluslar arası ilişkilerini yürütmek.
- b) Uluslar arası kuruluşlar ve uluslar arası gençlik organizasyonları nezdinde Bakanlığı temsil etmek.
- c) Uluslar arası gençlik organizasyonları düzenlenmesinde ilgili birimlere yardımcı olmak.
- Ç) Uluslar arası kuruluşlara üyelik, aidat ve benzeri hizmetlerle ilgili maddi yükümlülükleri yerine getirmek.
- d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Hukuk Müşavirliği

MADDE 11- (1) Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

- a) Bakanlığın taraf olduğu adli ve idarî davalarda, tahkim yargılamasında ve icra işlemlerinde Bakanlığı temsil etmek, dava ve icra işlemlerini takip etmek, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak.
- b) Bakanlık hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, Bakanlık birimleri tarafından düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, Bakanlık ile üçüncü kişiler arasında çıkan her türlü uyuşmazlıklara ilişkin işleri ve Bakanlık birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukukî mütalaasını bildirmek.
- c) Bakanlıkça hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen dava ve icra takiplerine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bunları izlemek, koordine etmek ve denetlemek.
- Ç) Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukukî teklifleri hazırlayıp Bakana sunmak.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

(2) Birinci fıkrada belirtilen her türlü dava ve takip işleri ile diğer görevler Bakanlığın Hukuk Müşavirleri ile Avukatları aracılığıyla yerine getirilir. Gerekli hallerde dava ve takip işleri Hazine Avukatları aracılığıyla veya ihtiyaç duyulması halinde Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinde öngörülen doğrudan temin usulü ile avukatlar veya avukatlık ortaklıkları ile yapılacak avukatlık sözleşmeleri yoluyla yürütülür.

(3) Davalarda temsil yetkisi bulunan Hukuk Müşavirleri ve Avukatların bir listesi Bakanlıkça ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarına ve bölge idare mahkemesi başkanlıklarına verilir. Bu listelerin birer nüshası, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından adli yargı çevresinde, bölge idare mahkemesi başkanlığınca idarî yargı çevresinde bulunan mahkemelere gönderilir. Yüksek mahkemeler ve bölge adliye mahkemesindeki duruşmalarda temsil yetkisini kullanacakların isimleri, ilgili mahkemelerin başsavcılıklarına veya başkanlıklarına bildirilir. Listede isimleri yer alan Hukuk Müşavirleri ve Avukatlar, baroya kayıt ve vekâletname ibrazı gerekmeksizin temsil yetkilerini kullanırlar. Temsil yetkisi sona erenlerin isimleri yukarıda yazılı mercilere derhal bildirilir.

(4) Bakanlık lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil edilen vekâlet ücretlerinin Hukuk Müşavirleri ve Avukatlara dağıtımı hakkında, 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

MADDE 12- (1) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevleri yerine getirmek.

b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Personel Dairesi Başkanlığı

MADDE 13- (1) Personel Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın insan gücü politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak.

b) Bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek.

c) Bakanlığın eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

Ç) Eğitim faaliyetleri ile ilgili dokümantasyon, yayım ve arşiv hizmetlerini yürütmek.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

MADDE 14- (1) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde, Bakanlığın kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

b) Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.

c) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

Ç) Bakanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

d) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

MADDE 14/A – (Ek: 8/8/2011-649-KHK/13 md.)

(1) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Bakanlık projelerinin Bakanlık bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, politikaları ve ilkeleri belirlemek, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek.

b) Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.

c) Bakanlığın internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapmak.

Ç) Bakanlık hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve ilgili birimlerle işbirliği içinde veri tabanları oluşturmak.

d) Bakanlığın mevcut bilişim altyapısının kuruluşu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak.

e) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

MADDE 15- (1) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin görevleri şunlardır:

a) Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenen usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak.

b) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Özel Kalem Müdürlüğü

MADDE 16- (1) Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Bakanın çalışma programını düzenlemek.
- b) Bakanın resmî ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek.
- c) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Bakanlık Müşavirleri

MADDE 17- (1) Bakanlıkta, önem ve öncelik taşıyan konularda Bakana yardımcı olmak üzere yirmi Bakanlık Müşaviri atanabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi ve Şûralar

Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi

MADDE 18- (1) Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi, gençleri ve sporu doğrudan veya dolaylı etkileyen politika ve faaliyetleri yürüten kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyon ve işbirliğinin sağlanması amacıyla, Bakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunun onayına sunulur. Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi en geç dört yıllık dönemler itibarıyla gözden geçirilerek güncellenir. Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesinin güncellenmesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşları, spor federasyonları ile sivil toplum kuruluşlarından gelen öneriler dikkate alınır.

Gençlik ve spor şûraları

MADDE 19- (1) Gençlik ve spor hizmetleri ile ilgili faaliyetler konusunda ihtiyaç ve sorunları belirlemek ve bu doğrultuda öneriler geliştirmek amacıyla dört yılda bir ayrı ayrı gençlik ve spor şûraları düzenlenir.

(2) Gençlik ve spor şûralarının oluşumu, çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Çalışma grupları

MADDE 20- (1) Bakanlık, görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda bulunmak üzere diğer bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanların katılımı ile geçici çalışma grupları oluşturabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sorumluluk ve Yetkiler

Yöneticilerin sorumlulukları

MADDE 21- (1) Bakanlığın her kademedeki yöneticileri, görevlerini mevzuata, stratejik plan ve programlara, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütmekten üst kademelere karşı sorumludur.

Yetki devri

MADDE 22- (1) Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak şartıyla yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, uygun araçlarla ilgililere duyurulur.

Koordinasyon ve işbirliği

MADDE 23- (1) Bakanlık, hizmet ve görevleriyle ilgili konularda, diğer bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları esasları mevzuata uygun olarak belirlemekle, kaynak israfını önleyecek ve koordinasyonu sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir.

(2) Bakanlık, diğer bakanlıkların hizmet alanına giren konulara ilişkin faaliyetlerinde, ilgili bakanlıklara danışmak ve gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

Düzenleme yetkisi

MADDE 24- (1) Bakanlık; görev, yetki ve sorumluluk alanına giren ve önceden kanunla düzenlenmiş konularda idarî düzenlemeler yapabilir.

ALTINCI BÖLÜM **Personele İlişkin Hükümler**

Atama

MADDE 25- (1) 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanununun eki cetvellerde sayılanlar dışında kalan memurların atamaları Bakan tarafından yapılır. Bakan bu yetkisini alt kademelere devredebilir.

Kadrolar

MADDE 26- (1) Kadroların tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre düzenlenir.

Gençlik ve Spor Uzmanlığı

MADDE 27- (1) Bakanlık, görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere Gençlik ve Spor Uzmanı ile Gençlik ve Spor Uzman Yardımcısı istihdam eder.

(2) Gençlik ve Spor Uzman Yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır:

a) Hukuk, siyasal bilgiler, iktisadî ve idarî bilimler, işletme, iktisat ve iletişim fakülteleri ve en az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarının sosyoloji, felsefe, psikoloji bölümleri, beden eğitimi ve spor yüksekokulu ile Bakanlığın görev alanına giren konularda en az dört yıllık eğitim veren veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçindeki ve yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak.

b) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak, gerekir.

(3) Gençlik ve Spor Uzman Yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve istihdam edildikleri birimlerce belirlenecek konularda hazırlayacakları uzmanlık tezinin, oluşturulacak tez jürisi tarafından kabul edilmesi kaydıyla, yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir. Yeterlik sınavında başarılı olanların uzman kadrolarına atanabilmeleri, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgarî uluslararası düzeyinde veya dil yeterliği bakımından buna denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içinde sahip olma şartına bağlıdır. Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar ile süresi içinde yabancı dil yeterliliği şartını yerine getirmeyenler, Gençlik ve Spor Uzman Yardımcısı unvanını kaybederler ve durumlarına uygun kadrolara atanırlar.

(4) Gençlik ve Spor Uzmanı ile Gençlik ve Spor Uzman Yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Görevlendirme

MADDE 27/A – (Ek: 8/8/2011-649-KHK/15 md.)

8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Devlet Personel Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar kurumlarının, hâkim ve savcılar ise kendilerinin muvafakatiyle aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla geçici olarak Bakanlıkta görevlendirilebilir. Bu personel, kurumlarından aylıklı izinli sayılır. İzinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgili özlük hakları devam eder ve bu süreler terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır. Terfileri başkaca bir işleme gerek kalmaksızın süresinde yapılır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kampları

MADDE 28- (1) Kamu kurum ve kuruluşları, mahalli idareler ile diğer gerçek ve tüzel kişiler tarafından gençlik merkezleri ve benzeri tesisler kurulabilir. gençlik ve izcilik kampları düzenlenebilir. Bunların oluşumu ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

İl ve ilçe düzeyinde yapılması gereken iş ve işlemler

MADDE 29- (Değişik: 8/8/2011-KHK-649/16 md.)

Bakanlığın görev alanıyla ilgili olarak il ve ilçe düzeyinde yapılması gereken iş ve işlemler Spor Genel Müdürlüğünün Gençlik Hizmetleri ve Spor İl ve İlçe Müdürlükleri aracılığıyla yürütülür. Bu amaçla Spor Genel Müdürlüğü bütçesine gerekli ödenek konulur.

Sponsorluk

MADDE 30- (1) Ulusal veya uluslararası gençlik hizmet ve faaliyetlerini desteklemek amacıyla gerçek ve tüzel kişiler:

- a) Bakanlığın yıllık faaliyet programında yer alan ulusal ve uluslararası gençlik organizasyonları,
- b) Kamu kurum ve kuruluşları ve mahalli idareler ile gençlik derneklerine ve üst kuruluşlarına ait gençlik merkezleri ve benzeri tesislerden Bakanlık tarafından uygun görülenlerin yapımı, bakımı ve onarımı,
- c) Kamu kurum ve kuruluşları ve mahalli idareler ile sivil toplum kuruluşlarının gençlik hizmet ve faaliyetleri için gerekli olan organizasyonların yürütülmesi ile araç, gereç ve malzemelerin temini, kapsamında sponsorluk yapabilirler.

(2) Gençlik hizmet ve faaliyetlerine, gençlik kulüplerine veya gençliğe hizmet verilen tesislere yapılacak harcamalar sponsor tarafından bizzat harcanır veya harcama tutarı sponsorluk alanın banka hesabına yatırılır. Sponsorlara, Bakanlık tarafından belirlenecek esaslara aykırı olmamak şartıyla faaliyetin veya tesisin isim, reklam, tanıtım ve yayın hakları verilebilir.

(3) Sponsorlukla ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Atıflar ve değiştirilen hükümler

MADDE 31- (1) 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda ve diğer mevzuatta gençlik hizmetleriyle ilgili olarak Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne yapılmış olan atıflar Bakanlığa, spor hizmetleriyle ilgili olarak Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne yapılmış olan atıflar Spor Genel Müdürlüğüne yapılmış sayılır.

(2) (21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(3) (14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(4) (4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

(5) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvele Gençlik ve Spor Bakanlığı bölümü olarak eklenmiştir. 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne ait bölümü Spor Genel Müdürlüğü olarak değiştirilmiş, ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne ait bölümden çıkarılmış, ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek Spor Genel Müdürlüğü bölümüne eklenmiştir. ⁽¹⁾

(6) (29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Düzenleyici işlemler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasına ilişkin düzenlemeler, bir yıl içinde yürürlüğe konulur. Bu düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar mevcut düzenlemelerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Bazı kadrolara atanmış sayılma

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (2) sayılı liste ile kadroları iptal edilen Gençlik Hizmetleri Dairesi Başkanı, İl Gençlik ve Spor Müdürleri, İlçe Gençlik ve Spor Müdürleri ve Gençlik Merkezi Müdürleri kadrolarında bulunanlar sırasıyla bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (3) sayılı liste ile ihdas edilen Uluslar arası Organizasyonlar Dairesi Başkanı, İl Spor Müdürü, İlçe Spor Müdürü ve Şube Müdürü kadrolarına hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.

Geçici görevlendirme

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Spor Toto Teşkilat Başkanlığı personeli olup Spor Genel Müdürlüğünde geçici görevde bulunanların bu görevleri yeni bir işlem yapılıncaya kadar devam eder.

Diğer kurumlardan Gençlik ve Spor Uzmanlığına atanma

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde; bir defaya mahsus olmak ve ekli (1) sayılı listede yer alan Gençlik ve Spor Uzmanı unvanlı serbest kadro adedinin yüzde ellisini geçmemek üzere, kamu kurum ve kuruluşlarında görevli olup mesleğe özel yarışma sınavı ile girilen ve belirli süreli meslek içi eğitimden ve özel bir yeterlik sınavından sonra 657 sayılı Kanununun 36 ncı

maddesinin "Ortak Hükümler" başlıklı bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen kadrolara atanmış olanlar ile öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri Gençlik ve Spor Uzmanı olarak atanabilirler. Bu şekilde atanacakların mesleklerinde en az üç yıllık deneyime sahip olmaları gerekir.

Projelerin devri

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Spor Genel Müdürlüğünün gençlik alanında yürüttüğü projeler Bakanlığa devredilir.

Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesinin hazırlanması

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi hazırlanarak Bakanlar Kurulunun onayına sunulur.

Bütçe ve kadrolar

GEÇİCİ MADDE 7- (1) 6091 sayılı 2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa istinaden Maliye Bakanlığınca yeni bir düzenleme yapıncaya kadar, Gençlik ve Spor Bakanlığının 2011 malî yılı harcamaları Başbakanlık bütçesinin ilgili tertibi ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün 2011 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerden, Spor Genel Müdürlüğünün 2011 malî yılı harcamaları ise Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün 2011 yılı bütçesinden karşılanır.

(2) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesindeki sınırlamalara bağlı olmaksızın boş kadrolarda sınıf, unvan ve derece, dolu kadrolarda derece değişikliği yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir

Gençlik ve spor il ve ilçe müdürlükleri

GEÇİCİ MADDE 8- (1) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü il ve ilçe müdürlükleri Spor Genel Müdürlüğü il ve ilçe müdürlükleri olarak faaliyetlerine devam eder. Bu müdürlüklere ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, varsa her türlü borç ve alacaklar, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve diğer dokümanlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın Spor Genel Müdürlüğü il ve ilçe müdürlüklerine devredilmiş sayılır.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığının taraf olduğu davalar

GEÇİCİ MADDE 9- (1) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün, Spor Toto Teşkilat Başkanlığının iş ve işlemleri nedeniyle taraf olduğu her türlü davalar ve icra takipleri ile sair hukukî ihtilaflardaki aktif ve pasif husumet ehliyeti, bu Kanun Hükmünde

Kararnamenin yürürlüğü tarihinde, başka herhangi bir işleme gerek kalmaksızın Spor Toto Teşkilat Başkanlığına devredilmiş sayılır.

Atama izni

GEÇİCİ MADDE 10 – (Ek: 8/8/2011-649-KHK/17 md.)

Gençlik ve Spor Bakanlığı adına ihdas edilen kadroların yüzde ellisini geçmemek üzere, 6091 sayılı 2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunundaki sınırlamalara tabi olmadan atama yapılabilir.

Yürürlük

MADDE 32- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 33- (1) Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(7) SAYILI CETVEL
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI

Müsteşar	Müsteşar Yardımcısı	Hizmet Birimleri ⁽¹⁾
Müsteşar	Müsteşar Yardımcısı	1) Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
	Müsteşar Yardımcısı	2) Proje ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü
		3) Eğitim, Kültür ve Araştırma Genel Müdürlüğü
		4) Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
		5) Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı
		6) Hukuk Müşavirliği
		7) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
		8) Personel Dairesi Başkanlığı
		9) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
		10) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
		11) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
		12) Özel Kalem Müdürlüğü

**SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA
KANUN**

Kanun Numarası	: 3289
Kabul Tarihi	: 21/5/1986
Yayımlandığı R. Gazete	: 28/5/1986 Sayı: 19120
Yayımlandığı Düstur –Tertip	: 5 Cilt: 25 Sayfa: 224

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Görev ve Teşkilat

Amaç

Madde 1 – (Değişik : 24/1/1989 – KHK – 356/7 md.; Aynen kabul : 14/3/1991 – 3703/8 md.)

Bu Kanunun amacı, Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı, merkezde katma bütçeli ve tüzel kişiliğe sahip Spor Genel Müdürlüğünün, taşrada ise özel bütçeli Gençlik Hizmetleri ve Spor İl ve İlçe Müdürlüklerinin kurulmasına, teşkilat, görev ve yetkilerine ait esas ve usulleri düzenlemektir.

Görev

Madde 2 –Spor Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) **(Değişik: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.)** Vatandaşın ve okul dışı gençlerin fizik, moral güç ve yeteneklerini sağlayan beden eğitimi, oyun, jimnastik ve spor faaliyetlerini sevk ve idare etmek,
- b) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bütün öğretim kurumlarının; yurt içi ve yurt dışı spor faaliyetlerini programlamak, beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin esaslarını tespit etmek, yürütmek, bu faaliyetlere ait araç, gereç ve benzeri ihtiyaçları sağlamak, c) **(Değişik: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.)** Okul dışı izcilik ve spor faaliyetlerini programlamak, düzenlemek, yönetmek ve gelişmesini sağlamak; spor idarecisi, antrenör, monitör, spor elemanları ve hakemleri yetiştirmek, eğitmek, sayılarını artırmak, eğitim merkezleri kurmak,
- d) **(Değişik: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.)** Sporcu ve spor kulüplerinin tescil, vize, aktarma işlemlerini yapmak,
- e) Spor federasyonlarının kurulması ve spor dallarını belirlemek için gerekli usul ve esasları tayin ve tespit etmek,
- f) **(Değişik: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.)** Beden eğitimi ve spor faaliyetleri için gerekli olan saha, tesis ve malzemeleri yapmak, yaptırmak, işletmek ve bu tesisleri vatandaşın istifadesine sunmak,

g) Sporcu sağlığı ile ilgili tedbirleri almak, sporcu sağlık merkezleri açmak, açtırmak, işletmek, işletilmesine yardımcı olmak, sporcuların sigortalanması işlemlerini yapmak ve yaptırmak,

h) Spor müsabakalarında milletlerarası kuralların ve her türlü talimatın uygulanmasını sağlamak,

i) (Mülga: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.)

j) Beden eğitimi ve spor alanında teknik bilgi ve spora ilgiyi artıracak yayınlar yapmak, faaliyetlerde bulunmak,

k) (Mülga: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.)

l) Milletlerarası spor temas ve münasebetlerinde resmi merci görevi yapmak,

m) Bu Kanuna göre tescili yapılmış bulunan spor klüp ve kuruluşları ile spor amacını taşıyan teşekkül, sporcu ve spor elemanlarını denetlemek,

n) Başarılı sporculara ve alıştırıcılarına ayni ve nakdi yardım yapmak ve yapılmasını sağlamak, ödüllendirmek,

o) (Ek: 1/7/2005-5378/33 md.) zrl bireylerin spor yapabilmelerini sağlamak ve yaygınlaştırmak üzere; spor tesislerinin zrllerin kullanımına da uygun olmasını sağlamak, spor eğitim programları ve destekleyici teknolojiler geliştirmek, gerekli malzemeyi sağlamak, konu ile ilgili bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları ile yayınlar yapmak, spor adamları yetiştirmek, zrl bireylerin spor yapabilmesi konusunda ilgili diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak,

p) İlgili mevzuat ve Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.

Teşkilat

Madde 3 – Spor Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatından meydana gelir.

İKİNCİ KISIM

Genel Müdürlük Merkez Teşkilatı

Merkez Teşkilatı

Madde 4 – (Değişik: 14/3/1991 – 3703/10 md.)

Genel Müdürlük, Merkez Teşkilatı Ana Hizmet Birimleri, Danışma ve Denetim Birimleri, Yardımcı Birimler ve Bağlı Birimlerden meydana gelir.

Ana Hizmet Birimleri:

a) Spor Federasyonları Başkanlıkları

b) Tesisler Dairesi Başkanlığı

c) Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı

d) Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı

e) (**Değişik: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.**) Uluslar arası Organizasyonlar Dairesi Başkanlığı

f) Spor Kuruluşları Dairesi Başkanlığı

g) Spor Faaliyetleri Dairesi Başkanlığı

Danışma ve Denetim Birimleri:

a) Teftiş Kurulu Başkanlığı

b) Hukuk Müşavirliği

c) (**Mülga: 22/12/2005-5436/17 md.**)

d) Spor Kontrolörleri Kurul Başkanlığı

Yardımcı Birimler:

a) Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı

b) İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

c) Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı

d) (**Mülga : 29/5/2009 – 5902/25 md.**)

(**Mülga: 3/6/2011-KHK-638/31 md.**)

Genel Müdürlük Teşkilatı Ek – 1 sayılı cetvelde gösterilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Müdürlük

Genel Müdür

Madde 5 – Genel Müdür, kuruluşun en üst amiridir. Genel Müdürlük hizmetlerinin mevzuata, milli güvenlik siyasetine, kalkınma planlarına, yıllık programlara uygun olarak yürütülmesini ve Genel Müdürlüğün faaliyet alanına giren konularda diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Genel Müdür, Merkez ve taşra teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir. Ayrıca, bu Kanuna göre tescili yapılmış bulunan spor klüp ve kuruluşları ile spor amacı taşıyan teşekkülleri de denetler. Genel Müdüre karşı sorumlu olmak üzere 4 genel müdür yardımcısı görevlendirilir. Genel Müdür yardımcıları, Genel Müdür tarafından kendilerine verilecek iş ve hizmetleri, mevzuat hükümlerine uygun olarak Genel Müdür adına düzenleme ve yürütmekle görevlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Taşra Teşkilatı

Taşra teşkilatı ile 104bakanlığın il düzeyindeki iş ve işlemleri

Madde 6 – (**Yeniden düzenleme: 8/8/2011-KHK-649/52 md.**)

Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Spor Genel Müdürlüğünün taşradaki hizmetlerini yürütmek üzere illerde gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğü, ilçelerde gençlik hizmetleri ve spor ilçe müdürlüğü kurulur. Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürleri ile Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürleri Bakan tarafından atanır. İl teşkilatının bütçesi özel bütçedir. İl bütçesinden ilçelere valinin onayı ile ödenek tahsis edilir.

Spor Genel Müdürlüğüne bağlı federasyonların ilgili olduğu spor dallarında taşra bağlantılarını sağlamak amacıyla illerde fahri olarak görev yapmak üzere birer spor dalı temsilcisi bulunur.

Spor dalları temsilcileri

Madde 7 – (Mülga: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.)

ÜÇÜNCÜ KISIM Çeşitli Hükümler

Sürekli kurullar

Madde 8 – (Değişik: 24/1/1989 – KHK – 356/10 md.; Değiştirilerek kabul: 14/3/1991 – 3703/11 md.)

Spor Genel Müdürlüğünün sürekli kurulları şunlardır:

a) (Mülga: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.)

b) Merkez Danışma Kurulu

c) Merkez Ceza Kurulu

d) Genel Müdürlük Ceza Kurulu

e) İl Ceza Kurulu

(Mülga ikinci fıkra: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.)

(Mülga üçüncü fıkra: 3/6/2011 –KHK–638/31 md.)

(Mülga dördüncü fıkra: 27/5/2007-5674/1 md.)

Merkez Ceza Kurulu, Genel Müdürlük Ceza Kurulunun kanunda belirtilmeyen üyeleri ile İl Ceza Kurulunun Başkan ve üyelerinin atanması ve bu kurulların kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle belirlenir.

(Ek fıkra: 27/5/2007-5674/1 md.) Ülkemizde yapılacak uluslar arası gençlik ve spor organizasyonlarının hazırlığı, düzenlenmesi, yürütülmesi ve sonuçlandırılmasıyla ilgili iş ve işlemlerin belirlenmesi, planlanması, koordine ve takip edilmesi ile görevli hazırlık ve düzenleme kurulları oluşturulabilir. Hazırlık ve düzenleme kurulları Gençlik ve Spor Bakanının başkanlığında, Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı veya Müsteşar Yardımcısı, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürü, Spor Genel Müdürü, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Başkanı ile spor organizasyonunun yapılacağı ilin; valisi, 5216

sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun uygulandığı yerlerde büyükşehir belediye başkanı, diğer yerlerde belediye başkanı ve ilde bulunan üniversitelerin rektörlerinin kendi aralarından belirleyecekleri bir temsilciden teşekkül eder. Organizasyon birden fazla ilde gerçekleştirilecekse bu illerin valileri, belediye başkanları ve ilde bulunan üniversitelerin rektörlerinin kendi aralarından belirleyecekleri temsilci de kurula üye olabilir.

(Ek fıkra: 27/5/2007-5674/1 md.) Düzenlenecek organizasyonun özelliğine göre, Gençlik ve Spor Bakanı tarafından kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ile özerk spor federasyonlarının temsilcileri hazırlık ve düzenleme kurulu toplantılarına davet edilebilir. Hazırlık ve düzenleme kurulları ihtiyaç duyulan organizasyonlarda alt çalışma grupları ve komisyonlar oluşturabilir.

(Ek fıkra: 27/5/2007-5674/1 md.) Hazırlık ve düzenleme kurullarının sekretaryası Genel Müdürlükçe yürütülür. Kurul kararlarının takibinden ve koordinasyondan sorumlu olmak üzere Gençlik ve Spor Bakanı tarafından bir genel koordinatör görevlendirilebilir. Uluslar arası gençlik ve spor organizasyonlarında, ilgili organizasyonun süresini aşmamak kaydıyla özel hukuk hükümlerine göre yerli ve yabancı, tam zamanlı veya yarı zamanlı personel çalıştırılabilir. Her bir organizasyonda görev alacak genel koordinatör ve personele ödenecek ücret ile çalıştırılabilecek personel sayısının üst sınırı Bakanlar Kurulunca belirlenir. Genel koordinatörlere ödenecek ücret, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamındaki sözleşmeli personel tavan ücretinin beş katını, diğer çalışanlara ödenecek ücret anılan tavan ücretinin iki katını aşamaz.

(Ek fıkra: 27/5/2007-5674/1 md.) Hazırlık ve düzenleme kurullarının görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları Genel Müdürlükçe hazırlanarak yürürlüğe konulan yönetmelik ile düzenlenir.

(Ek fıkra: 27/5/2007-5674/1 md.) Ülkemizde yapılacak uluslar arası gençlik ve spor organizasyonlarının giderlerinde kullanılmak üzere Genel Müdürlük nezdinde özel hesap oluşturulur. Özel hesabın gelirleri; bu amaçla bütçeden ayrılacak ödenek, oyunların düzenlenmesi ile ilgili naklen yayın, reklam ve sponsorluk gelirleri ile bağış ve yardımlardan meydana gelir. Özel hesapta toplanan paraların harcanması, nemalandırılması ve buna ilişkin diğer usul ve esaslar Genel Müdürlükçe hazırlanarak yürürlüğe konulan yönetmelik ile düzenlenir.

Merkez Danışma Kurulunun teşkili

Madde 9 – Merkez Danışma Kurulu, Spor Genel Müdürünün Başkanlığında; ülkede spor bilgisi ve ihtisası ile tanınmış olanlar arasından Gençlik ve Spor Bakanı tarafından

seçilecek 3 kişi ile Milli Savunma, İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıkları, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi, Türkiye Spor Yazarları Derneği, Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu'nun kendi mensupları arasından belirleyecekleri birer temsilci ve üniversitelerin sporla ilgili birimlerinin en üst yetkililerinin kendi aralarından seçecekleri bir temsilciden teşekkül eder.

Merkez Danışma Kurulunun görevleri

Madde 10 – Merkez Danışma Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Genel Müdürlükçe hazırlanan bütçe ile federasyonlar tarafından hazırlanan plan ve programları tetkik etmek,
 - b) Genel Müdürlükçe hazırlanan yıllık çalışma programını tetkik ve tasdik etmek,
 - c) Teşkilatı ilgilendiren yönetmelikleri hazırlamak,
 - d) Federasyonların kurulması ve meşgul olacakları spor dalları hakkında görüş bildirmek,
 - e) Spor saha, tesis ve malzemeleri ile ilgili konularda temel prensipleri tespit etmek,
 - f) Genel Müdürlükçe kendisine havale edilen diğer işler hakkında görüş bildirmek,
 - g) Spor Genel Müdürlüğü merkez ve taşra personeli ile sporcuların sosyal güvenliğini düzenleyici tedbirler konusunda ilgili yönetmelikleri düzenleyerek görüş bildirmek.
- (b) ve (c) bentlerinde yazılı işler hakkında Merkez Danışma Kurulunun vereceği karar kesindir. Ancak, bu kararlar Gençlik ve Spor Bakanı tarafından fesih veya tadil olunabilir.

Verilecek cezalar

Madde 11 – Beden terbiyesi ve spor çalışmalarında spor teşekkül ve kişilerince, disiplin ve sportmenliğe aykırı fiiller ve bunlara uygulanacak müeyyideler, kanunlara ve milletlerarası teamüllere uygun olarak yapılacak ceza yönetmeliği ile tespit edilir. Söz konusu fiillerin para cezası ile müeyyidelenilmesi mümkündür. Hangi cezaların paraya çevrileceği ceza yönetmeliğinde belirtilir. Uygulanacak para cezası on milyon lirayı geçemez. Bu miktarı üç katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Atama

Madde 12 – Atamalar 23/4/1981 gün ve 2451 sayılı Kanuna göre yapılır. Bu Kanun dışında kalan 1-4 derece kadrolara Bakan, diğer bütün görevlere ise Genel Müdür tarafından atama yapılır. Ancak Bakan ve Genel Müdür bu yetkisini gerekli gördüğü alt kademelere devredebilir.

Bütçe ve mali hükümler

Madde 13 – (Değişik: 30/5/1991 – 3751/1 Md.)

Genel Müdürlük merkez teşkilatı katma, taşra teşkilatı ise özel bütçelidir. Merkez teşkilatı Sayıştay'ın denetimine tabi olup, merkez ve taşra teşkilatı Devlet İhale ve Muhasebe-i

Umumiye kanunlarına tabi değildir. Özel Bütçeler bu Kanunun 14 üncü maddesindeki esaslar ve Genel Müdürlük direktifleriyle illerin ihtiyaçları göz önünde tutularak il müdürlüklerince valiler tarafından Ekim ayı başında Genel Müdürlüğe gönderilir. Bu bütçeler Genel Müdürlükçe incelendikten sonra Genel Müdürün onayı ile yürürlüğe girer. bölüm maddeleri arasında yapılacak aktarmalar valinin onayı ile bölümler arasında yapılacak aktarma ise Genel Müdürün onayı ile yapılır.

Genel Müdürlüğün gelirleri

Madde 14 –Spor Genel Müdürlüğünün gelirleri şunlardır:

- a) Spor – Toto ve Spor – Loto`dan alınacak hisseler,
- b) Genel bütçeden ayrılacak ödenek,
- c) Spor müsabakalarından alınacak hisse,
- d) Milli ve temsili müsabakaların gelirleri,
- e) Her türlü reklam gelirleri ile Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumundan naklen yayın hakkı geliri,
- f) Her türlü işletme gelirleri ile kiralar,
- g) Muhtelif fonlardan verilecek hisseler,
- h) Matbaa, yayın ve basılı evrak gelirleri,
- i) Her türlü bağışlar,
- j) İtiraz ve ceza gelirleri,
- k) Kayıt, tescil ücretleri ile aidatlar,
- l) **(Mülga: 7/12/2004-5272/87 md.)**
- m) Gayrimenkul satışlarından elde edilen gelirler,
- n) Diğer gelirler.

(Mülga ikinci fıkra: 7/12/2004-5272/87 md.)

(Mülga üçüncü fıkra: 7/12/2004-5272/87 md.)

Ayrıca, Genel Müdürlük, gelirlerinden her yıl belirlenecek belli bir oranı, il bütçelerine yardım olarak iller emrine gönderir. İl bütçeleri, bu esaslar göz önünde bulundurularak düzenlenir. İl bütçelerinin ita amiri validir.

Federasyonlar fonu

Madde 15 – **(Mülga: 21/2/2001 – 4629/1 md.)**

Müsabaka hasılatları

Madde 16 – Müsabakalardan elde edilecek brüt hasılatın gerekli masraflar çıktıktan sonra geriye kalan miktar: (...) müsabakanın yapıldığı spor il müdürlüklerine ve müsabaka yapan kulüplere dağıtılır. Bu konudaki uygulama, usul ve esaslar bir yönetmelikle belirtilir.

Muafiyet

Madde 17 – Bu Kanuna göre yapılacak spor müsabaka ve gösterilerinden elde edilecek gelirler Katma Değer Vergisi hariç her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Federasyon teşkili ve profesyonel dalların tespiti

Madde 18 – Bir veya daha fazla spor dalı, teknik ve idari bakımdan birer federasyona bağlanır. Amatör federasyonların adedi ile profesyonel dallar, Merkez Danışma Kurulunun da görüşünü almak suretiyle Spor Genel Müdürünün teklifi üzerine Gençlik ve Spor Bakanı tarafından tespit olunur. Amatör ve profesyonel futbol faaliyetleri Türkiye Futbol Federasyonuna bağlı iki ayrı kurul tarafından yürütülür.

Federasyon başkanlarının seçimi ve kurullarının teşkili

Madde 19 – (Değişik: 14/3/1991 – 3703/13 md.)

Federasyon başkanları seçimle göreve gelirler ve bu görev fahridir. Federasyon başkanlarının seçimi, kurullarının teşkili, çalışmaları, görev, yetki ve sorumlulukları ile kurullarını atamaya ilişkin hükümler çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Spor kulüpleri

Madde 20 – Spor kulüpleri, Dernekler Kanununa göre teşekkül eder ve tescil ile Spor Genel Müdürlüğüne dâhil olurlar. Spor Genel Müdürlüğünce tescil edilmemiş kulüpler, federasyonlar tarafından tertiplenen veya bunların denetimi altında yapılan müsabakalara katılamazlar. Tescil olunmamış kulüpler adına lisans verilmez. Spor kulüpleri faaliyet gösterdikleri dallarda antrenör tutmaya mecburdurlar. Tescile ilişkin esas ve usuller yönetmelikle belirlenir.

Kulüplerin denetimi

Madde 21 –Spor Genel Müdürlüğü, kulüpleri her yönden denetler. Gerekirse hesap, defter ve işlemlerine el koyar. Dernekler Kanunu hükümleri saklıdır.

Sporcu lisansı

Madde 22 – Sporcuların yarışmalara katılabilmeleri için lisans almaları şarttır. Spor yapmaya ve müsabakalara katılmaya elverişliliği sağlık raporu ile tevsik edilmeyenlere lisans verilmez. Gerçek şahıslar, bir kulüp adına veya ferdi olarak lisans alabilir.

Sporcuların sigortalanması

Madde 23 – (Değişik: 14/3/1991 – 3703/14 md.)

Milli takımlara seçilen sporcular ile bu takımların teknik kadrolarında yer alanlar, müsabaka öncesi yapılan kamp çalışmalarının başlangıcından, müsabaka sonrası ikametgâhına ulaşıncaya kadar, Milli Takım listesinde yer alan diğer görevliler ise müsabakaya gidiş tarihlerinden, ikametgâhlarına varış tarihine kadar geçen süre içerisinde

her türlü kaza, hastalık ve sakatlanmalara karşı özel sigorta sistemine göre Genel Müdürlükçe sigortalanır. Sigortalanma esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

Profesyonel spor

Madde 24 – Profesyonel dallar, Spor Genel Müdürünün, Merkez Danışma Kurulunun da görüşünü almak suretiyle yapacağı teklif üzerine, Gençlik ve Spor Bakanı tarafından tespit olunur. Profesyonel spor dallarının teşkili, ilgili federasyonları ile bağlantıları, idaresi tüzükle düzenlenir. Spor kulüpleri, profesyonel takımlarını, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kuracakları veya kurulmuş olan şirketlere devredebilirler veya profesyonel futbol takımlarını kiraya verebilirler.

Kulüplere yardım

Madde 25 – Bu Kanun hükümlerine göre tescil olan kulüplerin amatör faaliyetleri için Genel Müdürlük ayni ve nakdi yardımda bulunabilir.

Tesis yapma mükellefiyeti

Madde 26 – (Mülga: 15/5/2008-5763/37 md.)

Sporculara devlet nakil vasıtalarında yapılacak tenzilat

Madde 27 – Buldukları merkezin spor il müdürlüklerinin belgesini taşıyan ve en az beş kişilik bir grup halinde spor hareketlerine veya müsabakalarına katılmak üzere yurt içine ve yurt dışına seyahat eden sporculara, Devlet nakil vasıtalarında, yürürlükteki tarifeler üzerinden yüzde elli tenzilatlı ücret tarifesi uygulanır.

Özel salon açılması

Madde 28 – Özel teşebbüs tarafından beden eğitimi ve spor çalışmaları yapmak amacıyla açılacak okul, eğitim merkezi ile sitesi, salon ve benzeri tesis ve kuruluşlar, valinin müsaadesine ve kontrolüne tabidir.

Sporcuların ve spor yöneticilerinin izinli sayılmaları

Madde 29 – Milletlerarası seviyede yurt içi ve yurt dışı spor müsabakaları ve bunların hazırlık çalışmalarına katılacak sporcu, hakem, antrenör, monitör, yöneticiler ve bu amaçla görevlendirilecek diğer görevliler, bağlı oldukları kurumlarınca organizasyonun devamı süresince izinli sayılırlar. Bunların özlük hakları kurumlarınca saklı tutulur. Öğrencilerin bu süreleri devamsızlık süresinin hesabında dikkate alınmaz.

Sözleşmeli personel

Madde 30 –Spor Genel Müdürlüğü, lüzumu kadar yerli – yabancı spor uzmanı ve antrenörü, Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli olarak çalıştırabilir. Kimlerin spor uzmanı ve antrenör olarak sözleşmeli çalıştırılabileceği yönetmelikle tespit olunur.

(Ek: 2/8/2000 – KHK – 608/1 md.; Değiştirerek kabul : 12/4/2001 – 4644/1 md.)

Gençlik ve Spor Bakanının teklifi üzerine Başbakan tarafından sayısı kırkı geçmemek üzere, olimpiyat Şampiyonluğu veya olimpik spor dallarından birinde büyükler kategorisinde birden fazla dünya Şampiyonluğu kazanan otuz yaşını doldurmuş sporcular, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesi (A) bendinin (2), (3) ve (6) numaralı alt bentlerindeki Şartlar hariç diğer Şartları taşımak kaydıyla spor müşaviri olarak atanabilir. Spor müşavirleri aylık ve özlük hakları bakımından Bakanlık müşavirleri hakkında uygulanan hükümlere tabidirler. Spor müşavirlerinin atama, çalıştırılma usul ve esasları Gençlik ve Spor Bakanının teklifi ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

Fahri görev

Madde 31 – (Değişik: 24/1/1989 – KHK – 356/11 md.; Değiştirilerek kabul: 14/3/1991 – 3703/15 md.)

Kamu personeli, Devlet Memurları Kanununda belirtilen istihdam Őekillerinden birinde istihdam edilip edilmediğine bakılmaksızın, gençlik ve spor hizmetlerinde fahri olarak çalıştırılabilir. Üniversite öğretim üyeleri ile tabipler ve diğer sağlık personeli kurul, komisyon ve organizasyonlarda görev alabilirler. Spor Genel Müdürlüğü teşkilatında fahri olarak teknik ve idari görev alınabilir. Fahri göreve, illerdeki atamalar vali tarafından, merkez teşkilatındaki atamalar ise Genel Müdürün teklifi üzerine Başbakanın onayı ile yapılır.

Öğretmenlerin antrenörlük, uzmanlık ve danışmanlık yapabilmeleri

Madde 32 –Öğretmenler, Spor Genel Müdürlüğünde resmi mesai hariçte antrenörlük, uzmanlık ve danışmanlık yapabilirler. Bunlara ödenecek ücretler, her yıl Spor Genel Müdürlüğüne belirlenir ve il müdürlüğü bütçelerinden ödenir.

Spor meslek liseleri

Madde 33 –Antrenör ve spor elemanı yetiştirmek amacı ile Milli Eğitim Bakanlığınca açılacak spor meslek liseleri bünyesinde çeşitli branşlarda sporcu eğitim merkezleri kurulabilir. Bu meslek liselerine Spor Genel Müdürlüğüne tesis, eleman ve spor malzemesi yardımı yapılır.

Spor Eğitimi, Sağlık ve Araştırma Merkezi

Madde 34 – Sporcu, antrenör, monitör, spor yöneticisi, hakem yetiştirmek ve araştırmalarda bulunmak amacıyla, Spor Eğitimi Sağlık ve Araştırma Merkezi kurulur.

Spor kontrolörleri

Madde 35 – Spor Genel Müdürlüğünde çalışan antrenör, monitör ve benzeri spor elemanlarının çalışmalarının değerlendirilmesi ve denetlenmesi amacıyla spor kontrolörlüğü kurulur. Spor kontrolörlerinin seçimi ile bunların çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirtilir.

Genel Müdürlük malları

Madde 36 – Genel Müdürlüğün taşınır ve taşınmaz bütün malları Devlet malı hükmündedir. Genel Müdürlüğün malları ile gelirleri ve alacakları haczedilemez. **Eğitim ve öğretim kurum ve kuruluşlarına tesis inşaatı, işletilmesi, eleman tahsisi, malzeme yardımı**

Madde 37 –Spor Genel Müdürlüğü, beden eğitimi ve spor hizmetlerinin geliştirilmesi, yönlendirilmesi ve desteklenmesi amacıyla, ilgili yönetmeliğinde belirtilen esaslar dahilinde;

a) Eğitim ve öğretim kurum ve kuruluşlarının beden eğitimi ve spor için tahsis edecekleri alanlara beden eğitimi ve spor tesisleri yapar, yaptırır.

b) İnşa edilen bu tesisler ile bu kurum ve kuruluşların mevcut beden eğitimi ve spor tesislerine personel, antrenör, monitör tahsis eder, tesisleri işletir, spor araç, gereç ve malzeme yardımında bulunur.

Anlaşmazlıkların halli

Madde 38 – Bir sözleşme olsun olmasın Genel Müdürlük ile Devlet daireleri müessese ve teşekkülleri veya gerçek ve tüzelkişiler arasında çıkan ve henüz kaza mercilerine, mahkeme veya icraya intikal etmemiş bulunan uyuşmazlıkların sulh yoluyla hallinde, anlaşma veya sözleşmelerin değiştirilmesinde veya bozulmasında, maddi ve hukuki sebeplerle dava ve icra takibi açılmasında veya açılan dava ve icra takibine devam edilmesinde veya aleyhte neticelenenlerin yüksek dereceli merci ve mahkemelerce incelenmesini istemekte fayda umulmayan hallerde bunlardan vazgeçilmesinde, açılmış dava ve icra takiplerinin sulh yoluyla hallinde yarar görüldüğü takdirde tanınacak veya terkin olunacak hak ve işin ihtiva ettiği menfaatlerin:

1.000.000 liraya kadar olanları il valisinin kararı,

1.000.000 – 2.000.000 (dahil) liraya kadar olanları Genel Müdürün kararı,

2.000.000 – 10.000.000 (dahil) liraya kadar olanları Bakanın kararı,

10.000.000 liradan fazla olanları Danıştay'ın görüşü alınarak müşterek karar ile halledilir.

Yukarıda belirtilen parasal sınırlar her yıl bütçe kanunları ile tespit edilir. Mevzuu kalmayan veya yanlışlıkla açıldığı anlaşılan veya Genel Müdürlüğe ait hak ve menfaati

muhtevi bulunmayan davalarla icra takipleri, miktar veya değeri yukarıda belirtilen parasal sınırlara tabi olarak iptal edilir. Dava ve icra kayıtları terkin olunur.

Dava ve icra takiplerinde aleyhte verilen kararlara karşı yüksek dereceli merci ve mahkemelere başvurmadan vazgeçilmesi ile idarece müdahale olunan ceza davalarında, suçun sabit olmaması, failinin tutulan şahıs olmadığına sübut bulması sebebiyle verilen beraat ve takipsizlik kararları hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır. Tashihi karar veya iadeyi muhakeme veya 29/6/1938 tarihli ve 3533 sayılı Kanuna göre hakemlerce verilmiş olan kararlara karşı itiraz yoluna gidilip gidilmemesinin takdiri davayı takip eden daire amirine veya avukata aittir. Zamanaşımı ve hak düşürücü sürenin geçmesini önleyecek tedbirleri ilgililer almakla mükelleftir. Yukarıdaki fıkralar hükümlerine uygun bir karar alınmış olmadıkça, dava ve icra takiplerinin açılması ve tamamen veya kısmen aleyhe sonuçlanan davalarla icra takiplerinde, yüksek de-receli mercilerde incelenmesi mümkün olanlar hakkında kanun yollarına gidilmesi mecburidir. Bu mecburiyeti yerine getirmemek suretiyle hukuki veya maddi sebeplerle bozulması mümkün bir hükmün kesinleşmesine ve bir hakkın kaybolmasına sebep olan avukatlarla, daire amirleri hakkında kanuni takibat yapılmakla beraber, meydana gelen zarar kendilerine tazmin ettirilir. Genel Müdürlük hukuk müşavirleri ile merkez ve taşrada görevli Genel Müdürlük avukatları ve hukuk müşavirliği memurları, mahkemelerde ve icra dairelerinde takdir edilen vekalet ücretinden 2/2/1929 tarih ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat Vesaireye Verilecek Ücreti Vekalet Hakkında Kanun hükümlerine göre faydalanırlar.

Uygulanacak hükümler

Madde 39 – Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 27/9/1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 40 – 29/6/1938 tarihli ve 3530 sayılı, 30/5/1941 tarihli ve 4047 sayılı, 7/6/1948 tarihli ve 5214 sayılı, 6/5/1960 tarihli ve 7474 sayılı kanunlar ile diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

İntikal hükümleri

Madde 41 – Bu Kanun yürürlüğe girmeden önce Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün sahip bulunduğu menkul ve gayrimenkul mal ve haklar ile alacak ve borçları ve muhtelif mevzuatla bu Genel Müdürlüğe verilen görev, yetki, sorumluluk, hak ve muafiyetler Spor Genel Müdürlüğüne ve Genel Müdürüne ayrıca Futbol Federasyonu profesyonel futbol hizmetleri (fon) bütçesinde bulunan nakit mevcudu ile alacak ve borçları da: futbol hizmetlerinde kullanılması kaydıyla, bu Kanunla kurulan Federasyonlar Fonuna intikal eder.

Kamu görevlisi sayılma

Ek Madde 1 – (Ek: 24/1/1989 – KHK – 356/12 md.; Aynen kabul: 14/3/1991 – 3703/16 md.)

Kamu hizmeti olarak yapılan gençlik ve spor organizasyonlarında görevlendirilen geçici görevliler, o organizasyonla ilgili görevlerini fiili olarak yürüttükleri süre içinde veya bu görevi ile ilgili ilişkileri sırasında kamu görevlisi sayılır. Ceza kanunlarının uygulanması bakımından, bunların işledikleri suçlarla, bunlara karşı işlenen suçlarda Devlet memurlarına ilişkin hükümler uygulanır.

Sporcu sağlığı

Ek Madde 2 – (Ek: 24/1/1989 – KHK – 356/12 md.; Aynen kabul: 14/3/1991 – 3703/16 md.)

Gençlik ve spor faaliyetlerine katılanların belirli sağlık hizmetlerinin teminine ilişkin görevler Sağlık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıklarıyla işbirliği yapılmak suretiyle düzenlenecek esaslar dahilinde yürütülür.

Ödül ve sponsorluk

Ek Madde 3–(Değişik: 2/8/2000–KHK–608/2 md.; Değiştirilerek kabul:12/4/2001– 4644/2 md.)

Ulusal ve uluslar arası yarışmalarda üstün başarı göstermiş sporcular ve kulüpler ile bu başarıya emeği geçen kişi, kurum ve kuruluşlara (futbol branşı dahil) aynı ve/veya nakdi ödül verilir. Bu ödüller Spor Genel Müdürlüğü bütçesinde bu amaçla kullanılmak üzere açılacak tertiplerden karşılanır. Bu gelirin yeterli olmaması durumunda eksik kalan miktar 24/3/1988 tarihli ve 3418 sayılı Kanunda öngörülen gelirlere karşılanır.

Verilecek ödüllerin miktarı, kimlere verileceğine ilişkin usul ve esaslar, spordan sorumlu Bakanın teklifi ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine, Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

(Değişik üçüncü fıkra:4/3/2004 – 5105/1 md.)Ulusal veya uluslar arası gençlik ve spor hizmet ve faaliyetlerini desteklemek amacıyla gerçek ve tüzel kişiler:

- a) Genel Müdürlüğün yıllık faaliyet programında yer alan ulusal ve uluslar arası gençlik ve spor organizasyonları,
- b) Sporcuların transfer bedelleri hariç olmak üzere spor kulüpleri ile federasyonların yıllık programlarında bulunan sporun yaygınlaştırılması ve sporcuların desteklenmesine yönelik resmî sportif faaliyetleri,
- c) Kamu kurum ve kuruluşları ve yerel yönetimler ile spor kulüplerine ait spor tesislerinden Genel Müdürlükçe uygun görülenlerin yapımı, bakımı ve onarımı,

d) Federasyonların ve spor kulüplerinin sportif hizmet ve faaliyetlerinin yürütülebilmesi için gerekli olan spor organizasyonları ile sportif araç, gereç ve malzemelerin temini.

e) Ferdî lisanslı sporcuların, Genel Müdürlük veya federasyonlarca ferdî olarak katılmalarına izin verilen ulusal veya uluslararası organizasyonları.

f) Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi ile Paralimpik Komitesinin sportif faaliyetlerine ilişkin hizmetleri, kapsamında sponsorluk yapabilirler.

(Ek fıkra: 4/3/2004-5105/1 md.) Ferdî veya takım sporcuları ile gençlik ve spor kulüpleri, ulusal veya uluslar arası sportif faaliyetlerde; Genel Müdürlüğün belirleyeceği esaslar dâhilinde reklam alabilirler.

(Ek fıkra: 4/3/2004 – 5105/1 md.; Değişik: 28/4/2005 – 5340/1 md.) Sportif faaliyetlere, sporculara, spor kulüplerine, federasyonlara veya tesislere yapılacak harcamalar sponsor tarafından bizzat harcanır veya sponsorluk alanın banka hesabına yatırılır. Sponsorlara, ulusal ve uluslararası federasyonların reklam ve sponsorlukla ilgili hükümlerine aykırı olmamak şartı ile faaliyetin veya tesisin isim, reklam, tanıtım ve yayın hakları verilebilir.

(Ek fıkra: 4/3/2004-5105/1 md.) Sponsorluk ve reklamla ilgili esas ve usuller Genel Müdürlükçe çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Özel saha ve tesislerin açılması

Ek Madde 4 – (Ek: 24/1/1989 – KHK – 356/12 md.; Aynen kabul: 14/3/1991 – 3703/16 md.)

Özel hukuka tabi tüzel kişilerle gerçek kişiler, vakıf ve derneklere ait; özel saha ve tesislerin yapımında, açılmasında, işletilmesinde ve denetiminde genel hükümler uygulanır ve bunlar hakkında ayrıca Başbakanlığın da izni alınır. Bu ve benzeri tesisler Genel Müdürlüğün gözetimi ve denetimine tabidir.

Kamuya ait saha ve tesislerin kullanılması

Ek Madde 5 – (Ek: 24/1/1989 – KHK – 356/12 md.; Aynen kabul: 14/3/1991 – 3703/16 md.)

Genel ve katma bütçeli idare ve kurumlar ile il özel idarelerine, belediyelere, belediyelere bağlı kurumlara ve iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşlarına ait gençlik ve spor faaliyetlerinin yürütüldüğü saha ve tesislerden gençlik ve spor faaliyetlerinde ortaklaşa faydalanılır. Birinci fıkrada sözü edilen saha ve tesislerin ortaklaşa ve çok yönlü kullanılma esas ve yönetimleri tesis sahibi kurumla Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında yapılacak bir protokolle düzenlenir.

Sözleşmeli personel

Ek Madde 6 – (Ek: 14/3/1991 – 3703/16 md.)

Spor Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatında: Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve Federasyon Genel Sekreteri, Spor Kontrolörü ve Yardımcısı, tabip, hukuk müşaviri, avukat, mimar, mühendis, müfettiş, şube müdürü, mütercim, aşçı kadroları karşılık gösterilmek suretiyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli personel çalıştırılabilir. Ancak, bu görevlerde çalıştırılacaklar için yükseköğretim yanında, Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinde belirtilen şartlar aranır. Bu şekilde çalıştırılacakların sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemeleri Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Sözleşme ile çalıştırılacak personel istekleri üzerine T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilir.

Fazla çalışma ücreti

Ek Madde 7 – (Ek:14/3/1991 – 3703/16 md.; Mülga : 5/7/1991- KHK – 433/16 md.)

Koordinasyon

Ek Madde 8 – (Ek: 14/3/1991 – 3703/16 md.)

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Yaygın ve Örgün Eğitim Kurumları arasındaki yurtiçi spor yarışmaları Spor Genel Müdürlüğü ile koordineli olarak yürütülür. Bu kurumlara ait Yurtdışı spor yarışmaları ile Milletlerarası İzcilik Faaliyetleri ise Milli Eğitim Bakanlığı ile koordineli olarak Spor Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür ve yurtdışında temsil edilir.

Bağımsız spor federasyonları

Ek Madde 9 – (Ek: 4/3/2004-5105/2 md.)

(Değişik birinci fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Spor dalı ile ilgili faaliyetleri ulusal ve uluslar arası kurallara göre yürütmek, gelişmesini sağlamak, sporcu sağlığı ile ilgili konularda gerekli önlemleri almak, teşkilatlandırmak, federasyonu uluslar arası faaliyetlerde temsil etmek ve Tahkim Kurulu kararlarını uygulamakla görevli ve yetkili, özel hukuk hükümlerine tabi bağımsız spor federasyonları kurulur. Federasyonlar, Merkez Danışma Kurulunun uygun görüşü, Bakanın teklifi ve Başbakanın kararı ile kurulur ve kararın Resmi Gazetede yayımlanması ile tüzel kişilik kazanır. Bu Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen federasyonların tüzel kişilikleri bu maddede belirtilen usulle iptal edilir ve mal varlıkları Genel Müdürlüğe devredilir. Genel Müdürlük tarafından bağımsız spor federasyonlarına yapılan yardımlar ile Genel Müdürlük bütçesinden bu federasyonlara tahsis edilen kaynaklar kullanılarak edinilen her türlü taşınır ve taşınmazlar edinim amacı dışında kullanılamaz ve Genel Müdürün izni alınmadan üçüncü kişilere satılamaz ve devredilemez. Genel Müdürlük tarafından yapılan yardımlar ve tahsis edilen kaynaklar kullanılarak alınan taşınmazların mülkiyeti Genel Müdürlüğe ait olur. Bu

taşınmazlar Genel Müdürlüğün mevzuatı çerçevesinde kullanılır. Federasyon malları Devlet malı hükmündedir, haczedilemez. Federasyon faaliyetlerinde görevli bulunanlar, görevleriyle ilgili olarak işlemiş oldukları suçlar bakımından kamu görevlisi sayılır.

(Değişik ikinci fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Spor federasyonlarının merkezleri Ankara'dadır. Federasyonların merkez teşkilatı: genel kurul, yönetim, denetim, disiplin kurulları ile genel sekreterlikten teşekkül eder. Federasyon yönetim kurulu, yedi üyeden az, on beş üyeden fazla, disiplin kurulu ise üç üyeden az, beş üyeden fazla olamaz. Denetim kurulu; iki üyesi seçimle belirlenen, üç üyesi ise Genel Müdürlükçe görevlendirilen beş üyeden oluşur. Genel sekreter, en az dört yıllık yüksek okul mezunu kişiler arasından görevlendirilir. Bu fıkroda belirtilen kurulların oluşumu, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları ana statüyle, diğer kurulların oluşumu, çalışma usul ve esasları ise talimatlarla belirlenir. Profesyonel şube kurulması, federasyona spor dalı bağlanması, bağlı spor dallarının ayrılması işlemleri federasyon yönetim kurulunun Genel Müdürlüğe müracaatı üzerine bu Kanunun hükümlerine göre yürütülür. Federasyonların yurt içi bağlantısını sağlamak üzere, illerde federasyon temsilcilikleri kurulabilir. Bağımsız spor federasyonlarının il temsilcileri, federasyon başkanının teklifi ve Genel Müdürün onayı ile görevlendirilir.

(Değişik üçüncü fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Genel kurul federasyonun en üst organıdır. Genel kurulun toplanması ile ilgili her türlü işlemler yönetim kurulunca yürütülür. Genel Müdürlük, genel kurul toplantılarında gözlemci bulundurur. Gözlemci, genel kurul çalışmalarının bu Kanun ile ana statüye uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetleyerek, raporunu Bakana sunulmak üzere onbeş gün içerisinde Genel Müdürlüğe verir. Genel Müdürlük, raporun verildiği, ilgililer ise genel kurulun yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içerisinde asliye hukuk mahkemesinde genel kurulun iptalini isteyebilir. Genel kurulun toplanması, üyelerin belirlenmesi, divanın oluşturulması, delege listesine yapılacak itirazlar ve oyların sayımı ile ilgili diğer esas ve usuller ana statüde belirlenir. Genel kurul üye sayısı olimpiik ve paralimpiik spor dallarında 150'den az 300 üyeden fazla, diğer branşlarda ise 100'den az 200 üyeden fazla olamaz. Genel kurul:

a) Olağan genel kurul: olimpiik ve paralimpiik spor dallarında ilgili olimpiyat oyunlarının, diğer spor dallarında yaz olimpiyat oyunlarının bitiminden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra kurulacak federasyonlarda ise; kararın Resmi Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren üç ay içerisinde yapılır.

b) Olağanüstü genel kurul:

- 1) Sportif Değerlendirme ve Geliştirme Kurulu raporlarında yeterli düzeyde görülmeyen veya yapılan denetim sonucu görev başında kalmasında sakınca görülen federasyon başkanı ve yönetim kurulu üyeleri hakkında karar almak üzere Bakanın istemi üzerine,
- 2) Federasyon yönetim kurulunun kararıyla.
- 3) Son yapılan genel kurul toplantısında delege olanların en az yüzde 40'ının noter kanalı ile yazılı müracaatıyla.
- 4) Federasyon başkanının istifası, başkan olma şartlarından herhangi birisini kaybetmesi veya ölümü halinde, olağanüstü toplanır.

c) Mali genel kurul iki yılda bir ana statülerinde belirtilen tarihte yapılır. Mali genel kurulda ibra edilmeyen veya üçüncü fıkranın (b) bendinde belirtilen hallerde başkan ve yönetim kurulu üyelerinin yerine kalan süreyi tamamlamak üzere en geç altmış gün içerisinde seçimli olağanüstü genel kurul toplanır. Ancak, üçüncü fıkranın (b) bendinin (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde belirtilen hallerde, son toplantı tarihinden itibaren altı ay geçmeden veya olimpiik ve paralimpiik branşlarda olimpiyat oyunlarının yapılmasına altı aydan az süre kalmış ise olağanüstü genel kurul toplantısı yapılamaz.

(Değişik dördüncü fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Genel kurul; üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alınır. Seçimde en fazla oyu alan aday ve listesi seçilmiş sayılır. İlk toplantıda çoğunluk sağlanamaması halinde, takip eden günde çoğunluk aranmaksızın toplanır. Ancak, toplantıya katılanların sayısı seçimle belirlenen kurulların asıl üye sayısının iki katından aşağı olamaz. Olağan ve olağanüstü genel kurullarını bu maddede öngörülen süre ve esaslar dâhilinde yapmayan federasyonların genel kurulları Tahkim Kurulunca oluşturulacak üç kişilik komisyon marifetiyle altmış gün içerisinde yapılır ve federasyon başkanı ve yönetim kurulu üyeleri hakkında mevzuata uymamaktan dolayı idari ve adli işlem başlatılır. Genel kurul çağrısı ve gündemi, toplantı tarihinden en az otuz gün önce; faaliyet raporu, denetleme raporu ile bütçe tasarısı ise en az onbeş gün önce federasyonun ve Genel Müdürlüğün resmi internet sitesinde üyelere duyurulur. Seçimler tek liste halinde gizli oy, açık tasnif şeklinde yapılır. Genel kurulun yapılacağı tarihten geriye doğru en az bir yıl önce faal sporculuğu, hakemliği, antrenörlüğü bırakmamış kişiler ile federasyonda maaşlı veya ücretli çalışanlar genel kurul üyesi olamazlar. Genel kurulda kulüplerin delege sayısı, toplam delege sayısının yüzde 60'ından az olamaz. Genel kurulun delege sayısının yüzde 10'u Genel Müdürlük temsilcilerinden oluşur. Genel kurulun görevleri şunlardır:

- a) Ana statüyü yapmak, değiştirmek.
- b) Başkan, yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerini seçmek.

c) Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan faaliyet programını, bütçeyi onaylamak ve gerektiğinde bütçe harcama kalemleri arasında değişiklik yapmak konusunda yönetim kuruluna yetki vermek.

Ç) Yönetim kuruluna, taşınmaz mal alımı-satımı ile uluslar arası federasyonlara karşı mali taahhütlerde bulunmak için yetki vermek.

d) Yönetim Kurulu faaliyet ve mali raporlarının ibra edilip edilmemesini oylamak.

e) Kanun ile verilen diğer görevleri yapmak.

Federasyon başkanı adaylarında aşağıdaki şartlar aranır:

a) T.C. vatandaşı olmak.

b) En az lise mezunu olmak.

c) Kesinleşmiş sigorta veya vergi borcu olmamak.

Ç) Tahkim Kurulu, Genel Müdürlük ceza kurulları veya spor federasyonlarının ceza veya disiplin kurullarınca son beş yıl içerisinde bir defada üç ay veya toplam altı ay hak mahrumiyeti cezası almamış olmak.

d) Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar ile casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, yağma, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı ve haksız mal edinme suçlarından hükümlü bulunmamak.

(İptal beşinci fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 2/7/2009 tarihli ve E.: 2006/118, K.: 2009/107 sayılı Kararı ile.)

(Değişik altıncı fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Federasyonların sportif başarılarını, plan ve projelerini kontrol etmek, faaliyetlerini değerlendirmek, geliştirmek ve izlemek üzere Sportif Değerlendirme ve Geliştirme Kurulu kurulur. Kurul; Bakan tarafından spor alanında bilimsel çalışmalar yapmış veya sporda idareci, teknik adam ve benzeri görevlerde veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörde üst düzey görevlerde bulunmuş kişiler arasından iki yıl için görevlendirilecek, bir başkan, bir başkan yardımcısı, bir raportör ile dört üyeden oluşur. Toplantıda karar alınabilmesi için en az beş üyenin katılması şarttır. Kararlar salt çoğunlukla alınır. Mazeretsiz olarak üst üste dört toplantıya katılmayan üyelerin üyeliği sona erer. Kurulun sekretarya hizmetleri Genel Müdürlük tarafından yürütülür. Kurulun görevleri şunlardır:

a) Spor federasyonlarının Bakana verecekleri taahhütnamenin esaslarını belirlemek ve yılsonu itibarıyla taahhütlerine uyup uymadıklarını değerlendirerek Bakana sunmak.

b) Federasyonlar tarafından hazırlanan master planını, performans ölçütlerini, amaç ve hedeflerini incelemek, uluslararası federasyonların statü ve talimatlarını gözeterek hizmet kalite standartlarını belirlemek.

c) Bakana sunulan taahhütname ile master planı ve performans ölçütlerine uyulup uyulmadığı konusunda altı ayda bir Bakana rapor vermek.

(Değişik yedinci fıkra: 27/5/2007-5674/2 md.) Tahkim Kurulu yedi asıl ve yedi yedek üyeden teşekkül eder. Üyelerin beşinin hukukçu, ikisinin ise spor alanında bilimsel çalışmalar yapmış veya sporda idareci, teknik adam ve benzeri görevlerde bulunmuş kariyer sahibi kişiler olmaları şarttır. Üyeler Genel Müdürün teklifi ve Gençlik ve Spor Bakanının onayı ile dört yıl için görevlendirilir. Hâkim ve savcılar ile bu meslekten sayılanlar hâkimlik teminatı esasları gözetilerek ve yetkili kurulların onayı alınmak suretiyle Tahkim Kurulunda görev alabilirler. Üyeler kendi aralarından bir başkan seçerler. Tahkim Kurulu tarafından verilen kararlar kesindir.

(Değişik sekizinci fıkra: 27/5/2007-5674/2 md.) Tahkim Kurulu, federasyon ile kulüpler, sporcular, hakemler, teknik direktör ve antrenörler; kulüpler ile teknik direktörler, antrenörler ve sporcular; kulüpler ile kulüpler arasında çıkacak ihtilaflarla, federasyonlarca verilecek kararlar ile disiplin veya ceza kurulu kararlarını, ilgililerin itirazı üzerine inceleyerek sonuçlandırır. Tahkim Kurulu; itiraz üzerine Genel Müdürlük ile federasyonlar ve federasyonların birbirleri arasında çıkacak ihtilafları inceleyerek sonuçlandırır.

(Ek fıkra: 27/5/2007-5674/2 md.; Değişik dokuzuncu fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Tahkim Kurulu, bu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendi ile dördüncü fıkrasında belirtilen hallerde federasyonu genel kurula götürecektir komisyonu belirler. Federasyon başkanı ile yönetim, disiplin ve denetim kurulu üyelerinin, spor ahlakına ve disiplinine aykırı davranışlarının tespiti halinde Bakan tarafından Genel Müdürlük Merkez Ceza Kuruluna sevk edilmeleri sonucunda, Merkez Ceza Kurulunca verilecek kararlara karşı, ilgililerin itirazı üzerine karar verir.

(Ek fıkra: 27/5/2007-5674/2 md.; Değişik onuncu fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Tahkim Kurulu, görevinde bağımsız ve tarafsızdır. Üyeler, istifa etmedikçe veya çekilmiş sayılmadıkça, yerlerine yenisi görevlendirilemez. Federasyonların veya spor kulüplerinin kurullarında görevli olanlar ile ihtar cezası dışında sportif ceza alanlar ve maddenin beşinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen suçlardan ceza alanlar Tahkim Kurulu üyeliği yapamazlar.

(Ek fıkra: 27/5/2007-5674/2 md.; Değişik onbirinci fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Tahkim Kurulu ile Sportif Değerlendirme ve Geliştirme Kurulu üyelerine bir ayda dört

toplantıyı geçmemek üzere, görev yapılan her gün için uhdesinde kamu görevi bulunanlar bakımından (5.000), bulunmayanlar bakımından (6.000) gösterge rakamının Devlet memuruna uygulanan aylık katsayıyla çarpımı sonucunda bulunulacak miktarı geçmemek üzere huzur ücreti ödenir. Tahkim Kurulu ile Sportif Değerlendirme ve Geliştirme Kurulu tarafından görevlendirilen bilirkişi ve uzmanların ücretleri Genel Müdürlükçe karşılanır.

(Ek fıkra: 27/5/2007-5674/2 md.) Tahkim Kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları, çalışma usul ve esasları ile üyelere verilecek huzur ücretinin miktarı Genel Müdürlükçe hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

(Değişik fıkra: 28/4/2005 – 5340/2 md.) Bağımsız federasyonların bütçesi; katılım payı, tescil, vize, transfer, itiraz, ceza, yayın, sponsorluk, reklam, yardım, bağış ve benzeri gelirlerden oluşur. Genel Müdürlük olimpiik branşlarda; federasyonun bir önceki yıl gerçekleşen gelirlerinin % 75'i kadar, olimpiik olmayan federasyonlara ise; % 50'si kadar yardımda bulunabilir.

Bağımsız federasyonların gelirleri ana statüsünde belirlenen usul ve esaslar dahilinde harcanır. Genel Müdürlük bütçesinden bağımsız federasyonlara, ilgili branşın alt yapısına ve eğitime ilişkin projelerinin desteklenmesi amacıyla gerektiğinde kaynak tahsis edilebilir. Bağımsız federasyonların tüm gelirleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Genel Müdürlük, bağımsız federasyonların talebi durumunda, kendisine ait spor tesislerinin işletilmesini, menkul ve gayrimenkullerini bedelsiz olarak kırk dokuz yıla kadar federasyonun faaliyetleri için tahsis edebilir. Söz konusu spor tesisleri ile menkul ve gayrimenkullerin tahsis amacı dışında kullanılması halinde, tahsis işlemi Genel Müdürlükçe iptal edilir.

(Değişik on altıncı fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Federasyonların her türlü faaliyetlerinin denetimi: genel kurul, denetim kurulu ve Bakan tarafından görevlendirilecek denetim elemanlarınca yapılır. Federasyon harcamalarının yerindelik denetimi yetkili kurullarınca, Genel Müdürlükçe yapılan her türlü yardımların amaca uygunluğu ve denetimi ise Genel Müdürlükçe yapılır. Genel Müdürlük tarafından yapılan ayni ve nakdi yardımların mevzuata ve amacına uygun olarak harcanmaması halinde oluşacak zarar, kusurları bulunan federasyon başkanı ve yönetim kurulu üyelerinden tahsil edilir ve bunlar hakkında suç duyurusunda bulunulur. Teknik elemanlar ve sporculara ödenecek ücretler hariç, federasyonda çalışan personel ve diğer görevlilere verilecek ücret ve yolluklar kamu kaynakları ve Spor Toto Teşkilat Başkanlığından sağlanan reklam gelirlerinden karşılanamaz.

(Ek fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Federasyonlar; sporcu, antrenör, hakem ve benzeri spor elemanları ile spor kulüplerine ve sponsorluklara ait istatistiki bilgileri üç ayda bir Genel Müdürlüğe göndermek zorundadırlar. Federasyonlar, Genel Müdürlük ile uluslar arası federasyonların belirlediği eğitim kriterlerine uygun olarak işbirliği içerisinde antrenör, hakem ve benzeri diğer spor elemanlarını yetiştirirler.

(Ek fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Federasyonlar, faaliyette buldukları spor dalları ile ilgili olarak bağlı oldukları uluslar arası federasyonun kurallarını göz önünde bulundurarak hangi eylem ve davranışlara ne tür sportif ceza verileceğini, ceza talimatında düzenler. Federasyonların programında yer alan veya izni ile yapılan faaliyetlerden dolayı sportif ceza verme yetkisi federasyon disiplin/ceza kuruluna aittir. Federasyonların ana statüsü Resmi Gazetede, ana statüye dayanılarak hazırlanan yönetmelik dışındaki talimat ile diğer alt düzenleyici işlemler ise Genel Müdürlüğün internet sitesinde yayımlanır.

(Ek fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Spor federasyonları ile ilgili olarak bu Kanunda hüküm bulunmayan konularda 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu ile 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra: 29/3/2011-6215/10 md.) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait alacaklar hariç olmak üzere, spor kulüplerinin Spor Toto Teşkilat Başkanlığı nezdindeki isim haklarından doğan alacakları haczedilemez ve bu alacaklar devir ve temlik edilemez.

Tahkim Kurulunun çalışma usul ve esasları

Ek Madde 9/A – (Ek: 29/3/2011-6215/11 md.)

Tahkim Kurulu, en az beş üyenin katılımıyla toplanır ve oy çokluğuyla karar alır. Oyların eşitliği halinde Başkanın kullandığı oyun tarafı çoğunluk sayılır.

Kurulun görev alanına giren konularda başvurular, ilgili kişiler ile kulüp başkanları veya yetkili kılınan idarecileri tarafından, Tahkim Kurulu Başkanlığına hitaben yazılmış dilekçeyle yapılır. Dilekçeler, doğrudan Kurula verilebileceği gibi posta ile de iadeli taahhütlü gönderilebilir. Başvuruların teslim veya postaya verilmesi, başvuru tarihi olarak kabul edilir. Kurula başvuru ücreti; sporcular için (2.000) gösterge, diğer başvurularda ise (4.000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan tutardaki meblağ, Genel Müdürlük bütçesine gelir kaydedilir. İtirazın kabulü halinde başvuru ücretleri iade edilir. Kurulun sekretarya hizmetleri Genel Müdürlük tarafından yürütülür. Kurul ihtiyaçları için her yıl Genel Müdürlük bütçesine gerekli ödenek konulur. Kurula başvuru süresi, federasyon yönetim kurulu kararı ile disiplin veya ceza kurulu kararının yazılı bildiriminden itibaren on gündür. Başvuru sahibi dilekçesinde; tarafları, konuyu, hukuki sebepler ile dayanılan delilleri ve taleplerini belirtmek

zorundadır. Başvuru tarihinden itibaren en geç beş gün içerisinde başvuru ücreti ile diğer giderlerin yatırıldığına ilişkin makbuzun ibraz edilmemesi halinde itiraz yapılmamış sayılır.

Başvuru dilekçeleri, Kurul evrakına kayıt sırasına göre ve varsa ivedilik durumları da dikkate alınarak incelenir. Başkanın uygun görmesi halinde bir üye dosyayı; görev, merci atanması, ehliyet, menfaat, süre aşımı konularında ve esastan inceleyerek görüşünü en geç beş gün içinde bildirir. Başkan, Kurul üyesi olmayan ancak konusunda uzman kişi veya kişileri ücretini de belirlemek suretiyle bilirkişi olarak görevlendirebilir.

Kurul, merci atanması halinde dilekçeyi gerekli işlem için ilgili yere gönderir ve başvuru sahibine de bildirimde bulunur. İlk incelemede herhangi bir aykırılık görülmemesi halinde veya biçimsel eksikliklerin giderilmesi üzerine dilekçe, karşı tarafa ve ihbarı gerekli görülen diğer kişilere tebliğ olunur. Karşı taraf, tebliğ tarihinden itibaren en geç on gün içinde cevap dilekçesini vermek zorundadır. Dilekçede, maddî ve hukukî açıklamalar ile deliller ve talepler yer alır ve bunlara ilişkin belgeler eklenir.

Tamamlanan dosya, dosyayı inceleyen üyenin düşüncesi veya bilirkişi raporu ile birlikte Kurula sevk edilir. Kurul, incelemesini evrak üzerinde yapabileceği gibi tarafların sözlü açıklamalarına da başvurabilir.

Kurula başvuru icra ve infazı durdurmaz. Ancak; Kurul, ivedi durumlarda, ilgilinin talepte bulunması koşuluyla, başvuru veya itiraz konusu kararda hukuka açıkça aykırılık bulunması halinde ve yargılamanın seyrini dikkate alarak, icra veya infazın durdurulmasına karar verebilir. Kurul, haklı ve gerektirici nedenlerin bulunması halinde ihtilafla doğrudan ilgili konularda ihtiyati tedbir kararı verebilir.

Kurul kararını; kanun, ulusal ve uluslar arası federasyonların kuralları, kanunların usule ilişkin hükümleri ile dosya münderecatı, tanık beyanları, bilirkişi incelemesi ve her türlü delile göre adalet ve nasafet esasları dairesinde tesis eder. Zorunlu haller dışında sportif faaliyetlere ilişkin iş ve işlemlerde en geç on iş günü, diğer hususlarda ise en geç üç ay içerisinde kararını verir. Kurul; itirazın reddine, kabulüne veya itiraz konusu kararın değiştirilerek karara bağlanmasına hükmedebilir. Kararlar gerekçeli olur. Varsa muhalefet şerhleri eklenir.

Kısa karar, ilgiliye ve federasyon başkanlığına faks ve internet üzerinden derhal bildirilir ve federasyon ile ilgililer tarafından uygulanmaya başlanır. Gerekçeli karar daha sonra tebliğ olunur. Kararlar, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 38 inci maddesi hükmü uyarınca ilam mahiyetinde sayılır.

Taraflar, kararın tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde verilen karara karşı karar düzeltme yoluna başvurabilirler. 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun kararların açıklanması, maddî hataların düzeltilmesi veya yargılamanın yenilenmesi halleri dışında Kurul aynı konuda tekrar karar veremez.

Ek Madde 10 – (Ek: 28/4/2005 – 5340/3 md.)

Yargıtay, Danıştay ve Sayıştay Başkan ve üyeleri ile adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılar; Spor Genel Müdürlüğü ile özerk federasyonlar tarafından organize edilen sportif faaliyetlerde, (...) görev alabilirler.

Ek Madde 11 – (Ek: 28/4/2005 – 5340/3 md.)

Genel Müdürlüğün mülkiyetinde veya kullanımında bulunan spor tesisleri veya taşınmazların kullanım veya intifa hakkı; spor federasyonlarına, en az üçü olimpik olmak üzere toplam altı spor dalında faaliyet gösteren ve liglere katılan spor kulüplerine, yerel yönetimlere, kamu kurum ve kuruluşlarına protokol ile bedelsiz devredilebilir.

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Geçici Madde 1 – Ekli 2 sayılı cetvelde gösterilen kadrolar; 13/12/1983 tarih ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli I sayılı cetveldeki Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne ilişkin bölümüne eklenmiş sayılır.

Geçici Madde 2 – Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün, kadroları ve istihdam edilen personeli, mevcut statü ve haklarıyla birlikte Spor Genel Müdürlüğüne devredilmiştir. Mevcut personel, uluslar arası işleme gerek kalmaksızın kadrolarına atanmış sayılırlar.

Geçici Madde 3 – Bu Kanun uyarınca Genel Müdürlük merkez ve taşra kuruluşlarında yapılacak düzenlemeler sebebiyle unvan ve derecesi değişen veya kaldırılan görevlilerin eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminat hakları yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

Geçici Madde 4 – Bu Kanunda belirtilen kuruluşlar ve federasyonlar kuruluşlarını bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki sene içerisinde tamamlamak zorundadırlar. Bu kuruluşlar kuruluşlarını tamamlayıncaya ve ilgili yönetmeliklerle tüzük çıkıncaya kadar mevcut tüzük, statü ve yönetmeliklerin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 5 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Spor – Toto Teşkilat Müdürlüğünün hesaplarında birikmiş olan kupon gelirleri ile idari masraflardan tasarruf edilmiş paralar ve bunların faiz gelirleri Türk Sporunu Teşvik Fonu'na intikal ettirilir.

Geçici Madde 6– (Mülga: 24/10/2011- KHK-661/47 md.)

Geçici Madde 7 – (Ek: 2/8/2000 – KHK – 608/3 md.; Değiştirilerek kabul : 12/4/2001 – 4644/3 md.)

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce (mevcut mevzuat çerçevesinde aynı ve/veya nakdi ödül alan sporular hariç) olimpiyat şampiyonluğu veya olimpik spor dallarından birinde büyükler kategorisinde dünya şampiyonluğu kazanmış olan sporculara bir defaya mahsus olmak üzere en yüksek Devlet memuru brüt aylığının (ek gösterge dahil) elli katı tutarında ödül verilir.

Geçici Madde 8 – (Ek: 2/8/2000 – KHK – 608/3 md.; Değiştirilerek kabul : 12/4/2001 – 4644/3 md.)

Ek 3 üncü madde hükümlerine göre verilecek ödüller, 2000 yılı içinde gençlik ve spor faaliyetlerinde başarı kazananlara ve bu başarıya katkıda bulunanlara da verilir.

Geçici Madde 9 – (Ek:4/3/2004-5105/3 md.)

Ek 9 uncu maddenin dokuzuncu fıkrasında öngörülen Genel Müdürlük bütçesinden ayrılacak pay ile ilgili oran, federasyonların özerk olduğu tarihten itibaren üç yıl sonra uygulanır. Bu tarihe kadar Genel Müdürlük her türlü desteği sağlar.

5018 sayılı Kanun hükümleri

Geçici Madde 10- (Ek: 1/7/2006-5538/10 md.)

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun dış denetimle ilgili hükümleri dışındaki hükümleri, Gençlik ve Spor İl müdürlükleri hakkında uygulanmaz.

Geçici Madde 11- (Ek: 29/3/2011-6215/12 md.)

Bu Kanun ile çıkarılması öngörülen düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar mevcut düzenlemelerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; 3289 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesine göre özerk olan spor federasyonları bu Kanuna göre kurulmuş bağımsız spor federasyonu olarak kabul edilir. Diğer kanunlarda özerk spor federasyonlarına yapılan atıflar, bağımsız spor federasyonlarına yapılmış sayılır. Tahkim Kurulunun asıl ve yedek üyeleri, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren otuz gün içerisinde görevlendirilir. Bu Kanunla tüzel kişilik kazanan spor federasyonları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk ilgili olimpiyat oyunlarının bitim tarihlerinden itibaren üç ay içerisinde genel kurullarını yaparak hukuki yapılarını bu Kanuna uygun hale getirmek zorundadırlar.

Geçici Madde 12- (Ek: 8/8/2011-KHK-649/54 md.)

Spor Genel Müdürlüğü taşra teşkilatında İl Spor Müdürü ve İlçe Spor Müdürü kadrolarında bulunanların görevleri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bunlar ekli (2)

sayılı liste ile ihdas edilen Araştırmacı kadrolarına halen buldukları kadro dereceleriyle atanmış sayılır. Bu madde uyarınca ihdas edilen Araştırmacı kadroları, herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Bu madde uyarınca atanmış sayılan personelin yeni kadrolarına atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla eski kadrolarına ilişkin olarak en son ayda aldıkları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); yeni atandıkları kadrolara ilişkin olarak yapılan aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (ilgili mevzuatı uyarınca fiili çalışmaya bağlı fazla mesai ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması halinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atanmış sayıldıkları kadro unvanlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, kendi istekleriyle başka kurumlara atanana fark tazminatı ödenmesine son verilir. Spor Genel Müdürlüğünün mevcut il ve ilçe müdürlükleri, gençlik hizmetleri ve spor il ve ilçe müdürlükleri olarak faaliyetlerine devam eder.

Yürürlük

Madde 42 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 43 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

1 SAYILI CETVEL (Değişik: 14/3/1991 – 3703/10 md.)

Spor Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı

<u>Genel Müdür</u>	<u>Genel MüdürYard</u>	<u>Ana Hizmet Birimleri</u>	<u>Danışma ve Denetim Birimleri</u>	<u>Yardımcı Birimler</u>
Genel Müdür	Genel Müdür Yard.	1. Spor Federasyonları Başkanlıkları	1. Teftiş Kurulu Başkanlığı	1. Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı
	Genel Müdür Yard	2. Tesisler Dairesi Başkanlığı	2. Hukuk Müşavirliği	2. İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı
	Genel Müdür Yard	3. Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı	3.(Mülga:22/12/2005 5436/17 md.)	3. Dış ilişkiler Dairesi Başkanlığı
	Genel Müdür Yard	4. Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı	4. Spor Kontrolörleri Kurul Başkanlığı	4.(Mülga:29/5/2009– 5902/25 md.)
		5. Uluslar arası Organizasyonlar Dairesi Başkanlığı		
		6. Spor Kuruluşları Dairesi Başkanlığı		
		7. Spor Faaliyetleri Dairesi Başkanlığı		

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI
Spor Genel Müdürlüğü

Ek-3

Sayı :B.20.1.SGM.0.71.02.00/P.A.3.

22.07.2011* 10122

.../.../2011

Konu : Bilgi Edinme Başvurusu

BİLGİ EDİNME MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi :18/07/2011 tarih ve 392 sayılı yazınız.

Enes IŞIKGÖZ'e ait Bilgi Edinme Başvuru Formu incelenmiştir.
Genel Müdürlüğümüzün Taşra teşkilatında yer alan 16 Büyükşehir Belediyesinde 236
adet İlçe Spor Müdürü bulunmaktadır.
Bilgilerinizi rica ederim.



Ahmet AK

Personel ve Eğitim Dairesi Başkanı

ANKET

Saygıdeğer Meslektaşım;

Bu araştırma, Yeditepe Üniversitesi – Sosyal Bilimler Enstitüsü / Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı'nda tez çalışması için yapılmaktadır.

Araştırmanın amacı, Eğitimin Yerinden Yönetimi hakkında sizin görüşlerinizi almaktır. Sizden elde edilecek bulgularla bu konuda değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm anketi dolduranın kişisel bilgilerini içeren 10 soru, ikinci bölüm Milli Eğitim Bakanlığı'nın Yapı ve İşleyişi ile ilgili 35 soru, üçüncü bölümde ise Eğitim Hizmetlerinde Yetki Dağılımı hakkında 37 soru ve görüş bildirme alanı yer almaktadır.

Uygulamanın içinde bulunan sizlerin görüş ve önerileri, bu araştırmanın sonuçları bakımından büyük değer taşımaktadır. İstenen bilgiler, yalnızca araştırma amacı ile kullanılacak, başkası tarafından görülmeyecektir. Bu nedenle **ankete isim yazmanıza gerek yoktur.**

Araştırmanın sağlıklı bulgulara ulaşması anketteki ifadelere vereceğiniz cevaplara bağlı olacağından, cevaplarınızın gerçek anlamda görüşlerinizi yansıtması çok önemlidir. Ankette yer alan soruların tümünü içtenlikle yanıtlamanızı ve gereken özeni göstermenizi diler, ilgi ve yardımlarınız için teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Yasir GEÇİT

Yeditepe Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı

Bölüm-1 : KİŞİSEL BİLGİLERİNİZ

Meslekteki kıdeminiz. <input type="checkbox"/> 1-5 yıl <input type="checkbox"/> 6-10 yıl <input type="checkbox"/> 11-15 yıl <input type="checkbox"/> 16-20 yıl <input type="checkbox"/> 21 yıl ve üstü	Cinsiyetiniz. <input type="checkbox"/> Erkek <input type="checkbox"/> Kadın Medeni durumunuz. <input type="checkbox"/> Evli <input type="checkbox"/> Bekar	Algıladığınız gelir düzeyiniz. <input type="checkbox"/> Yüksek <input type="checkbox"/> Ortanın Üstü <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Ortanın Altı <input type="checkbox"/> Düşük Kaç farklı okulda çalıştınız. <input type="checkbox"/> 1-3 <input type="checkbox"/> 4-6 <input type="checkbox"/> 7-9 <input type="checkbox"/> 10 ve üstü
Eğitiminiz. <input type="checkbox"/> Ön lisans <input type="checkbox"/> Lisans <input type="checkbox"/> Yüksek lisans <input type="checkbox"/> Doktora	Çalıştığınız kurumun türü. <input type="checkbox"/> İlköğretim <input type="checkbox"/> Düz lise <input type="checkbox"/> Meslek lisesi <input type="checkbox"/> Anadolu/Fen Lisesi	Meslek hayatınızdaki toplam yöneticiliğiniz. <input type="checkbox"/> Hiç <input type="checkbox"/> 1-5 yıl <input type="checkbox"/> 6-10 yıl <input type="checkbox"/> 11-15 yıl <input type="checkbox"/> 16-20 yıl <input type="checkbox"/> 21 yıl ve üstü
Yönetim konusunda katıldığınız kurslar. <input type="checkbox"/> Hiç <input type="checkbox"/> 1 Seminer veya Kurs <input type="checkbox"/> 2 Seminer veya Kurs <input type="checkbox"/> 3 Seminer veya Kurs <input type="checkbox"/> 4 Seminer veya Kurs	Bir bütün olarak, çalıştığınız okulun imkanları. <input type="checkbox"/> İleri <input type="checkbox"/> Ortanın Üstü <input type="checkbox"/> Orta <input type="checkbox"/> Ortanın Altı <input type="checkbox"/> Zayıf	Meslek hayatınızdaki toplam yöneticiliğiniz. <input type="checkbox"/> Hiç <input type="checkbox"/> 1-5 yıl <input type="checkbox"/> 6-10 yıl <input type="checkbox"/> 11-15 yıl <input type="checkbox"/> 16-20 yıl <input type="checkbox"/> 21 yıl ve üstü

Bölüm-2 : YAPI VE İŞLEYİŞ

Bu bölümde Milli Eğitim Bakanlığı'nın mevcut yapı ve işleyişine ilişkin sorunlara yer verilmiştir. Her bir maddeyi okuduktan sonra katılma derecenizi gösteren seçeneğin altındaki kutuya (X) işareti koyunuz.

	KATILMA DERECESENİZ				
	Tamamen	Büyük Oranda	Orta Düzeyde	Çok Az	Hiç
1	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
2	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
3	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
4	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
5	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
6	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
7	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
8	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
9	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
10	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
11	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
12	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
13	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
14	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
15	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
16	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
17	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
18	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
19	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
20	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
21	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
22	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
23	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
24	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
25	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
26	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
27	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
28	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
29	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
30	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
31	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
32	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
33	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
34	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
35	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Bölüm-3 : YETKİ DAĞILIMI	YÖNETİM KADEMELERİ				
	Bakanlık Merkez Teş.	Valilik	İl Millî Eğitim Müd.	İlçe Millî Eğitim Müd.	Okul Müdürlüğü
<p>Bu bölümde eğitim ve öğretim faaliyetleri ile ilgili birinci derecedeki sorumluluğun hangi yönetim kademesinde olması gerektiği konusunda görüşünüz alınmak istenmiştir. Bu amaçla Yönetim Kademeleri numaralandırılmıştır (1,2,3,4,5). Sizce uygun olan tek seçeneği işaretleyiniz. En uygun yönetim kademesini (X) işaretleyiniz.</p>					
1. EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM					
1	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Eğitim birimlerindeki eğitim ve öğretim programlarını; Temel ilkelere belirlenmesinde kim yetkili olmalıdır?					
2	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Programların içeriğinin hazırlanmasında kim yetkili olmalıdır?					
3	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Programların yerel ihtiyaçlara cevap verecek şekilde uyarlanmasında kim yetkili olmalıdır?					
4	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Programların uygulanmasında kim yetkili olmalıdır?					
2. PERSONEL					
1	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
İl millî eğitim müdürlerini atama					
2	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
İldeki diğer millî eğitim müdürlüğü yöneticilerini atama					
3	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Taşrada görevli ilköğretim müfettişleri başkanlarını atama					
4	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Taşrada görevli ilköğretim müfettişlerini atama					
5	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
İlçe millî eğitim müdürlerini atama					
6	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
İlçe millî eğitim şube müdürlerini atama					
7	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Lise ve dengi okul müdürlerini atama					
8	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
İlköğretim okulu müdürlerini atama					
9	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Taşrada çalışacak öğretmen ve diğer personeli atama					
10	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Sözleşmeli personel istihdamı					
11	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ödüllendirilmede kim yetkili olmalıdır?					
12	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Disiplin kovuşturmasında kim yetkili olmalıdır?					
13	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Taban ücret ve ek ders ücretlerinin belirlenmesinde kim yetkili olmalıdır.					
14	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Adaylık döneminde yetiştirilmesinde kim yetkili olmalıdır?					
15	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Hizmet içinde yetiştirilmesinde kim yetkili olmalıdır?					
16	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Denetleme ve değerlendirilmede kim yetkili olmalıdır?					
3. ÖĞRENCİ İŞLERİ					
1	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Öğrenci kişilik (danışma ve rehberlik) hizmetleri programlarının hazırlanmasında kim yetkili olmalıdır?					
2	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ders dışı sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklerin saptanmasında kim yetkili olmalıdır?					
3	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Bursların sağlanmasında kim yetkili olmalıdır?					
4	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Mezun öğrencilerin istihdamında kim yetkili olmalıdır?					
4. BÜTÇE					
1	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Eğitim birimlerinin bütçe tekliflerinin değerlendirilmesinde kim yetkili olmalıdır?					
2	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ödeneklerin dağıtım ve sarf işlemlerinin yapılmasında kim yetkili olmalıdır?					
3	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Özel idare bütçesinden eğitim ayrılan ödeneklerin dağıtımında kim yetkili olmalıdır?					
4	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kalkınma plan ve yıllık programlardaki yatırımların zamanında ihale edilmesinde kim yetkili olmalıdır?					

En uygun yönetim kademesini (X) işaretleyiniz.	YÖNETİM KADEMELERİ					
	Merkezi Hükümet	Belediye	Özel İdare	Okul	Halk	Gönüllü Kuruluşlar
5. FİNANSMAN						
1	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Eğitim birimlerine gerekli olan arsa için finansmanın sağlanmasında öncelikle kim yetkili olmalıdır?						
2	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Bina ve tesislerin yapılması için gerekli finansmanın sağlanmasında kim yetkili olmalıdır?						
3	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Okulların ihata duvarları, çevre düzenlemesi, okul, spor ve toplanti salonlarının alt yapısının (su, elektrik, telefon, kanalizasyon vb.) yapılması için gerekli finansmanın sağlanmasında kim yetkili olmalıdır?						
4	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Araç gereçlerin (sıra, masa, tahta, alet ve makineler) alınması için gerekli finansmanın sağlanmasında kim yetkili olmalıdır.						
5	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Büyük onarım için ayrılan ödeneklerin dağıtımında kim yetkili olmalıdır?						
6	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Küçük onarım ve işletme giderleri için ayrılan ödeneklerin dağıtımında kim yetkili olmalıdır?						
7	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Ayrıcalıklı program uygulanan okullar için (Fen lisesi, Anadolu lisesi, Görmeye işleme ve zihinsel özürülüler, vb.) finansman farkının ödenmesinde kim yetkili olmalıdır?						
8	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içi faaliyetlerinin finansmanının karşılanmasında kim yetkili olmalıdır?						
9	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Bina ve tesislerin elektrik, telefon, su ve ısıtma giderlerinin finansmanında kim yetkili olmalıdır?						

ANKET

Saygıdeğer Meslektaşım:

Bu araştırma, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Doktora Programı'nda tez çalışması için yapılmaktadır.

Araştırmanın amacı, AB' ye Üyelik Sürecinde Türk Spor Yönetiminde Desantralizasyonu hakkında sizin görüşlerinizi almaktır. Sizden elde edilecek bulgularla bu konuda değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde anketi dolduranın kişisel bilgilerini içeren 4 soru, ikinci bölümde ise Türk Spor Yönetiminde desantralizasyon (yerelleşme) ilgili 23 soru yer almaktadır.

Uygulamanın içinde bulunan siz Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü Taşra Teşkilatı Yöneticileri ile Türk Spor Yönetiminde desantralizasyon (yerelleşme) sürecine ilişkin siz Yerel Yöneticilerin görüş ve önerileri araştırmanın sonuçları bakımından büyük önem taşımaktadır. İstenen bilgiler yalnızca araştırma amacı ile kullanılacak olup başkası tarafından görülmeyecektir. Bu nedenle ankete isim yazmanıza gerek yoktur.

Araştırmanın sağlıklı bulgulara ulaşması anketteki ifadelere vereceğiniz cevaplara bağlı olduğundan, cevaplarınızın gerçek anlamda görüşlerinizi yansıtması çok önemlidir. Ankette yer alan soruların tümünü içtenlikle yanıtlamanızı ve gereken özeni göstermenizi diler, ilgi ve yardımlarınız için teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Enes IŞIKGÖZ
Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Doktora Programı

BÖLÜM-1
KİŞİSEL BİLGİLERİNİZ

Lütfen durumunuza uyan seçeneğin yanındaki kutucuğa (X) işareti koyunuz

1.CİNSİYETİNİZ

- ERKEK
 KADIN

2.GÖREVİNİZ

- Büyükşehir Belediye Başkanı
 Büyükşehir İlçe Belediye Başkanı
 İlçe Belediye Başkanı
 İl Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürü
 İlçe Gençlik hizmetleri ve Spor Müdürü

3.EĞİTİM DURUMUNUZ

- İlköğretim (İlkokul, Ortaokul)
 Lise
 Önlisans
 Lisans
 Lisansüstü

4.YÖNETİCİLİK KIDEMİNİZ

- 1-5 YIL
 6-10 YIL
 11-15 YIL
 16-20 YIL
 21 YIL VE ÜSTÜ

BÖLÜM II

Bu bölümde; Spor alanında kamusal hizmeti sunan Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğünün, spor yönetimindeki idari yapı ve işleyişinin desantralizasyonu (yerelleştirilmesi) konusunda görüşleriniz alınmak istenmiştir. Her bir maddeyi okuduktan sonra katılma derecenizi gösteren seçeneğe (X) işareti koyunuz.

MADDELER		HİÇ KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILYORUM	TAMAMEN KATILYORUM
		1	2	3	4	5
1	Gençlik ve Spor Bakanlığı, karar verme yetkisinin üst yönetim birimlerinde toplandığı merkeziyetçi yapısıyla işlevini etkili bir biçimde yerine getirememektedir.					
2	Gençlik ve Spor Bakanlığı, yetkilerini yerel yönetimlere desantralize ederek Türk Spor Yönetim sistemi yerinden yönetim sistemi biçiminde yapılandırılmalıdır.					
3	Gençlik ve Spor Bakanlığından, yerel yönetimlere yetki aktarılmasıyla, merkez örgütündeki iş yükü, bürokratik gecikmeler ve kırtasiyecilik azalır.					
4	Yerel düzeydeki yöneticiler, yerel sorunlara karşı daha çok duyarlı olurlar.					
5	Gençlik ve Spor Bakanlığı, yerel yönetimlerden gelen bilgileri kullanarak daha gerçekçi ve etkili spor politikaları oluşturur.					
6	Türk Spor Yönetiminde desantralizasyon sağlanarak yerel yönetimler, merkez teşkilatının gerçekleştiremediği görevleri yerine getirir.					
7	Yerel düzeyde spor ile ilgili politikaları oluşturma ve spor yönetiminde karar alma süreci yerel yönetimlerce daha çabuk alınır.					
8	Yerel halkın spor ile ilgili karar alma sürecine katılımı sağlanarak demokratikleşme gerçekleştirilir					
9	Spor yönetiminin desantralizasyonu ile spor etkinlikleri, spor ihtiyaçlarına ve yerel koşullara uygun olarak halkın katkıları ile daha az maliyetle yürütülür.					
10	Türk Spor Yönetiminde desantralizasyon ile birlikte, yerel düzeyde bulunan spor araç-gereçleri, personel, bina ve diğer kaynaklar daha etkili ve verimli kullanılır.					
11	Türk Spor Yönetiminde desantralizasyon süreci ile aynı zamanda ekonomik ve sosyal kalkınma daha hızlı gerçekleşir.					
12	Türk Spor Yönetiminin desantralizasyonu ile merkezi idarenin yerel spor kurumlarını denetlemesi azalır.					
13	Desantralizasyon ile birlikte merkezi idarenin güç ve otoritesi azalır.					

14	Türk Spor Yönetiminin desantralizasyonu ile birlikte halk arasındaki nüfuzlu kişiler kendi çıkarları yönünde spor yönetimini etkileyerek spor hizmetlerinde tarafsızlığı sağlamayı zorlaştırır.					
15	Spor Yönetiminde desantralizasyon, sporun milli birliği sağlama işlevini azaltır.					
16	Spor Yönetiminin desantralizasyonu ile yerel düzeyde yürütülecek olan spor etkinliklerinin, ulusal düzeydeki spor standartlarına uygun olarak yürütülmesini zorlaştırır.					
17	Türk Spor Yönetiminin desantralizasyonu ile yerel spor yöneticilerinin, halk tarafından daha çok ilgi gören hizmetlere yönelmesi, sporun genel amaçlarından ve ilkelerinden uzaklaşılmasına neden olur.					
18	Spor yönetimi hizmetlerinde görevlendirilecek yönetici, spor uzmanı, sözleşmeli vb. diğer spor iş görenlerinin istihdam edilmesi yerel yönetimlerce planlanıp yürütülmelidir.					
19	Spor iş görenlerinin yer değişikliği, ödül, ceza ve diğer özlük işlemleri yerel yönetimlerce yürütülmelidir.					
20	Spor dallarının geliştirilmesi, içeriklerinin belirlenmesi işlemleri yerel yönetimlerce yürütülmelidir.					
21	Sportif kompleksler için arsa temini, tesis yapımı, tesis ve binaların onarımı yerel yönetimlerce sağlanmalıdır.					
22	Sportif hizmetlerine ilişkin mal ve hizmet alımı, bakım ve onarımı için finansman yerel yönetimlerce sağlanmalıdır.					
23	Spor hizmetine yönelik kurumların elektrik, su, haberleşme, ısınma vb. giderleri yerel yönetimlerce sağlanmalıdır.					

BAŞKA GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ VARSA LÜTFEN YAZINIZ;

.....

.....

.....

.....

.....

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı :B.05.0.MAH.0.07.01.00/ 21998
Konu :Anket

24/8/2011

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü)

Kocaeli Üniversitesinin, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Spor Bilimleri doktora öğrencisi Enes IŞIKGÖZ'ün "Avrupa Birliğine uyum sürecinde Türk spor yönetiminde desantralizasyon" konulu tez çalışması ile ilgili 02/08/2011 tarih ve 295 sayılı yazısı ilişikte gönderilmiştir.

Yazı ekinde gönderilen anketin iliniz büyükşehir, merkez, büyükşehir ilçe ve ilçe belediye başkanları tarafından doldurularak Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilmesini rica ederim.


Yavuz Selim KÖŞGER
Bakan a.
Genel Müdür

EK :
Yazı

DAĞITIM :
Gereği :
Adana, Ankara, Antalya,
Bursa, Diyarbakır, Erzurum,
Eskişehir, Gaziantep, İstanbul,
İzmir, Kayseri, Kocaeli,
Konya, Mersin, Sakarya,
Samsun Valiliklerine

Bilgi :
Kocaeli Üniversitesi
(Sağlık Bilimleri Enstitüsü Md.)

İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin, Sakarya, Samsun Valiliklerine
7.9.2011

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	
GELEN E-PAK	
Tarih	02.08.2011
Saat	
Sayı	63544
İlgili Birim	
Tarih	
Saat	

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI
Spor Genel Müdürlüğü

Ek-6

Sayı : B.20.1.SGM.0.71.04.00-PE-05/
Konu : Enes IŞIKGÖZ

17.08.2011* 11607 .../.../2011

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
(Sağlık Bilimleri Enstitü Müdürlüğüne)

İlgi : 02.08.2011 tarih ve B.30.2.KOU.0.42.00.00/-296 sayılı yazınız.

İlgi tarihli yazınız ile Doktora öğrenciniz Enes IŞIKGÖZ'ün, Genel Müdürlüğümüz taşra teşkilatı yöneticilerine yönelik olarak uygulamak istediği anket çalışması soruları incelenmiş olup, ilişkide bulunan tasdiklenmiş suretinin çoğaltılarak uygulanması uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi rica ederim.

AK

Ahmet AK

Genel Müdür a.

Personel ve Eğitim Daire Başkanı

EK: Anket (4 sayfa)

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	
GELEN GİZLİ	
Tarih	25.08.2011
Saat	
Sayı	625
İşli Birim	
Tarih	
Saat	

26.8.2011
936
M.

Adres: Süleyman Sırrı Sok. No: 3 Kat: 1 Kızılay/ANKARA
Telefon: (0312) 430 33 06 / 308 Faks: (0312) 430 59 08
E-posta: personel@gsgm.gov.tr Elektronik Ağ: www.gsgm.gov.tr

*İlgili yazı kaldırılmamış,
25.08.2011
AK*

ÖZGEÇMİŞ

1. Bireysel Bilgiler

- Adı Soyadı :Enes IŞIKGÖZ
- Doğum yeri ve tarihi :Siverek-1972
- Uyuğu :T.C.
- Medeni Durumu :Evli
- Askerlik Durumu :Yedek Subay Olarak Yaptı
- Çalıştığı kurum: :MEB
- İletişim Adresi ve telefonu: Çayıçi Mah. İstiklal Cad. 48/3 Sapanca SAKARYA

2. Eğitimi (tarih sırasına göre) :Lisans-1:Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi (1996)

Yüksek Lisans: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Planlaması (1999)

Lisans-2: Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi (2007)

- Yabancı dili :İngilizce

3. Unvanları :Eğitim Bilim Uzmanı/Uzman Öğretmen/Eğitim Yöneticisi

4. Mesleki Deneyimi :MEB Öğretmen (1996-1999)
MEB Eğitim Yöneticisi (1999-2012)

5. Aldığı Ödüller :Takdirname (2001-2010)
Teşekkür (2007-2009)
Onur Belgesi (2007)
Aylıkla Ödüllendirme (2010)